

KINALI KÜHEYLANLAR

HARUN TOKAK

**KINALI
KÜHEYLANLAR**

Harun Tokak

Harun Tokak, 1955 yılında, Uşak'ın Kırka köyünde doğdu. İlköğrenimini bu köyde tamamladı. İmam Hatip Lisesini Uşak'ta okudu.

1979 da İzmir Yüksek İslam Enstitüsü'nden mezun oldu.

Anadolu'nun değişik şehirlerinde öğretmenlik yaptı.

Anadolu'da çalıştığı yıllarda mahalli gazetelerde köşe yazıları yazdı, televizyonlarda programlar yaptı. Bazı yerel gazete ve televizyonların kurulmasına öncülük etti. Başta eğitim olmak üzere değişik alanlarda faaliyet gösteren pek çok sivil toplum kuruluşlarında inisiyatifler aldı.

MEB'de eğitim uzmanlığı ve başkanlıkta müşavirlik yaptı.

1997-2008 yılları arasında Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı Başkanlığını yürüttü.

Aydınların bilgi ve birikimlerini paylaştığı Abant Toplantıları'na öncülük etti.

Avrasya'nın seçkin aydınları ile Diyalog Avrasya Platformu'nu kurdu.

Halen bu platformun eş başkanlığını yürütmekte olup, Yeni Şafak Gazetesinde hikâyeler yazmaktadır.

Daha önce Önden Giden Atlılar, Yoldakiler, Işık Süvarileri, Kime Emanet gibi kitapları yayınlanmış olan Harun Tokak'ın elinizdeki kitabı, aynı seride yayınlanan diğer kitapları gibi, henüz filizlenen yeni çağın ruhunu müjdeliyor.

Türkiye'nin, yeryüzü cenneti hayalinin kabaşa dönüştüğü bir zamanda yeni toplumun oluşturulmasında ve dünyanın geleceğinde gerekli cesaret ve iradeyi gösterdiğine; bazı insanların gençlikleri veya hayatları pahasına da olsa artık nehrin yatağını bulduğu müjdesine, yer yer hüznü ama daima umut verici, tertemiz gerçekler üzerinden katılacaksınız.

Bu kitabı okurken, tek ve ayrık yaşam hikâyelerine değil, bir büyük nehre akan derin ırmaklara şahit olacaksınız.

KINALI
KÜHEYLANLAR

Önden Giden Atlılar 4

Harun Tokak

KINALI KÜHEYLANLAR
Önden Giden Atlılar 4

Copyright © Kaynak Yayınları, 2011

Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Tic. A.Ş.'ye aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Tic. A.Ş'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör
Kalender YILDIZ

Görsel Yönetmen
Engin ÇİLİTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni
Ahmet KAHRAMANOĞLU

ISBN
978-605-5510-54-1

Yayın Numarası
317

Basım Yeri ve Yılı
Ayhan Matbaası
Mahmutbey Mah.Devekaldırım Cad.Gelincik Sokak.No:6 Kat:3
Bağcılar/İSTANBUL
Tel:(0212) 445 32 38 Pbx Fax:(0212) 445 05 63
Kasım - 2011

Genel Dağıtım
Gökkuşluğu Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi
Mahmutbey/İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Kaynak Yayınları
Bulgurlu Mahallesi Bağcılar Caddesi No: 1
34696 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 522 11 44 Faks: (0216) 522 11 78
www.kaynakyayinlari.com.tr
facebook.com/kitapkaynagi

İÇİNDEKİLER

Yıkık Rüyalardan Ma'mur Hülyalara	7
İrfan Orduları	11
Sen Ağlama Ya Rasülallah	13
Asya'da Bayram Sabahı	17
Çöle Düşen Yiğit...	23
Koşması Yarım Kalan Küheylan	29
Güneş Ülkesinin Yiğitleri...	35
Çok Şükür Benim Çocuğummuş!	41
Kusva	47
Çifte Sultanlar	53
Azrail Türkçe konuşur mu?	59
Kınalı Öğretmen	65
Işık Doğu'dan Gelir	71
Yıldızlar Üşüyor Bozkırda	77
Yedi Kandilli Süreyya	83
Gurbetteki İlk Öğretmen	89
Tren Yolculuğu	95
Sanan'dan Yükselen Ses	101
Ne Olur Elinizi Çabuk Tutun	107
Derdini Seven Adam	113
Baba Ne Zaman Döneceksin	119
Kime Emanet Ederim	125
Asya...	131
Zühre Ana	137
İntizar Ana	141
Ayağın Nerede Oğul	145

YIKIK RÜYALARDAN MA'MUR HÜLYALARA

Fethullah Gülen

Yıllar boyu hemen her fırsatta şanlı mazimize, ülkemize, ülkümüze, evimize, köyümüze, kadınıma, erkeğimize, örfümüze, âdetimize hâsılı her şeyimize destanlar kesmiş, bizimle aynı memeden süt emmeyenler inanmasalar da, kaydını koyarak o günlerin yeniden yaşanmasının hayal olmadığını anlatmaya çalışmışım. Zira inanıyordum, bir süreden beri tarih ve tarihi değerlerin hafife alınıp geçmişe sövülmesine, ülkenin bir baştan bir başa harabelere çevrilmesine, iyilerin, faziletlilerin hor ve hakir görülüp, fenaların ve fenalıkların alkışlanmasına rağmen, bu ülke insanının şanlı mazisinden kopmayacağına ve Allah'ından, Peygamber'inden ayrı düşmeyeceğine.

İnanıyordum; insanımızın Yüce Yaratıcı ile arasına konan bütün engelleri aşıp, O'na yaraşır ve yakışır bir tarzda yeniden kendini bulacağına.

İnanıyordum; ilme, inanca, düşünceye açık, gayretli dimağların, o muhteşemlerden muhteşem tabiat kitabını yeniden bir kere daha didik didik edeceğine.

İnanıyordum; aradan yıllar geçse de bir gün mutlaka yitirdiğimiz ruhumuzun geriye dönüp ülkemizi, milletimizi, insanlığımızı ipotek edilmişlikten kurtaracağına.

İnanıyordum; Hızır soluklu insanların, şu birkaç asırlık kuraklığı gözyaşlarıyla sulayıp, şurada burada kaybolup gitmiş ilhadzede, dalaletzede, malul nesilleri, şanlı mazilerinin o semavi

dinamikleri ile yeniden buluşturacaklarına ve milletimizi milletler muvazenesinde hak ettiği yere yükselteceklerine.

İnanıyordum; gündüzü kadar gecesi de o şanlı günlerimizin aydınlığına denk “eyyamullah” diyeceğimiz o ışıktan çağların dönüp geleceğine, köy-kent, şehir-kasaba her tarafın bir kere daha İrem Bağları gibi cennetlere döneceğine.

İnanıyordum; bize ait o lahuti sessizlik ve sükûnetin hâkim olduğu, sabahıyla-akşamıyla, gecesiyle-gündüzüyle ayrı bir huzurun tüllendiği, kadın-erkek, genç-yaşlı içinde yaşayan herkesin dilinden-dudağından dökülen söz ve amellerle ilahi bir iklime çağrı yapan bizim dünyamızın yeniden ihya edileceğine.

İnanıyordum; bağı-bahçesi, çarşısı-pazarı, sokağı ve evleriyle mana edalı, huzur ve güven televvünlü renkli günlerimizin dönüp geriye geleceğine.

Ve inanıyordum; kendi ruhundaki dinamiklerden güç, “Altın Çağ” insanından feyz alan, vesayet bilmeyen, öz kaynaklarından beslenen, mefkûresine ibadet hassasiyeti içinde bağlı, ilimde, sanatta, fikirde, siyasette, yani hayatın her sahasında liyakatiyle kendine yer bulan, cismaniyet ve nefsaniliğe rağmen ruhanilerin kendilerine gıpta ile baktığı, esnafıyla-memuruyla, siviliyile-askeriyile, beyiyle-çobaniyle bütün milletimizin yeniden kendine geleceğine, asırlık uykudan uyanıp; ‘ben de buradayım’ diyeceğine... Evet, bütün bunlara inanıyordum.

Bir takım bedbin ve karamsar insanlar bunlara inanmadı. Hayal dedi, düş dedi ve göremediler her şeyin bir inayet eliyle hazırlandığını fark edemediler; her şeyin kelepleşip tarih şuuru tığının ucunda ve yepyeni bir kanaviçe ile irtibatlandığını; hep takılıp kaldılar sebepler dünyasındaki şeylere. Oysaki bir de Kudreti Sonsuz’un kâinatta hâkim olan teennisine bakmalıydılar.

Evet! O’nun, “ol” emriyle cihanı bir kere de var edebilecekken, kâinatı altı zamanda yarattığına, yavruyu anne karnında onca çile ve ıztırla aylarca tuttuğuna, mercana denizlerin

derinliklerinde nice kanlar kusturduktan sonra gün yüzüne çıkma izni verdiğine bakmalı değiller miydi?

Elinizde tuttuğunuz bu kitap, bazen “örnekleri kendinden” sözcükleriyle seslendirdiğimiz, bazen “inanıyoruz” ifadeleriyle anlattığımız rüyaların, hülyaların tahakkuk etmesi için yıllar boyu gelişini intizar ettiğimiz, anadan-serden geçen o gül yüzlü yiğitlerin, adsız kahramanların ve adanmış ruhların dasitani hayatlarından sadece birkaç damla.

Aslında bu kitapçık; gençliğin, gençlik ruhundaki dünyevi arzu ve emellerin karşı konulmaz cazibe ile herkesi kendine çektiği, cismaniyetin insani duygu ve düşünceleri baskı altına aldığı hayatın o en mavimtırak demlerinde, değişik istek ve dürtüleri bastıran, bir başka vuslat iştiağıyla uçup gidenlerin ve birkaç asırlık hasretimizi dindirme adına ‘ben de varım’ diye yollara düşenlerin, yollara düşüp geriye dönmeyenlerin sergüzeştlerinden sadece birkaç kare...

Evet, candan-canandan geçmiş bu yiğitler ne kendilerine takıldı, ne de önlerini kesen engeller karşısında dize geldiler; yüreklerinde renk atmayan tek sevda Hak rızası ve Hakk’a vuslat arzusu ile yürüdüler dünyanın en ücra köşelerine. Onlar yürüdü; yollar övündü, ruhaniler sevindi ve tabi bütün şeytanlar da dövündü...

Yürüdüler ne atları vardı, ne arabaları, ne silahları vardı, ne de cephaneleri. Güç kaynakları, sinelerinde her zaman magmalar gibi köpürüp duran o müthiş iman ve heyecan, ufuklarında insanlığın mutluluğu ve tabi rıza ve Rıdvan; bahtları sahabe ve havari bahtına eş; iffet ve ismetleriyle de ruhanilerle kardeş haline geldi ve destansı birer konu, solmayan birer hatıra oldular.

Bu aydınlık ruhlar sayesinde kupkuru çöller İrem Bağları’na döndü, pek çok kömür ruh elmasa inkılâp etti, taştan-topraktan tabiatlar altın ve gümüş olma payesine yükseldi ve yükselmeye de devam ediyor; inşallah da edecek.

Bizim şanlı mazimiz içinde her nedense, tarih yazma, tarih yapma ölçüsünde kâle alınmamıştır. Osmanlı'nın siyasi, kültürel, askeri hemen her alanda en çaplı tarihini yazanların yabancılar olması tesadüf olmasa gerek. Bu açıdan Harun Tokak Bey'in "Önden Giden Atlılar" deyip, Türkiye'den Sibiryaya, Moğolistan'dan Amerika'ya, Bosna'dan Kongo'ya, Kazakistan'dan Endonezyaya, Mısır'dan Rusya'ya kadar göç eden bu hicret erlerini ve bu mefkûre insanlarını anlatmasının bir boşluğun doldurulmasına hizmet edeceğine inanıyorum.

Bir zamanlar, "vira bismillah " deyip bu işin, tarihe not düşmek ve böyle tarihi kahramanlıklar sergileyenlere vefa borcumuzu ödemek için, ifade ve üslup nasıl ve hangi seviye de olursa olsun, mutlaka yapılması gerektiği, aksi takdirde bu ihmalin sadece kara sevdalı bu hasbilere değil, hasbilik duygusuna, civanmertliğe, diğerkâmlığa da saygısızlık olacağı ifade edilmişti ki, fevkalade yerindeydi.

İşte bu dilekleri gerçekleştirmek için sahasında ilk olmayan ama son da olmamasını temenni ettiğim bu ve benzeri çalışmalar, aydınlık yarınlara doğru yürüdüğümüz bugünlerde, çok önemlidir ve gelecekte takdirle yâd edilecektir.

Yıkık rüyalarımızı ma'mur hülyalar haline getiren kahramanlarımızın kahramanlıklarını matbaa mürekkebi ile buluşturup, bir manada onlara ebedilik kazandıran "Önden Giden Atlılar" kitabının yazarı değerli dost, vefakâr arkadaş Harun Tokak Bey başta olmak üzere, kitaba emeği geçenlere ve bütün bu emekleri okuyucularla buluşturan Kaynak Yayınları'na teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

İRFAN ORDULARI

Yavuz Bülent Bakiler

Uydurulmuş, kaba-saba kelimelerle yazılan kitapları kat'iyen okuyamıyorum. Elime aldığım bir kitabın kelimeleri, bana anne sıcaklığı gibi, sevgili yüzü gibi, memleket türküleri gibi gelmeli. Çünkü Türkçe, benim için çok önemli. Türkçe varlık sebebimiz.

Cemil Meriç'le aynı kanaatteyim: "Kamus'a uzanan el, namusumuza uzanmış demektir!"

Bir de devrik cümlelerle yazılan kitaplardan çok uzağım. Devrik cümlelerle yazılan eserleri okuyunca, kendimi, nadasa bırakılmış, uçsuz bucaksız bir tarlanın ortasındaymışım gibi yorgun bitkin hissediyorum. Huzuru, öylesi kitapları kapamakta buluyorum.

Yalnız yetmiş iki yıllık ömrümde bunun tek istisnası oldu: Harun Tokak'ın, tamamen devrik cümlelerle yazılan Önden Giden Atlılar'ı beni, anlatılmaz bir çekim kuvvetiyle kendisine bağladı. Bağladı da ne demek, beni adeta bir anaför gibi birdenbire içine çekti, zaman zaman gözyaşlarımla ıslandı.

Harun Tokak'ın kolay okunan, rahat, canlı, güzel bir Türkçesi var. Zaman zaman şairane cümleler de kurmuş. Yazılarında, şiirin güzelliklerinden de istifade etmiş.

Onu, her sayfada artan bir merakla, ürpertiyle, zevkle okurken, kendi kendime hep sordum: Harun Tokak, bitmez tükenmez devrik cümlelerle yazmasına rağmen, beni neden böyle cezbediyor? Ben ki, devrik cümlelerle yazılan kitapları okuyamayan bir kimseyim. Şimdi beni bu kitapların başına çivileyen güç nedir, nereden geliyor? Sorularımın cevabını, Atatürk'ün çok doğru bir tespiti buldum. Gazi Paşa diyor ki: "Bir milletin iki ordusu

vardır: Asker ordusu, irfan ordusu. Asker ordusu, vatanın hayatını kurtaran ordudur. İrfan, yani kültür ordusu, vatanın geleceğini kuran ordudur. Bu iki ordu çok önemlidir. Bana “bu iki ordudan hangisi daha önemlidir?” diye sorarsanız, kültür ordusu derim. Çünkü kültür ordusu, asker ordusuna, neden bu vatan topraklarını sevmek, onun uğrunda çarpışmak, gerektiğinde kanını ve canını vermek mecburiyetinde olduğunu anlatan ordudur. Bir milletin kültür ordusu, yeteri kadar kuvvetli olmazsa, asker ordusunun muharebe meydanlarında kazandıklarını, sulh masalarında kaybeder!” Bu, yerle-gök arasını dolduracak kadar doğru bir değerlendirme.

Bizim kültür ordumuz maalesef çok zayıf. Tarihimizi, dilimizi, dinimizi, çeşitli meselelerimizi, kültür kaynaklarımızı yeteri kadar bilmeyen bir kültür ordumuz var. Ermeni soykırımı iddialarını, kültür ordumuzun zayıflığı yüzünden kaybediyoruz. PKK ihaneti karşısında, Kıbrıs davamızda, mezhep çekişmelerinde, içeride ve dışarıda, Türkiye’imizi yüzde yüz ilgilendiren konularda oyunlara gelmemiz... hep kültür ordumuzun zayıflığından kaynaklanıyor.

Harun Tokak, bizim kültür ordumuzun kurmaylarından biri. Ele aldığı, işlediği konular, benim de üzerinde durduğum, düşündüğüm, konuştuğum, yazıp çizdiğim meseleler. Mesela, yeni Türk Cumhuriyetlerinde açılan özel okulları, o okullarda çalışan idealist öğretmenleri, o okulların açılmasında emeği geçen örnek insanları, Türkiye’nin kalkınmasını, çağdaş medeniyet seviyesine yükselmesini isteyen kültür ordumuzun başka kurmaylarını, zulme, haksızlığa uğrayan insanlarımızı büyük bir samimiyetle ve zaman zaman şiir yüklü bir Türkçeyle anlatıyor. Onun: Önden Giden Atlılar kitaplarının beni çekip çevirmesi, yüreğimi ürpertilerle, güzelliklerle nakışlaması, hep ortak düşüncelere, duygulara, inanışlara sahip olmamızdan doğuyor.

Siz de kültür ordumuzun, asker ordumuzdan daha önemli olduğuna inanıyorsanız, siz de meselelerimize gönül gözümüzle bakıyorsanız ve siz de fikir çilesi çekiyorsanız, Harun Tokak’ı dikkatle okuyunuz. İnanıyorum ki onu siz de seveceksiniz.

SEN AĞLAMA YA RASÜLALLAH

Sarı saçlarını “son bahar” rüzgârlarında savuran bir eylül gecesi...

Mehlika Sultan’a âşık gençler gibi; bu topraklardan aldıkları ışıkla, Asya’nın bereketli topraklarına koşan ve karanlık bozkırı aydınlatmaya koyulan kınalı küheylanlarla birlikte; Tanrı Dağları’nın eteklerinden sonsuz bozkıra bakan bir evdeyiz.

Gündüzün suskun duran bozkır, gece ilerledikçe bir havar türküsü gibi ağıtlaşıyor.

Yanan odun çıtırtıları arasında harı gittikçe artan şöminenin şavkında koyulaşüyor sohbet.

Baştan beri hüznünlü bir meleğin yüzüne benzeyen güzel simasıyla bir köşede sessizce duran bir yigit, salondaki büyümlü sükûnu bozmaktan çekinircesine kısık bir sesle söze karışıyor: “Adım Ali, Batmanlıyım. Buralara 1994’te Necati ile birlikte geldik. Necati o yıl herkesin can attığı İTÜ Bilgisayar Mühendisliğini kazanmasına rağmen hizmet için Asya topraklarına koşanlardandı.

Necati’yle sık sık bir araya gelir, hasret giderirdik. Ne de olsa gurbete düşen garibin gözü yolda olsa da yüreği geride bıraktığı yurdunda olurmuş.

1999 yılıydı. Akşam evde öğrenci arkadaşlarla çay içiyorduk. Telefonumuz çaldı. Korkulu, kesik kesik bir ses, acele Necatilere gelmemizi istiyordu.

Yüreğime bir kor düştü.

Kış günü... Her taraf kar, sokaklar zifiri karanlık...

Necati, üniversite öğrencileriyle birlikte bir apartmanın yedinci katında kalıyordu. Karlı-buzlu yolları nasıl yürüdüğümü, merdivenleri nasıl tırmandığımı bilemiyorum. Kendimi yedinci katta buldum. Necatilerin kapısı açıktı. Hemen içeri daldım.

Aman Allah'ım! Arkadaşlarımızı kemerlerle bağlamışlar, her tarafları kan içinde; birisinin gece karası saçlarının arasından, sık otların perdelediği kanlı bir dere gibi hâlâ kan sızıyor. Daha biz “neler oldu burada? demeye kalmadan bizi telefonla arayan arkadaşımız: “Bizi bırakın içeri girin... Necati...” diyebildi. Bu sözlerden içerde daha korkunç bir şeylerin olduğunu hissettim hemen koştum içeri.

Aman Allah'ım! İçerisi sanki hortumla kan sıkılmış gibiydi, duvarlar, kanepeler...

Kan, kan, kan... her yer kan... Biraz önce başlarında siyah berelele, evi basan vahşi suratlı eşkıyalar salonu savaş alanına çevirmişler. Gözlerim Necati'yi aradı. Bir yastık gibi defalarca duvardan duvara vurulduktan sonra bir kan torbası gibi halının üstüne düşmüş cesede ilişti gözlerim. Kimse bu Necati demezdi... Her taraf pıhtı pıhtı kandı.

Bilincim, bedenim yumruklarla dövülüyor, zonkluyordu. Kendimi toparlamaya çalıştım. Vakit kaybetmemeliydik. Hemen ambulansı aradık. Ambulanstan önce polis geldi. Polis bana suçlu gibi davranıyordu.

Sabaha kadar sorguya çektiler, psikolojim bozulmuştu. Serbest kalınca doğruca hastaneye koştum. Gurbetteki yaralı yiğitler Necati'nin kapısında nöbetteydi. Çekilen filmler acı gerçeği haykırıyordu; Necati'nin kafatası parçalanmıştı.

Doktor: “Biriniz kalın, diğerleri gitsin.” dedi. O bir kişi benim, dedim.

Bir süre sonra Necati'yi ameliyata aldılar. Ahirete götürülüyor gibi sedyede cansız yatan Necati'nin peşinden ameliyathane-nin kapısına kadar koştum.

Onu içeri aldılar.

Ben kapının dışında kaldım.

Yalnızdım, kimsesizdim.

Hep duyuyordum. Güllerin Efendisi (s.a.s.), gurbetteki ışık süvarileri zor durumda olduklarında yanlarında olur, onlara ümit verir hatta bazen de kakül-ü gülberlerinden koklar ve: ‘Ohh... Sizler Cennet kokuyorsunuz, tam gönlüme göre hizmet

ediyorsunuz; adımlı dört bir yana duyuruyorsunuz!’ diyerek alınlarından öpermiş; acaba biz Efendimiz(s.a.s.)’in gönlüne göre hizmet edememiş miydik?

Neden bu kadar yalnız, neden bu kadar çaresiz, neden bu kadar kimsesizdik?

Doktorlar ameliyata, ben de duaya durdum. Gurbet duygularımı iyice inceltmişti. Kendimi koyuverdim. Önünde durduğum bu kapıdan Necati sağ çıkamazsa, anne-babasına ne derim diye ağladım, ağladım.

Ne kadar vakit geçti bilemiyorum, kapı açıldı ve doktorlardan biri çıktı. Beni görünce gülümsedi.

“Ameliyat başarılı geçti” dedi.

“Ohh... Şükürler olsun...” dedim. Biraz sonra, cennetten çıkarılıp gül yüzlü melekler eşliğinde dünyaya geri getirilen bir insan gibi beyaz elbiseli görevliler Necati’yi sedye üzerinde odasına taşıdılar. Yüzü gözü sargılar içersindeydi. Narkozun tesiriyle durmadan sayıklıyor ve: “Sen Ağlama Ya Rasûlallah! Ben ağlayacağım. Ne olur sen ağlama sana söz verdim ben ağlayacağım,” diyordu.

Ne yapacağımı şaşırmıştım, adeta kanım donmuştu.

Nihayet Necati ayıldı, kendine geldi. Beni karşısında görünce hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı; buna hıçkırmak denmezdi adeta haykırarak ağlıyordu.

Biraz sakinleşince: “Biliyor musun ameliyatta yanımda kim vardı.” dedi. “Ameliyat boyunca Peygamberimiz (s.a.s.) ve Fethullah Gülen Hocaefendi hep yanımdaydı. Efendimiz hep ağladı, Hocaefendi ameliyata yardım etti. Malkom X de geldi. Şu anda Peygamberimiz karşımda duruyor ve ağlıyor” dedi. Sonra bana dönerek: “Ne olur söyle ona ağlamasın, hem göz yaşlarımı sil de görmesin.” dedi.

O arada bir hemşire içeri girdi. İğne yapacaktı. Necati: “Üzerimi ört Efendimiz (s.a.s.) görmesin, ayıp olur.” dedi.

Ağır bir gül kokusu gibi odada Rasûlullah’ın varlığını artık hepimiz hissediyorduk.

Ağlıyorduk, çünkü Rasûlullah ağlıyordu. Öylece on-on beş

dakika geçmişti. İçerde öyle bir atmosfer vardı ki tarif edemem. Bir yandan kendi gözyaşımı, diğer yandan Necati'nin gözyaşlarını siliyordum.

O an bizim için çok önemliydi. Çünkü Rasûlullah yanımızdaydı. Bir daha o anı nasıl yakalayabilirdik. Bir ara Necati sargıların içinden hıçkırarak: "Allah bizden razı olmuş mudur?" dedi.

Hepimiz kendimizi bütün bütün salmıştık.

Ebedi yolculuğuna çıkmışken yolun yarısında, Güllerin Efendisi (s.a.s.) tarafından geri döndürülen Necati iyice kendine geldiğinde bir ara: 'Güllerin Efendisi gidiyor; gidiyor ama giderken bize gülümsüyor.' dedi.

Bir gün sonraydı. Hastaneden eve gelmiştim. Birlikte kıldığımız bir namaz sonrası arkadaşlarla dua ediyorduk. Bir arkadaşımız başını kaldırdığında bir de bakıyor ki, Güllerin Efendisi (s.a.s.) bize bakıp bakıp gülümsüyor.

Anladım ki Peygamberimiz hep bizimle birlikte. Bizi yad ellerde yalnız bırakmıyor. Bize: "Siz hizmetinize bakın; Ben Kimsesizler Kimsesiyim, sizin de kimsenizim, siz kendinizi değiştirmedikten ve sevdanızı terk etmedikten sonra düşmanlığa yenik ruhların hücumları size zarar veremeyecektir," diyor, kalplerimize inşirah salıyordu.

O gün anladım ki ömürlerimizin baharında idealimizin ufuklarına koşan bizler kimsesiz değiliz."

***

Salonda şöminede yanan odunların çıtırtılarından başka çıt çıkmıyordu. Ağır bir melal çökmüştü kıvalı küheylanların yüzlerine. Gözlerinin güzelliği gönüller fetheden Batmanlı Ali'nin anlattıkları Tanrı Dağları'nın eteklerindeki evin geniş salonunu hüznünlü bir sükûna boğmuştu.

Kimse o sükûnu uyandırmak istemiyordu.

Bozkırda rüzgâr hızını artırdıkça artırıyordu.

Asya'nın kıvalı küheylanları kalkıp gecenin karanlığında birer ikişer kaybolduğunda; insanın içine ürpertiler salan bozkırda sabah yakındı.

ASYA'DA BAYRAM SABAHİ

Bu bayram günü, gittikleri diyarlara bayram sevinci götüren gurbetteki yiğitler düşüyor hayalime.

1990 Yılı... Demir perde yeni yıkılmıştır.

Soğuk bir Ocak Ayı...

Işık Süvari'leri sabahın ilk ışıklarında düşüyor yollara.

Yollar kar-kış...

“Koşunuz, orada sizi bekleyen kardeşleriniz var.” sesinin sıcaklığına sarınıyorlar.

Anadolu'nun bereketli bağrından kopan ilk Önden Giden Atlılar, bir ikindi vakti Sarp Sınır Kapısı'na dayanırlar.

Soluk soluğadırlar.

Korku, endişe, özlem, hasret yüreklerinde birbiriyle yer değiştirerek yanıp duran korlar gibidir.

Ya içeri almazlarsa? Ya yetmiş yıldan beri ayrı kaldıkları kardeşlerine kavuşamazlarsa? Daha da kötüsü, ya bunca yıldan beri yüreklerinde büyüttükleri aşka karşılık bulamazlarsa?

İlkin Saadettin Bey, Ayet'el Kürsi okuyarak yürür sınır kapısında duran askere doğru.

Dudakları kıpır kıpırdır.

Ardı arkası kesilmeyen bildik sorular...

Kimsiniz?

Nereye gidiyorsunuz?

Ne yapacaksınız?

Kimlerle görüşeceksiniz?

Ve gittikçe tükenen ümitler... Derken kontrol edilen eşyaların arasında askerin gözüne ilişen Kur'an...

Nefesini iyice tutar Saadettin Bey, bittiğimiz andır, diye düşünür.

Asker, güzel bir Türkçeyle:

“Bu ne?”

“Kur'an”

“Kur'an mı?”

...

Sonu hiç gelmeyecek gibi derin bir sessizlik...

“Babam çok istedi öğrenmemi ama öğrenemedim.”

Başını umutsuzca iki yana sallayarak: “Şartlar işte... Çocuklarım hiç Kur'an görmediler, bunu onlara götürebilir miyim?”

Derken gözleri buğu buğudur askerin.

Saadettin Bey hayretler içerisinde: “Allah'ım! Ben hayal mi görüyorum?” diye düşünürken, asker: “buyurunuz” diyerek Asya'ya giriş kapısını gösterir.

Asya'ya ilk adım atılmıştır. Gök kapıları gıcırdamış, Asya kapıları açılmıştır.

Sırasıyla diğer arkadaşları da birer ikişer geçerler Sarp Kapısı'ndan.

Sarp bir yokuş geçilmiştir.

O gün bu ilk adımların sahipleri acaba, yeni bir zamanı başlattıklarını biliyorlar mıydı?

1400 yıl önce Mekke'den Medine'ye doğru atılan ve yeni bir zamanı başlatan kutsal adımları, çöldeki kumlar hiçbir zaman örtemedi, zamanın ahirinde Anadolu'dan Asya'ya atılan bu ilk adımları da zamanın örtemeyeceğini biliyorlar mıydı?

Bunları düşünecek vakitleri yoktu. Hepi-topu on dört arkadaşılar...

O anı en ince ayrıntısına kadar hissetmek ve hatırlamak için ellerini gözlerine siper ederek, öylece durup uzun uzun bereketli Asya topraklarına bakarlar.

Bir anda bozkırın rüzgârlarına at kışnemeleri, toynak sesleri karışır.

Güneş, kızıl atıyla guruba doğru koşarken onlar da soluk soluğa koşarlar Asya içlerine doğru.

Yıllar önce, Ahmet Yesevi'nin, Şah-ı Nakşibendî'nin talebeleri nasıl Anadolu'ya koşmuşlarsa şimdi de, Anadolu'nun bereketli topraklarından kopan gönül erleri, Büyük Asya topraklarına doğru koşuyorlardı.

Tarihî bir vefa borcunu ödeme vaktiydi.

İlk durakları Batum'du.

Evleri, caddeleri ve sokaklarıyla sanki 50 yıl öncesinin bir Anadolu şehriydi burası.

Bir Tatar Mescidi'nin önünde dururlar.

Önden Giden Atlılar'ı karşısında gören mütevazı mabet, ağlamaklı olur, masum bir çocuk gibi dudağını büküp içini çeker: "Neredeydiniz?" der gibi bir hali vardır.

Pencereleri sıkı sıkıya kapalı, kapısı kilitlidir.

Paslı kilidi açarak girerler içeri.

Her taraf toz toprak içindedir.

Mendilleriyle burunlarını kapatarak hummalı bir temizliğe başlarlar.

Çok geçmeden, unutulmuşluktan kurtarılmış, bir anda nimete ermiş de sevinci yüzünden taşan bir insan gibi ışıldar tarihî Tatar Mescidi.

Ve Mehmet Şevki Bey'in ezanıyla canlanır yaşlı minare.

Tekbirle birlikte önce bir gül esintisi dolar yüreklere, sonra da Kâbe bütün ihtişamıyla görünür gözlerine.

Dışarı çıktıklarında bir de ne görsünler! Yetmiş yıl sonra ilk defa ezan sesi duyan halk, kadınıyla erkeğiyle koşmuştur. Uzak yakın evlerden koşup gelen insanlar gurbetteki yakınlarına kavuşan hasret dolu yürekler gibi bu yeni gelenlerin boyunlarına sarılıp, ağlarlar.

Sanki Asya'da bir bayram sabahıdır.

Gözyaşları içinde bir adam: “Rahmetli dedem, ‘günün birinde buralara Türkler gelecek, onlar geldikten sonra ülkemizde çok şey değişecek’ derdi, o günlerde bu sözleri kabullenmek imkânsızdı ama dedem doğru söylüyormuş, biz onu anlayamamışız.”

Saime Nine adında bir kadın: “Evlatlarım, okuduğunuz ezanı ta çocukluk yıllarımda duyardım. Bu minare bir gün bütün bütün sustu. Ama ben ne zaman önünden geçsem içimden bir ses: ‘Saime, bu sesi bir gün yeniden duyacaksın, o mutlu huzurlu günleri yine göreceksin’ diyordu. Ölmeden önce o sesi bana duyurdunuz ya, artık ölsem de gam değil.” diyerek onları evine davet eder.

“Daha gidecek çok yolumuz var, işimiz acele” derlerse de, bırakmaz.

Batum’dan sonraki durak, Tiflis’tir.

Önce Sanan Tepesi’ne çıkarlar.

Burada bütün ruhuyla; hep önden giden bir kandil gibi, yıllar önce önündeki bereketli ovaya bakarak, “medresemın planını çiziyorum” diyen zatın sesini duyarlar.

Öğle namazı için gittikleri Azeri Camii’nde de, cemaat; onları misafir etmek için birbirleriyle yarışır.

Sonunda, en yaşlıları olan Nuri Amca’ya misafir olmaya karar verirler.

Sohbet sırasında; Türkiye’ye tahsil için öğrenci götürebileceklerini, gerekirse burada da okul açabileceklerini, yatırım yapabileceklerini dile getirirler.

Yıkılmış olan kardeşlik köprülerini yeniden inşa etmektir arzuları.

Nuri Amca bu fedakâr insanları dinledikten sonra: “Evlatlarım! Ben sizin derdinize derman olacak adamı biliyorum. Hemen şurada az ilerde bir köy var, Karacalar... Orada, herkesin

hürmet duyduğu Molla Ahmet adında bilge bir insan vardır, siz varın yapmak istediklerinizi bir de ona anlatın.” der.

Sarp Kapısı'ndan geçtiklerinin üçüncü günü 11 Ocak'ta Karacalar Köyü'ne ulaşırlar.

Karacalar...

Ovanın ortasında bir başına, kışın sert sillelerinden bîtab düşmüş bir köy...

Ortalıkta hiç kimsecikler yoktur. Uzakta bir başına duran bir adamı fark ederler. Yanına varıp selam verirler. “Biz Molla Ahmet'in evini arıyoruz.”

“Ben oğluyum, sizi bekliyordum.”

Önden Giden Atlılar, hiçbir şey söylemeden adamın rehberliğine bırakırlar kendilerini.

Dar ve çamurlu sokaklar geçilir.

Evin bulunduğu sokağa geldiklerinde, mahalleye yayılmış olan yemek kokularını fark ederler. Düğün ya da mevlid olmalı diye düşünürler.

Avluya açılan yeşil boyalı devasa kapıdan girdiklerinde, buhar buhar lezzetli kokuların burada kazanlarda pişen yemeklerden geldiğini anlarlar.

“Baba beklediğin konuklar geldi.” sesiyle birlikte gözler kapıya çevrilir.

Kazanların başındaki iri yapılı, Buhara kalpağının kendisini daha bir heybetli kıldığı bir adam konuklara doğru yönelir.

Yüzünden vakar dökülen, doksanındaki bu insan Molla Ahmet'tir.

Daha konuklara hoş geldiniz demeye fırsat bulamadan, olduğu yere yığılıp kalır.

Herkesi bir telaş alır.

Nice zaman sonra kendine geldiğinde; “Evlatlarım, bu gece Peygamberimiz (s.a.s.), sizleri işaret ederek; ‘Molla Ahmet, yarın Türkiye’den benim evlatlarım gelecek, onlara ikram et ve iyi davran.’ buyurdular.

Asya baharını kıskırtan ilk ışıklar, bu mütevazı köydeki bu evden fişkirir.

Molla Ahmet, ışığa uzanan kirpiklerinde irileşen yaşlı gözlerle zamanın alnına altın harflerle asılan şu sözleri söyler: “Evlatlarım! Bugünü kaydedin, bugün Asya’nın bayramıdır.”

ÇÖLE DÜŞEN YİĞİT...

Yad ellerde yiğitler...

Kimi Tuna boylarında, Kimi Afrika'nın uçsuz bucaksız çöllerinde, kimi Tanrı Dağları'nın eteklerinde, kimi mavi gökler ülkesinin lacivert gecelerinde, okullarının bahçelerinde...

Öğrencilerinin cıvıltıları arasında öylece yatıyorlar.

Ömürlerinin baharında ellerine bavullarını alıp, gözlerini ideallerinin ufkuna dikerek, arkasına bakmadan atlarına atlayıp giden bu güzel, bu yiğit insanlar, bu adanmış ruhlar, bir daha ülkelerine geri dönememişler.

Gurbetin bağrında öylece yatıyorlar.

Hakan Usta da atını Afrika çöllerine, yosun kokulu Hint Okyanusu'na süren yiğitlendendi.

Önden Giden Atlılar'dandı.

Afrika'yı bir baştan bir başa geçerek atını Ukbe bin Nafi gibi uçsuz bucaksız okyanusa sürenlerdendi.

İşadamı dostlarıyla bir Tanzania gezisi sırasında düşmüş bu yoksul ülkenin sevdası gönlüne.

Başkent Darüsselam'da yağmurlu havalarda binlerce su göletlerinin oluşması, arabaların yarı bellerine kadar suya batması da vazgeçirememiş onu bu sevdadan.

Hint Okyanusu'nun üzgün bir gelin gibi bu yoksul ülkeye bakışı, dokunmuş olmalı yüreğine.

Hele, Feza Türk kolejine uğradıklarında, siyah incilerin Türkçe "hoş geldiniz" demesi, İstiklal Marşımızın okunması, Öğretmenlerin cana yakınlıkları, büyülemiş bu büyük ruhlu Usta'yı.

Yeni Müslüman olan Jozef'in: "Siz başka beyazlar benzer miyorsunuz, niye daha erken gelmediniz, annem çok müşfik bir kadındı sizi görseydi kesin Müslüman olurdu. Sizin yüzünüzde yalan yok" sözleri ipeğe sarılı bir hançer gibi saplanmış yüreğine.

Türkiye'ye döndüğünde her vesile ile "Ben Hakan Usta, Tanzanyalıyım" demeye başlar. Siyah güllerin sevdası düşer yüreğine.

Anası, kararlılığı karşısında: "Git oğlum, Allah yolunu açık etsin." demişse de; ayrılık yakar yigidin anasını ve yıkılır.

Olan hep anaların yüreğine olur ya.

Son sabah namazını ailesi ile birlikte büyük mücahid ve muhacir Eyüp Sultan'ın türbesinde kılar.

"Eyüp Sultan ta Medine'den, medeniyetin beşiğinden ne için geldiyse ben de aynı sebeple buradan Tanzanya'ya göç etmek istiyorum. Mesele para kazanmak değil. Onların işi gücü yok muydu? Biz de Müslüman'ız. Onlar da Müslüman'dı." sözleri ile hicret aşkını asrın alnına bir çelenk gibi asarak eşi ve çocuklarıyla birlikte salar kendini yad ellere.

"Allah'ım! Bize Tanzanya'yı sevdire, gayemizden ayırma, bizi nefislerimizle baş başa bırakma" duasıyla başlar, Tanzanya günlerine.

Sanki yigidin yüreği gurbet ellerde bir şeyler hissetmiş gibi, bir gün Türk kolejinin bahçesindeki keşanat ağaçlarının gölgesinde, saçılmış siyah inciler gibi parlayan öğrencilerinin cıvıltıları arasında arkadaşı Murat Bey ile otururken, kendisini bir okulun bahçesinde değil de cennet bahçesinde gibi hissederek ve "acaba öldüğümüzde bize burayı verirler mi?" der.

Geniş bahçesini tropikal ağaçların süslediği güzel bir evleri vardır. Bu güzel ve geniş eve taşındıkları günden beri eşi Arzu Hanım'ın içinde garip bir sızı, her geçen gün gönlünü biraz daha daraltmaktadır.

Öğle yemeklerini işyerinde birlikte çalıştığı siyah incileriyle

birlikte yer. Bu siyah incileri için inanılmaz bir şeydir. “Nasıl olur da bir beyaz siyahlarla aynı masa da yemek yer” diye düşünürler.

Çocukları, Haluk ve Tuba için siyah incilerle birlikte okumak ve yeni okullarına alışmak hiç de kolay olmaz.

Gurbette çocuk olmak zordur.

Bir çocuk kalbini ülkesinden, sokakta birlikte oynadığı arkadaşlarından, okulundaki öğretmenlerinden koparmak kolay değildir.

Babasının kararlılığı evlatlarına da sirayet etmiştir. Onlarda da büyümüşler de küçülmüşler gibi bir olgunluk hali vardır.

Hakan Usta, kızgın çöllerde, Hint Okyanusu’nun maviliklerinde dur durak bilmeksizin kan-ter içinde koşar durur.

Hep acelesi vardır. Sanki vaktinin çok az olduğunu biliyordur.

Bitmez tükenmez hayalleri vardır.

Perişan camileri görünce, Selimiye’nin, Süleymaniye’nin; perişan bir hastane görünce de modern bir hastanenin hayalini kurar.

2006 yılı Ramazanı gurbetteki ilk ve son Ramazanıdır.

Gurbette zordur Ramazan...

Dostlar, akrabalar, gürül gürül okunan ezanlar, salalar yoktur.

Kubbelerden taşan tekbirler duyulmaz,, minarelerde mahya-ışıkları parlamaz.

Her akşam iftar verir siyah incilerine.

Kendi elleriyle hizmet eder.

Amacı Ramazan medeniyetini onlara da tanıtmaktır.

Yemekten ziyade bir beyazın kendilerine hizmet etmesibüyüler siyah insanları.

Beyaz, acı, işkence, zulüm demektir onlar için.

Her eve, her yüreğe yetecek acılar bırakmıştır beyaz insan. Ama Hakan Usta başkadır. Baba adamdır. Yüreği sevgi doludur. Başka beyazlar gibi değildir. Güven veren bir hali vardır. Yiğit yüzü, tatlı sözlüdür.

Eşi Arzu Hanım bir gece rüyasında; Hakan Usta'nın büyük ve nurani bir zatın arkasından yürüdüğünü, sıra sıra büyülükaplardan geçtiklerini, kendisinin de onlara yetişmeye çalıştığını ama yetişemediğini görür.

Rüyasını eşine anlattığında: "Ben öldüm, bilmiyor musun" der Hakan Usta.

Ölüme kurulmuş bir saat gibidir.

Arzu Hanım: "Sus bunları konuşmayalım" dese de gördüğü düşler, içindeki korku ateşine durmadan odun taşımakta, ölüm dalgaları düşlerinin sahillerini acımasızca dövmektedir.

Arzu Hanım'ın içinde tutuşan o bir tutam alev, kısa sürede yanar dağlara dönüşür.

Sonbaharın son günleridir.

Kasım bulutları Hakan Usta'ya ağlıyor gibidir.

Sonbahar rüzgârlarının Arzu Hanım'ın yüreğindeki yanardağları, iyiden iyiye savurduğu bir akşam, biraz nefes almak için ertesi gün Hint Okyanusu'nun kıyılarına gitmeye karar verirler.

Sabah Arzu Hanım, uyandırmak için Hakan Usta'nın yanına vardığında yüzünü bembeyaz bulur, koca usta kan-ter içindedir.

Yüreği hoplar birden.

Sarsar, uyandırır. Acı ve şefkatle bakar eşinin yüzüne;

"Ne bu ter" der.

"Bunlar ecel terleri" der koca usta.

Ecel, kapının önünde kışneyip duran bir at gibidir.

Hazırlanıp yola çıkarlar.

Hint Okyanusu'nun kıyılarında manzara muhteşemdir. Okyanustan esen rüzgârlar, iyot kokuları taşımaktadır.

Oysa Arzu Hanım, okyanuslara dalsa, bir damla değmeyecektir yanan yüreğine.

Bir aralık Hakan Usta az ilerdeki üniversite arsasına bakmak için Alptekin öğretmenle birlikte ayrılır.

Arsa, Hint Okyanusuna nazır, yeşille mavinin cilveleştığı bir yerdedir. Alptekin Öğretmenle birlikte, hayalindeki üniversiteyi kurmaya başlar. Şurası Rektörlük binası, burası yurt binası, şu bölge fakülte binaları...

Çocukların cıvıltılarını işitiyor gibidir.

Dönüşte bir tepeyi aşarken bindikleri araba devrilir.

Hiç birinde yara bere izi yoktur. Kazayı ucuz atlattmışlardır ama yine de hastaneye bir gidelim derler.

Arzu Hanım da çocuklarıyla hastaneye koşar. Telaşlanacak bir şey olmadığını görünce de rahatlar.

Doktorlar birkaç gün müşahede altında tutmak isterler Hakan Usta'yı.

Dostları yalnız bırakmazlar, sırayla başında beklerler.

Feza Koleji muhasebecisi Mustafa Bey'in nöbetçi olduğu bir akşam vasiyetini sıralar koca usta.

"Cenazemi Tanzanya'ya gömün. Buradan götürürseniz hakkımı helal etmem. Eşim ve çocuklarım burada kalsınlar. Ama gitmek isterlerse de hakkımı helal ederim. Metin Ağabeyim gelsin işin başına geçsin, burada bu kadar yatırım yaptık zayi olmasın. Gelmek istemez ise hakkımı helal ederim."

Mustafa Bey: "Ağabey niye böyle söylüyorsun bir şeyin yok-yarın taburcu edecekler" dese de yiğit görmüş gibidir, gurbette başına gelecekleri.

Seher yeli acılar taşımaktadır yüreğine.

Bir anda tansiyonu yükselir.

Arkadaşları, tam teşekküllü bir hastanenin ve Türkiye'den- bir doktorun yokluğunu en çok da o gün hissederler.

Ve yad ellerde bir yiğit düşer kızgın çöllere.

Hafif bir rüzgâr, sallır keşanatların dallarını. O dallardan beyaz bir güvercin kanat çırpır gurbeti olmayan ufuklara.

Arzu Hanım, uyutulduğu derin uykularından gözünü açtığında karşısında yetim yavrularını görür.

Bağrına basar babasız yavrularını.

Bağrına basmış babasız yavrularını. Haluk büyümüş de küçülmüştür.

“Anneciğim babam Cennete gitti, neden kendini harap ediyorsun?”

Daha birkaç gün önce, “burada tabutlar örtüsüz taşınıyor, şık durmuyor” diyerek Türkiye’den getirttiği yeşil bir örtüyle örterler tabutunun üzerini.

Yiğit yüzü beyazlarla, yürekleri sevgi dolu siyah incilerin birbirlerine sarılıp ağlamaları ne hazin bir manzardır Allah’ım!

Bu, belki de siyahların bir beyaz için döktükleri ilk gözyaşlarıdır.

Yiğidin namazını Tanzanya’nın bir önceki Cumhurbaşkanı kıldırır. Milli Savunma Bakanı saf bağlar.

Okul Müdürü İbrahim Bey; Koca Usta’nın ortağı ve teyze oğlu Murat Bey’e: “Okulu çok seviyordun, hep çocukların seslerini duymak istiyordun, acaba okulun bahçesindeki keşanatların altına mı gömsek mi?” der.

Murat Bey’in cevabı hazırdır;

“Hayatta olup bunu duysaydı yeniden ölmek isterdi, bütün hayali buydu.”

Yolunuz bir gün Tanzanya’nın başkenti Darüsselam’a uğrarsa Feza Türk Koleji’nin bahçesinde dalları gibi gölgeleri de karışık olan keşanat ağaçlarının ışıklı gölgesinde yatan bir yiğit görürsünüz.

Uçsuz bucaksız kızgın çöle düşen bir yiğit.

İşte o Erzurumlu Hakan Usta’dır.

Bize dünya hayatının bir ağacın altında gölgelenmek, az biraz dinlenmek sonra da yeniden yola devam etmek olduğunu anlatmak ister gibi bir hali vardır.

Yosun kokulu rüzgârlar okşamaktadır kabrini, bir de boynu bükük siyah gülleri.

Hayat böyle bir şey işte.

Hayat böyle yaşanırsa güzel işte.

KOŞMASI YARIM KALAN KÜHEYLAN

Güzel bir bahar günüydü. Kendilerini tatlı bir bahar rüzgârına bırakmış dallarda, yeniden dirilmenin sevinçi vardı.

Deniz kıyısındaki hastaneye vardığımda koşmaları Anadolu'ya sığmayan küheylan koridorda bir sedye üzerinde yatıyordu.

Derinlerden, çok derinlerden baktı. O bakışlarda hüznü vardı. Bir de gözlerden yanaklara süzülen teslimiyet...

Yüreğimi acıyla yontmaya başladı o gamlı gözler.

İçimde bir yanardağ harekete geçti.

Yüreğimin yamaçlarında tutuşan dalların yalımından yaralı bir kuş uçtu.

Orta boylu, dolgun yanaklı, saçları ipek gibi ışıltılı yigit yüzü insanı, hastane görevlileri sedye üzerinde alıp götürdüler.

Ben koridorda arkasından öylece bakakaldım.

***

Yunus Öğretmen, ömürlerinin baharında ideallerinin ufku-na koşan öğretmenleri her gördüğünde: “Bunlar özel seçilmişler, ben böyle olamam.” diye düşünürdü.

Bir gün: “Kuzey Irak'ta fizik öğretmenine ihtiyaç var.” dediklerinde çocuklar gibi sevinir.

Babası: “Oğlum siz Allah rızası için gidiyorsunuz, ben engel olamam.” dese de annesi gitmesine razı değildir.

Hemen her anne gibi: “Neden sen? Başkası gitse olmaz mı? Oralar çok tehlikeli.” diyordu.

Annesinin ardı arkası kesilmeyen sitepleri karşısında bir

gün dudaklarından: “Korkma ana bir şey olmaz; bizim başımıza gelebilecek en kötü şey trafik kazasıdır.” sözleri dökülür.

Annesi küsüp sitemlerine devam ettikçe: “Anneciğim! Oralarda 1994’den beri arkadaşlar var, hiçbir şey olmuyor.” diyerek ona güven telkin etmeye çalışır.

Oysa Yunus Öğretmene göre muhacir dediğin, mavi gökler ülkesi Moğolistan topraklarında kalan Âdem Öğretmen gibi olmalıdır.

Ya da Hint Okyanusu’ndan esen iyot kokulu rüzgârların, Tanzanya’daki okulun bahçesindeki kabrini okşadığı Hakan Usta gibi...

Dönüşü olmayan gurbetleri vatan kılmalıdır yiğit.

2006 Ramazanı kapıdadır.

Irak iller için yola düşme vaktidir...

Bir yiğit için daha: “Men giderem ırağa.” deme vaktidir.

Ya da Yunus Öğretmen için ayrılık vakti...

Annesinin yüreğinde ateşler yanmaktadır. Babası içten içe yanarsa, son ana kadar metanetini korumaya çalışırsa da oğlunun: “Babacığım! Allaha ısmarladık.” sözleri karşısında daha fazla dayanamaz ve o koca adam koyuverir kendini, sarsıla sarsıla ağlamaya başlar, şoka girer.

Babalar ateşe düşen bir kütük gibidir, hep içten içe yanarlar ama kimse fark etmez... Kolay kolay yıkılmazlar ama bir yıkılınca da kimse kaldıramaz onları.

Yunus Öğretmen, eşi ve çocukları ile birlikte; sevenlerinin gözyaşları arasında ayrılır Bursa’dan.

Zorlu bir günün ardından ilk oruçlarını sınıra yakın bir yerleşim yeri olan Zaho’da açarlar.

Artık, kan kokan, barut kokan, petrol kokan topraklardadırlar...

Buralar, babasının öğretmenlik yaptığı Güney Doğu’ya ne kadar da benzemektedir.

Çocukluğunun geçtiği Yedipınar Köyü gelir aklına.

Annesinin, elbiseleri elinde yıkadığı, ütüyü kömür ütüsü ile yaptığı o yoksul köy...

Elektrik yoktu. Suyu da uzaklardan getiriyorlardı.

Evin etrafında sürü ve çoban seslerinin hiç eksik olmadığı o köyü ne kadar da sevmiştii.

Ne çabuk geçip gidivermişti o güzelim günler...

Güney Doğu gibi, buraların da yolları tehlikeliydi.

Onun için gece bırakmazlar Yunus Öğretmenleri.

Ölüm, geceleri daha bir pusu kurardı ıssız yollarda.

Zaho'da bir esnafın evinde kalırlar.

Ertesi gün, kiraladıkları bir taksiyle dağ yollarından Erbil'e ulaşıp Işık Süvarileri'nin arasına karışırlar.

Gurbetteki gönüllere, suya düşen ay ışığı gibi düşer Ramazanın aydınlığı. Yoksul evler ve solgun yüzlerde Ramazan sevinci vardır.

Daha ilk gün başlayan koşuşturmaca Ramazan boyunca devam eder.

Gurbetteki ilk bayramları oldukça buruk geçer. Arkadaşları ile bayramlaşıırken annem kim bilir nasıl gözyaşı döküyordur, diye düşünür.

Hanımların hazırladıkları kahvaltılıkları hep birlikte yerler.

Bayramın dördüncü günü Süleymaniye'deki öğretmen arkadaşlarını ziyaret etmek için üç arkadaş sabah erkenden yola düşerler.

Arabanın içinde yarınları konuşurlar.

Beş yıllık bir plan yapmaları gerektiğini, çok koşmaları gerektiğini de...

Dışarıda sonbahar sarı fırçasını her bir nesne üzerinde acımasızca gezdirse de yüreği bölünmüş bu onurlu insanlara hizmet etmenin sevinci bir tatlı bahar esintisi gibi doldurur yüreklerini.

Gece yağmur yağmıştır.

Yunus Öğretmen, ıslak yollardan geçerken içinde sağanaklaştan yağmurun coşkulu sesini duyar.

Kendinden çok önceleri buralara gelmiş olan arkadaşlarının fedakârlıklarını duydukça daha bir coşar.

Savaşın ayak seslerinin duyulduğu en çetin günlerde bile arkadaşları buraları bırakıp gitmemişlerdir. Çocuklarına süt alacak para bulamadıkları zamanlar bile şikâyetçi olmamış, artçı bölük askerleri gibi canları bahasına beklemişlerdir okullarını.

Kendinden önce gelen fedakâr arkadaşlarının Türkiye’den yardım gelemmediği için kirasını ödeyemedikleri evlerini boşaltarak, hanımlarını ve çocuklarını Türkiye’ye göndermek zorunda kaldıklarını, kendilerinin de okula sığındıklarını öğrenince onlarla gurur duyar. Bir arkadaşı o zor günleri şöyle anlatır Yunus Öğretmen’e: “2002 yılında Süleymaniye’ye tayinim çıkmıştı. Savaş başladı başlayacak. Çocuklarımın biri üç aylık diğeri üç yaşındaydı. Süleymaniye’ye girdiğimizde şehirde korkunç bir uğultu vardı. Pencereler, kimyasal silahlara karşı koli bandıyla naylon kaplanmıştı. Hiçbir evde cam yoktu. Yine de geri dönmeyi düşünmedik, olsun dedik, gerekirse ölürüz.”

Yerli aileler şehirleri terk edip köylerde yaşayan yakınlarına ya da daha güvenli yerlere gittiler.

Bir gün bir kız öğrencimiz: “Siz burada dururken biz nasıl gideriz.” diyerek gözyaşlarına boğuldu.

Hiçbir şey candan öte olamazdı. Bazı veliler ve öğrenciler gelip: “Madem siz bırakıp gitmiyorsunuz öyleyse biz de sizinle kalacağız.” diyerek sığınakta günlerce bizimle birlikte kaldılar. Tabi bu da ayrı bir berekete vesile oldu. O güne kadar: “Siz Türkiye’nin ajanısınız.” diye düşünenler, gelip özür dilediler. Böylece o zorlu günler bir nevi samimiyet testi gibi oldu.

O zor günlerde, kahraman askerlerimizin de sık sık okula gelerek bir ihtiyacımızın olup olmadığını sormaları unutulur gibi değil.”

Yunus Öğretmen, arabanın açık penceresinden güz rüzgârlarına bırakır ipek saçlarını. Sağda solda su içen develeri andıran petrol kuyularını hızla geçmektedirler.

Yangınların arasında bir gül gibi pörsümüş olan Kerkük görünür. Hüzünlü Kerkük türküleri yükselir, kan kokan topraklardan.

*“Gün Gördüm, Günler Gördüm
Seni Gördüm Şad’oldum”*

Yol kenarında duran arabaları görünce yavaşlarlar.

Yine de yolun ortasına fırlatılmış büyük bir lastik parçasından kurtulamazlar.

Yunus Öğretmen, “nasıl bir şeyin üzerinden geçtik” diye aynadan arkaya bakarken bir anda karşıdan gelen bir araçla karşı karşıya kalır. Kurtarmak için direksiyonu kırarsa da çok geçtir. Araba çok kötü savrulur.

Yunus Öğretmen, camdan dışarı fırlar.

Beli çok kötü çarpar sert zemine...

Nefes alamaz. Ecelin kapısını çaldığını anlar.

Kelime-i şahadet getirmeye başladığında, bir anda nefesi geri gelir. Arkadaşları arabanın arka koltuğuna, bacaklarını bükerek yerleştirirler.

Fakat o bacaklarının büküldüğünü hissetmez...

Önce Kerkük’e oradan da Erbil’e götürürler.

Vakit geçtikçe ağrılar, vücudunun her tarafından saldırıya geçer. Yeterli tıbbi cihaz olmadığı için hanımı ve çocuklarıyla birlikte ilk uçakla İstanbul’a getirilir...

***

Güzel bir bahar günüydü.

Kendilerini tatlı bir bahar rüzgârına bırakmış dallar, yeniden dirilmenin sevinç dalgalarında salınıyordu. Yunus Öğretmen’in İstanbul’daki bir hastaneye getirildiğini söylediler.

Deniz kıyısındaki hastaneye vardığında koşmaları Anadolu’ya sığmayan o irak diyarların küheylanı koridorda bir sedye üzerinde yatıyordu.

Derinlerden, çok derinlerden baktı. O bakışlarda hüznün vardı. Bir de gözlerden yanaklara süzülen teslimiyet...

Yüreğimi acıyla yontmaya başladı o gamlı gözler.

İçimde bir yanardağ harekete geçti.

Yüreğimin yamaçlarında tutuşan dalların yalımından yaralı bir kuş uçtu.

Orta boylu, dolgun yanaklı, saçları ipek gibi ısıltılı yiğit yüz-lü insanı hastane görevlileri sedye üzerinde alıp götürdüler.

Ben koridorda arkasından öylece bakakaldım.

Uzun süre kaldı deniz kıyısındaki o hastanede.

Şimdi Bursa'da bir özel okulda...

Çok sevdiği öğrencilerinin arasında tekerlekli sandalyede...

Bazen yazıyoruz.

"Rüyalarımda kendimi hep koşarken görüyorum, ayağa kalkar kalkmaz Kuzey Irak'ta yarım kalan sevdama geri döneceğim." diyor.

GÜNEŞ ÜLKESİNİN YİĞİTLERİ...

Gökyüzü bir ışık denizi... Uçağımız, şafak aydınlığında yol alıyor.

Uçsuz bucaksız pamuk tarlalarını andıran bulutlar, dolunayın parlak ışığında dinleniyor.

Yıldızlar bile imrenerek bakıyor, bu sonsuz güzelliğe.

Sonsuz pamuk tarlalarının bitiminde, güne sancılı kızıl ufuklar bir yangın yeri gibi yanıyor.

Asya'nın manevi merkezi Merv'e doğru yol alıyoruz.

Çok değil daha on yıl önce ilk gördüğümde vurulmuştum Türkmen şehirlerine.

Pek çok ülkeler, şehirler dolaştım ama nedense bu topraklarda beni kendine başka türlü çeken, aklımı çelen, kalbimi dolduran bir büyü vardı.

Bilmiyorum, neden ben bu topraklara tutkunum?

Güllerin Efendisi (s.a.s.) hicret esnasında Medine kapısına dayandığında: "Bir peygamber şehre girerken sancaksız olmaz." diyerek başındaki beyaz sarığı çıkarıp bayrak yapan Büreyde el-Eslemi ve arkadaşı Hakem el-Gıfari'nin, bu toprakları sonsuz bir kandil gibi aydınlatıyor olmasından mı?

Asya'da ışığın parladığı, ruhun kıyama durduğu ilk yer olmasından mı?

Anadolu'ya bilgeliliğin bu topraklardan akmasından, Horasan Erleri'nin bu bereketli topraklardan koparak, Anadolu'yu ışık yağmurlarında yıkamış olmasından mı?

Cafer-i Sadık'ın kutlu neslinin ve izinin büyük bilgesi Harakani hazretlerinin ikinci kuşak halifesi Yusuf Hemedani'nin

ve onun öğrencisi Ahmet Yesevi'nin bu topraklara can vermesinden mi?

Bursamız'ın gönül mimarı, Somuncu Baba'nın, İç Anadolu'nun sahibi Hacı Bayram-ı Veli'nin; Bu bereketli toprakların büyük bilgesi Yesevi'den yüreklerine doldurdukları ışıkla: "Nehir Ötesi" kadim bilgelik ırmağının yönünü Aral'dan Anadolu'ya, Balkanlar'a çevirmesinden mi?

Anadolu'nun can çekişen ciğerlerine bir bahar esintisi gibi dolan rüzgârların Türkmen ve Yesi Tepeleri'nden esmesinden mi?

İslam Akıncılarına Anadolu kapılarını açan Sultan Alpaslan'ın bir Cuma sabahı Malazgirt Ovası'ndaki sesinin, hâlâ ideal ufku-muzda yankılanmasından mı?

Duyguların kuşatmasındayım.

Gökyüzü bir ılık denizi.

Dolunayın ılık yağmurlarında yıkanıyor beyaz bulutlar.

Aşağıda mahmur gözlerini ovuşturan köyler, kasabalar, birer ikişer derin uykularından uyanıyor.

Beyaz, gri, kızıl bulutlar, dalga dalga yalıyor uçağın gövdesini.

İniyoruz.

Ve on yıl sonra tekrar, daha Hazreti Ömer döneminde İslam'la tanışmış olan bereketli Horasan topraklarına iniyoruz.

Sonraları, soyumuzun boyu olan Oğuzların gelerek Müslüman oldukları ve de hâkim oldukları topraklar...

Önce, bir dönem medeniyetin filizlenmesine dayelik eden Sahabe türbelerine, uğruyoruz. Hicrette Medine'ye, fetihde Mekke'ye girerken Güllerin Efendisi (s.a.s.)'ne; en son da Üsâme ordusuna sancaktarlık yapan Büreyde el-Eslemî'nin başucundayız.

Rasulullah (s.a.s.)'ın hayatındaki ilk ve son sancaktarı...

Medine'den koparak dilini ve kültürünü bilmediği bu topraklara gelen ve baharı kışkırtan kutlu bahçıvan.

Karanlık çöle düşen ilk ışık...

Yanı başındaki türbede ise yine bir başka sahabe, Merv Valisi Hâkim el Gıfari...

İki dava arkadaşının mütevazı türbeleri yıllar sonra gelecek kınalı küheylanlara bir davet gibi uçsuz bucaksız çölde yan yana öylece duruyor.

Fatihalar, dualar okuyoruz.

Yusuf el Hamadani'nin ve Sultan Sancar'ın türbelerine uğruyoruz.

Türklere Anadolu kapılarını açan Sultan Alpaslan'ın ise nerede yattığı belli değil.

Oğuz Boyları'ndan Müslümanlığı kabul edenlere, diğer soydaşlarından ayırt edilmeleri için Maveräünnehir Müslümanlarınca, "Türkmen" adı verildiğini öğreniyoruz.

Oğuzların Müslüman olmaları, bölgedeki dengeleri değiştirmiş.

Selçuk Bey'in torunu Tuğrul Bey, Nişabur'da adına hutbe okutturarak yeni bir Müslüman Türk devleti olan Büyük Selçuklu İmparatorluğu'na giden ilk adımı atmış.

Türkmenler, eski gelenek ve inanışlarıyla da bağdaşan sufizme büyük önem vermişler.

Başta Ahmet Yesevi olmak üzere Yusuf el Hamadani'nin öğrencileri; Nakşi Tarikatının önde gelen isimlerinden Abdülhalık Gücdüvani ve Abdullah Harizmi gibi gönül sultanları Türkmenlerin dini yaşayışı üzerinde derin etkiler bırakmış.

Bağdat'taki Nizamiye Mekteplerinde yetişen Yusuf el Hamadani, bu bereketli topraklarda kendi çağdaşları olan Gazali, Şehristani, ve Ebu Mansur Abbadi gibi kimselerle gönlü coşturan sohbet halkaları oluşturmuş.

Amuderya ve Sriderya nehirleri Maverünnehir'in çorak topraklarına, Horasan Erleri de çorak gönüllere coşkunca akmışlar.

Açlıktan ve riyazattan beli bükülmüş olan Yusuf el Hamadani, elinde Selman-ı Farisi'nin asasını, başında sarığını taşımış.

Sürekli abdestli bulunur, namazını hep cemaatle kılar, konuşurken hiç “ben” kelimesini kullanmazmış.

Halkın tarlasından yürümez, kendi işini kendi yapar, değirmene bile kendisi gidermiş.

Odasında hasır, keçe, ibrik, iki yastık ve bir kazandan başka bir şey bulunmayan bu mütevazı insan çizme imalatı ve çiftçilik yaparmış.

Sürekli baş ağrısından inlermiş. Gözü yaşlı, sözü tatlıymış. Sekiz bin putperestin Müslüman olmasına vesile olmuş.

İlim ve gönül kervanlarının uğrak yeri olan mekânı “Horasan’ın Ka’besi” olmuş.

Hasılı Orta Asya Türkleri arasında İslamiyet’in yayılması Oğuz Kolu’na mensup bugünkü Türkmenlerle gerçekleşmiş.

Anadolu’nun Ata yurda çok şey borçlu daha iyi anlıyorsunuz buralarda.

Çöl güneşlerini geride bırakarak, Asya baharının taze güllerinin yetiştirildiği Türk-Türkmen okullarını görmeye gidiyoruz.

Türkmen öğrenciler milli kıyafetler içinde ellerinde güllerle, tuz-ekmeklerle karşılıyor bizi.

“Ata yurdunuza hoş geldiniz.” sözleri hoş bir esinti gibi doluyor yüreğimize.

Güneş ülkesinin samimi insanlarıyla sohbet etme imkânı buluyoruz.

Türkmen bir işadamı olan Murad Bey: “Beş yıl çağırdılar gelmedim. Metin hoca bırakmadı peşimi. Çocuğumun halindeki güzellik beni hayran bıraktı. Sevgim o kadar arttı ki artık bu öğretmenleri görmesem olmuyor. Arkadaşlarımızla evlerimizden daha çok bu okullarla ilgilenmeye başladık. Türk öğretmenler ve idareciler yerlerini yeni yetişen Türkmen idareci ve öğretmenlere bırakarak birer ikişer ayrılıyorlar buralardan, bu durum bizi çok üzüyor, Türk öğretmenler buralardan gitmemeli, yemeğin tuzu gibi kaldılar, daha fazla azaltılmamalı. Onlar bize karşılıksız vermeyi öğrettiler.” diyor.

Bir başka Türkmen işadamı Yalkap Bey: “Oğlum vesilesi ile tanıdım bu öğretmenleri, sadece sözlerinin değil, özlerinin de çok güzel olduğunu keşfettim, arkadaşlıktan öte, kardeş oldum bu öğretmenlerle. Anne babalarına söyleyin, yürekleri sıkılmasın, biz varız, burada kendi ülkelerinde onlar. Yedi yıl önce tanıdım onları, bu yüzden kendimi yedi yaşında sayıyorum. Çocuklarımızla birlikte bizi de yetiştirdiler, insanlık öğrendik biz bu öğretmenlerden...” diyor.

Türkmen öğrenciler bize mini bir de konser veriyorlar.

Bilirim, gurbette türküler daha bir duygulu dinlenir. Fakat Türkmen kızlarımızın okuduğu türküler bir başka dokunuyor duygularımıza.

Bir kızımız enfes Türkçesiyle: “Siyah gözlerine beni de götür.” şarkısını okuyor.

Güneş ülkesinin yiğitleri, hemen hepsi, dinliyorlar.

“Avareyim, asudeyim, yorgunum

Bilmiyorum neden sana vurgunum.”

Babasının kucağında sessizce duran sevimli bir bebeğe takılıyor gözlerim. Kucağıma alıyorum. Bir annenin kucağındaki bebeği de İsmail Bey alıyor.

İsimlerini soruyoruz, benim şansına Büreyde düşüyor, İsmail Bey’e de Hakem...

Ne kadar masum ne kadar sessizler.

İkizlermiş.

Baba ve anne öğretmen, Anadolu’dan gelmişler.

Bir başka seviyoruz onları.

Bir zamanlar, Maveraünnehir’den yükselerek Anadolu’yu aydınlatan ışık; tatlı bir kavisle, doğduğu topraklara geri dönmüş.

Anladım, bu topraklar Ata yurdum benim, anladım neden vurgunum.

Anladım, bu topraklarda saklı bütün düşlerim.

ÇOK ŞÜKÜR BENİM ÇOCUĞUMMUŞ!

Bir zamanlar Müslüman Türklere Anadolu kapılarını açan Alpaslanların, Sultan Sancarların; çorak gönüllere bir ılık yağ-muru gibi yağan Koca Yusuf Hamadanilerin, Horasan erlerinin neşet ettiğı bereketli topraklardayız.

Gün, Karakum Çölü'nün tepelerine veda hazırlığında.

Önümüzde uçsuz-bucaksız bir çöl.

Çölde ayak izleri... Koca Türkmen Yunus düşüyor hayali-me.

Mevlana'nın: "Manevi mertebelerde ne kadar yürüsem hep Yunus'un ayak izleri ile karşılaşıyorum." dediğı gibi; nereye varsak Işık Süvarilerinin, Sabır Süvarilerinin ayak izlerini hep önümüzde buluyoruz.

Belli ki çok önceleri gelmişler buralara.1993'ün sıcak bir ağustos günü Sakarya'nın gönül okşayıcı serin bahçelerini bırakarak, bu yanık çöllere koşan sabır kahramanı Eyüp Bey ve Ayşe Hanım'ın ayak izlerine de rastlıyoruz.

Ellerinde bavullarla, kucaklarında çocuklarla o zamanlar büyük mahrumiyet bölgesi olan buralara geliş hikâyelerini ve buralarda neler yaşadıklarını dinliyoruz kendilerinden.

İkisi de resmi görevlerinden istifa ederek gelmişler buralara.

Ayşe Hanım, anasının ayrılık gözyaşlarını unutamıyor. Sel olup akmış zavallı kadının gözyaşları, kocasının ölümünde bile o kadar salmamış kendini.

Hele veda vaktinde o sarsıla sarsıla ağlayışı...

Eyüp Bey'in babası ise: "Herkes iş ararken bunlar hangi akla hizmetle gül gibi görevlerini bırakıp yad ellere gidiyorlar." diyerek sitem etmiş.

Bir taraftan orada bekleyen talebeler, diğer taraftan anne baba hakkı...

Kahramanların karar anıdır. Oğluna laf anlatmanın zor olduğunu bilen merhametli baba, gelinine: "Kızım sen gitme, o döner gelir." der.

Çaresiz baba nereden bilsin gelinin hicret için daha bir kararlı olduğunu.

Hem birkaç gün önce rüyasında, uçağa binerek, kızgın bir çölün susuz, solgun ve boynu bükük güllerine doğru uçtuğunu.

Hiç kimseye sezdirmeden sessizce yola çıkmaktır niyetleri.

Bavulları ellerine alıp çocuklarıyla kapının önüne çıktıklarında karşılarında öfkeden gözleri dönmüş halde eli elinde tabancasıyla beklemektedir Eyüp Bey'in babası.

Konu komşu koşuşurlar.

Öfkeli babanın kararlılığı karşısında geri adım atmak zorunda kalırlar ve dışarı çıkardıkları valizleri içeri taşırlar.

Öfkeli baba, evin karşısındaki kahvede uzun bir süre oturduktan sonra, gitmekten vazgeçtiklerine inanır ve evinin yolunu tutar.

Acele bir taksi çağırıp havaalanının yolunu tutarlar. Çocuklar tatlı hayaller içindedir. Annelerine: "Saray gibi bir yere gidiyoruz değil mi anne?" derler.

O çocuk halleriyle anne babalarında gördükleri heyecanı böyle yorumlamış olmalıydı.

O mutluluğun anlamı ancak saray gibi bir yer olabilirdi.

Bulutların üzerinde uçarlarken: "Ya Rasûlullah! Sen Mekke'den Medine'ye göçtün diye biz de Türkiye'den Türkmenistan'a göçüyoruz. Sen ne zorluklarla çölde güneşin bağrında, deve sırtında, aç, susuz hicret ettin, bizse uçakla gidiyoruz, Allah'ım! Sen hicretimizi kabul eyle." diye, dua ederler.

Başkent Aşkabat'a indiklerinde ciğerlerine bir anda gül koku doluverir, bunu, hicretlerinin kabulüne yorarlar. .

Sonraki gün kadim bilgelğin merkezi Merv'in yolunu tutarlar.

Güneşin sıcaklığı dağı taşı eritmektedir.

Uçaktan, sahabe türbeleri görünür.

Öylece çölü beklemektedirler.

Ayşe Hanım çok duygulanır, Eyüp Bey'e dönerek: "Bu topraklarda ölürsem beni bu sahabelerin yanına gömün ne olur, bir umut, onlarla birlikte haşrolmak istiyorum." der.

İkamet edecekleri evde ise bütün yokluklar onları beklemektedir.

Camlar kırık, kapılar tam kapanmamakta, yemek pişirecek tencere bile yoktur.

Yeni bağımsızlığına kavuşan, henüz kurulmakta olan ülkede mağazalar bomboştur.

Birkaç gün buldukları bir tencerede pişirip, kapağında yerler.

Çocukların üstü başı kirlenir. Ne bir leğen vardır, ne de su.

Sırtında ağır bir yük varmışçasına akan Sakarya'nın bereketli kıyılarından, bir damla suya hasret kızgın çöllerin ortasına düşmek, ne ağır imtihandır ya Rabbi?

Ayşe Hanım, kirli diye çıkardığı çamaşırları "pek de o kadar değilmiş" diye tekrar tekrar giydirir çocuklarına.

Yıkanan çamaşırları asacak ip bile bulamaz.

Yatakları olmadığı için, günlerce betonun üzerindeki halı da yatarlar.

Ayşe Hanım bir sabah, böbreklerinin ağrısı ile uyanır.

Yolda gelirken Eyüp Bey'e: "Çamaşır makinesi olsa başka bir şey istemem." demiştir. Oysa değil çamaşır makinesi bir leğen bile yoktur.

Ekmek bulmak da zordur.

“Bari un alıp, ekmek yapalım” der, fakat ne çare gelen un kokmuştur.

Eyüp Bey, sabah yedi, gece iki mesaisi yapar.

Yeni açılan okulun hem eksikleri çoktur hem de öğrenciler ilgi beklemektedir.

Bir akşam eve misafir beklemektedir Ayşe Hanım.

Bir yandan eve gelen Türkmen talebelere Kur’an öğreteyim, diğer taraftan yemek hazırlayayım derken, bir dalgınlık anında küçük Zeynep’in bir kuş gibi candan aşağı uçuverdiğini görür.

Çılgık çılgığa koşar, aşağıya.

Tilla adındaki komşu kadın ondan önce davranır.

Sanki düşen onun çocuğudur.

Nasıl ağlar, nasıl hıçkırır.

Yerler çok serttir.

Geldiklerinden beri hiç yağmur yağmamıştır.

Küçük Zeynep kanlar içerisinde baygın yatmaktadır.

Ses seda vermez.

Suyla yüzünü gözünü yıkar, Tilla kadın.

Zavalı ana, yavrusu değil de kendisi düşmüş gibidir. Bütün bedeninden dermanı çekilip gitmiştir.

Sadece dudakları kıpırdamaktadır. Belli ki Küçük Zeynep’i için durmadan dualar etmektedir.

Hastaneye uçururlar.

Doktorlar içeri girip çıkar ama hiçbiri Ayşe Hanım’ın yüzüne bakmadığı gibi suratları da asıktır.

Küçük Zeynep’in durumu ağırdır.

“Dört duvar arasında yatıyor yavrum, dardayım, bana yardım et Allah’ım! Ah Ya Rabbi! Seni ne kadar uzaklarda aramışım ben, meğer ne kadar yakınmışsın. Seni ne kadar yakınımnda hissediyorum şu anda kimse bilemez.” diyerek gözyaşı döker.

Eyüp Bey bütün aramalara rağmen bulunamaz. Akşam eve ilk kez gelecek misafirler için çarşı pazar, tabak, çanak peşindedir.

Onu bulduklarında önce okuldan bir talebenin düştüğünü sanarak: “Eyvah bu çocuklar bize emanetti, sahip çıkamadık, ya bin bir emekle açılan okulumuzu kapatırlarsa, ya hicretimiz yarım kalırsa...” diye acı ve endişeyle kıvranır.

Fakat düşenin küçük Zeynep’i olduğunu öğrenince: “Allah’ım! Çok şükür benim kızımış.” diyerek Rabbine şükreder.

Çünkü, o bir sabır süvarisidir.

Yoğun bakım odasının önündeki eşinin yüzündeki acıyı görünce anlar durumun dehşetini.

Eyüp Öğretmen’in ailesi için hicret ateşten bir gömlek olmuştur. Ama onlar bu gömleği rıza ile giymişlerdir.

Eyüp Bey, biricik Zeynep’inin kapısında nöbettedir.

Duygu yağmurlarında ıslanır;

Bir daha o güzel dudaklarıyla “baba” diyecek midir?

“Babacığım! Ne olur geceleri biz uymadan gel, biz seni özleyoruz” diyebilecek midir?

Sonraki gün, Eyüp Bey küçük Zeynep’in kanlı çamaşırlarını gönderir eve.

Çamaşırların içerisinde muhacir küçük Zeynep’in kesik saçları da vardır.

Kınalı saçları kanlara belenmiştir.

Kızının kanlı çamaşırlarını görünce, yüreğinden ok yemiş gibi sarsıla sarsıla ağlamaya başlar Ayşe Hanım.

O gurup vakti, buruk bir gönülle seslenir Yaradan’a: “Ah Rabb’im! Tabak, çanak, leğen, ip, peşinde ne güzel günleri kendime zehir etmişim.”

Eyüp Bey, Bir hocayla görüşerek yavrusu için kefen ve mezar yeri bakar.

Ayşe Hanımsa hiç ümidini yitirmez. İçindeki bir ses “Rabb’in, yavrunu sana geri verecek.” der, öyle hissetmektedir.

Küçük muhacir Zeynep yirmi yedi gün sonra komadan çıkar. Usulca gözlerini açar. Minik dudakları;

“Baba!” diye kıpırdar.

***

Gün, Karakum Çölü’nün tepelerine veda hazırlığında.

Önümüzde uçsuz-bucaksız bir çöl.

Çölde ayak izleri... Koca Türkmen Yunus düşüyor hayali-me.

Mevlana’nın: “Manevi mertebelerde ne kadar yürüsem hep Yunus’un ayak izleri ile karşılaşıyorum.” dediği gibi; nereye varsak Işık Süvarilerinin, Sabır Süvarilerinin ayak izlerini hep önümüzde buluyoruz.

Belli ki çok önceleri gelmişler buralara.

KUSVA

Yorulmuşlardı.

Sonsuz bir yalnızlık içinde uçsuz bucaksız çölde hiç durmaksızın yürüyorlardı.

Zor nefes alıp veriyorlardı.

Açlık susuzluk ve yorgunluktan, bakışları çatallaşıyor, gözlerinin önünde bir şeyler uçuşuyordu.

Dilleri, dudakları kurumuştu.

Umutları gittikçe tükeniyordu ki birden bire nereden geldiği belli olmayan gül kokulu güzel bir deve yanlarına geldi ve yere çöktü.

Tüyleri beyaz ve parlaktı.

Gözleri, en kritik siyasi kararları veren bilge bir insan gözündeki ışığı taşıyordu.

“Bana binebilirsiniz” dercesine başıyla sırtını işaret etti.

Eşiyle birlikte bu devenin üzerine bindiler. Bu garip hayvan üzerinde günlerce gittiler. Dağları denizleri aştılar. Deve hızlı, çok hızlı gidiyordu. Bir an evvel dünyanın son sınırına ulaşmak ister gibi bir hali vardı.

Belli ki acelesi vardı. Nihayet bol yeşillikli bir yerde durdu, usulca çöktü ve: “İşte burası, inebilirsiniz” der gibi, boynunu yere yapıştırdı.

Peygamberimizin (s.a.s.) “hicret bineği” Kusva’ya ne kadar da benziyordu.

“Hem Kusva nihai hedef, son sınır anlamına gelmiyor muydu?” diye düşündüler.

Onların da yolculuğu dünyanın son sınırına, kutuplara değil miydi?

Gül kokulu deve onları bırakmış gidiyordu.

Arkasından bağırdılar: “Dur! Allah aşkına söyle senin adın ne, seni bize kim gönderdi?

Ne olur söyle de öyle git.

Rüzgar kokulu deve ne olur geriye dön...

***

Bir gün, arkadaşlarıyla birlikte gurbete tutsak sarışın ikindilerin vazgeçilmez sohbetlerinden birini “Bamteli”nden dinlerken: “Var mısınız buzullara seyahate?” sözleri, Aydoğan Öğretmenin günlüne buzullar ülkesinin sevdasını düşürür.

Akşam eve gelince konuyu eşine açar. Eşi, kocasının hüznülü ve meraklı bakışlarına;

“Ey hazin esen seher yeli! Al yanına götür beni,” der gibi bakar ve “Ben de varım seninle buzullar ülkesine seyahate!” der.

Dünyanın en büyük adası olan Görnland’a “ben hele bir gideyim” demekle de gidilmez ki...

Önce hiç bilmedikleri bu ülkedeki birkaç şirkete iş başvurularını gönderirler. Kısa bir süre sonra trafik şubesinde yol düzenlemesiyle ilgili bir şirketten Aydoğan Öğretmene, birkaç gün sonra da bir başka şirketten eşine kabul cevabı gelir.

Hazırlıklarını yaparlar ve ilk fırsatta Danimarka üzerinden uçsuz bucaksız buzullar ülkesine doğru uçarlar.

Uçaktan, buz dağlarını, donmuş gölleri, denizin üzerinde yüzen dev aysbergleri ve uçsuz bucaksız buzulları seyrederler. Uçak, Görnland’ın dünya ile tek irtibatını sağlayan Kangerlussuaq Havaalanı’na iner.

Bu havaalanını Amerikalılar kendileri için inşa etmişler ve uzun bir süre üs olarak kullandıktan sonra da bırakıp gitmişlerdi.

Burası, uçsuz bucaksız buz çöllerine, yer yer üç bin metreyi aşan buz dağlarına sahip bir yerdi.

Havaalanında Aydoğan Bey ve eşini şirket yetkilileri, “tikilluarit” yani “hoş geldiniz!” diye karşılar. Bu dilde kelimeleri telaffuz etmenin ve akılda tutmanın oldukça zor olduğunu daha ilk duydukları sözlerden anlarlar.

Tabiatın beyaz ve sessiz çılgılığının tam ortasındadırlar. Sokaklar, caddeler adeta bomboştur.

Her tarafta ruhları kuşatan bir dinginlik vardır.

Kızıl Erich, 981 yılında geldiğinde kıyıdaki buzullar erimiş, her yer yeşil yosun ve dikenlerle kaplı olduğu için “Greenland” yani “yeşil ülke” adını vermiş buralara.

Oysa bugünkü tabiat şartları bir şamar gibi iner Aydoğan Öğretmenin ve eşinin suratına.

Yüzde 81’i hâlâ buzlarla kaplı olan ve kara ulaşımının hemen hiç olmadığı 57 bin nüfuslu bir ülkedir “Greenland”

Kızakları çeken özel husky köpeklerine çok iş düşmektedir.

Bu buzullar ülkesi, zorluklar bir yana bırakılırsa buzullarda oluşan süt mavisi renklerle, okyanusta yüzen aysberglerle, buz dağlarıyla, dantel dantel işlenmiş fiyordlarla muhteşem güzelliكتedir.

Neredeyse 40 km’ye bir insanın düştüğü bu beyaz düşler ülkesinde, en çok da köpeklerin güzelliğine ve geceleri çıkan kuzey ışıklarına vurulur Aydoğan Öğretemenler.

Kendi hiçliklerini, tabiatın sesli ve renkli gücüne, sonsuz kudrete bırakırlar. Ülkenin dörtte bir nüfusunun yaşadığı başkent Nuuk’a yerleşirler.

M. Ö. 3000’li yıllardan beri bu bölgenin sakinleri olan ve hâlâ nüfusun % 88’ini oluşturan Eskimolar çok cana yakındırlar. Yeni misafirlerine yürekten davranırlar.

Kapılar önlerinde bir bir açılmaya başlar. Sanki buz dağları çözülüşe geçmiştir. Eriyen buzların altındaki suların gönle hoş gelen tatlı şırıltısını duyarlar.

Başkent Nuuk’ta herkes onları merak eder ve görmeye gelir.

Kısa sürede etraflarında bir hayran kitlesi oluşur. İsimlerini zor telaffuz ettikleri bu insanlarla sanki kırk yıllık dost olmuşlardır.

Kısa sürede on beş bin nüfuslu başkentin sevgilisi haline gelirler.

Aydoğan Öğretmen birkaç ay sonra daha iyi bir işe girer, geniş ve büyük bir lojmana taşınırlar. Yeni firma ile haftada üç gün bir lisede ders verme üzerinde anlaşır.

Bu onun en çok arzu ettiği husustur.

Firma, işi icabı iki ayda bir Danimarka'ya gidip gelmesini istemiştir ki, biletlerin 1500 Euro olduğu düşünülürse bu da büyük bir imkândır.

Eşi, Türk yemek kültürünü tanıtmaya kursları açar, birlikte Türkçe kursları başlatırlar.

Bir müddet sonrada Aydoğan öğretmen okulda matematik derslerine başlar.

Öğrenciler, bu yeni öğretmenlerini o kadar çok severler ki, kısa sürede velilerden yüzlercesi onu görmeye gelir.

Buzulların bu sıcak insanları, Aydoğan Öğretmenin ve eşinin anlattıklarını hayranlıkla dinler.

Su sesine hasret kavruk çöl gibi...

Ziyarete gittiği bir gün, Milli Eğitim Müdürü Aydoğan Öğretmen'e: "Öğrenciler seni çok seviyor, ne olur bize senin gibi öğretmenler bul." der.

Siyasi partiler kendilerine katılmaları için adeta yarışır. Bir gün ülkenin başbakanı çağırır ve ne zaman partilerine katılacağını sorar. Aydoğan Öğretmen uygun bir dille teşekkür eder.

Mayıs başlarında bile gündüzleri -10'ları bulan, geceleri ise daha soğuk olan bu şehrin insanları, bu Işık Süvarileri'ne sınırsız yüreklerini açarlar.

Haziranda hiç batmayan güneşlerin aydınlığında, güneşin hiç doğmadığı aylarda da yüreklerinin aydınlığında yol alırlar.

Ama hep yürürler, hep aydınlatırlar.

Ramazan Bayramı geldiğinde, bayram kültürünü tanıtmak için herkesi evlerine davet ederlerse de, yerli aileler eve sığmayız diyerek büyük bir salon tutarlar.

Aydoğan Öğretmen eşiyle birlikte Türk yemekleri ve pastalar hazırlar. Ramazanla ilgili belgeseller gösterirler. Şiirler okunur, konuşmalar yapılır, bayramlaşılır.

Ertesi gün gazeteler: “Müslümanların bayramı güzelmış.” diye yazarlar.

Aynı gün, Aydoğan Öğretmenin telefonu çalar. Arayan Danimarkalı bir bayandır. Değişim programlarından yararlanarak üç arkadaş Türkiye’de Galatasaray Lisesi’nde okuduklarını, eşleri ile birlikte Görnland’a yerleştiklerini söyler.

Daha sonra sık sık görüşmeye başlarlar. Çok güzel Türkçe bilen bu bayanlardan birisinin kocası oldukça varlıklıdır. Konu dünyadaki sevgi okullarına gelince, Aydoğan Bey’e: “Sen bize öğretmen bul, gerisini biz hallederiz.” der.

Aydoğan Öğretmen ve eşi hayretler içindedir. Nasıl kapılar bu kadar kolay açılıyor, buzlar nasıl bu kadar kolay çözülüyordu?

Dünyanın son sınırında kuzey ışıklarına kavuşan bu Işık Süvarileri, önlerinde bir bir açılan buz kapıları karşısında hayrettedirler.

Buzulların çiçeği kızları Melisa ile kutuplarda yeni bir mutluluğa kanatlandıkları bir gün bu buzullar ülkesine gelirken gördükleri rüyayı hatırlarlar.

Sonsuz bir yalnızlık içinde uçsuz bucaksız çölde hiç durmaksızın yürümüş ve yorulmuşlardı.

Zor nefes alıp veriyorlardı.

Açlık susuzluk ve yorgunluktan, bakışları çatallaşmış, gözlerinin önünde bir şeyler uçuşmaya başlamıştı..

Dilleri, dudakları kurumuştı.

Umutları iyice tükenmişti ki birden bire nereden geldiği belli olmayan gül kokulu güzel bir deve yanlarında bitivermişti.

Tüyleri beyaz ve parlaktı.

Gözleri, en kritik siyasi kararları veren bilge bir insan gözündeki ışığı taşıyordu.

“Bana binebilirsiniz” dercesine başıyla sırtını işaret etmişti.

Eşiyle birlikte bu devenin üzerine binmişler ve o garip hayvan üzerinde dağları, denizleri aşmışlardı. Nihayet bol yeşillikli bir yerde durmuş, usulca çökerek: “İşte burası, inebilirsiniz” der gibi, boynunu yere yapıştırmıştı.

O beyaz ve parlak tüylü deve onları bu buzullar ülkesine bırakıp giderken, arkasından: “Dur! Allah aşkına sen kimsin, seni bize kim gönderdi?” diye seslenmişlerdi.

İşte o gül kokulu, kınalı deve geriye dönüp yanlarına geldiğinde hala etkisinden kurtulamadıkları bir ses duymuşlardı; “Siz hicret etmeye niyet ettiniz, Allah’ın Peygamberi de size ‘hicret bineği’ Kusva’sını gönderdi.”

Gayri buzullarda bahardır.

ÇİFTE SULTANLAR

Koca Mustafa Paşa'daki Sümbül Efendi Camii'nin avlusuna girdiğimde, nur yüzlü ihtiyarlar, abdestlerini almış, çınarların altındaki peykelerde akşam ezanını bekliyorlardı.

Avlunun ortasında yan yana yatan Çifte Sultanlar, günün son kızıl ışıklarında şehre rayihalı bir huzur katıyordu.

Başuçlarında, aşk ateşinde bağıryanmış bir derviş gibi kuru çınar daimi nöbetindeydi.

Kabirlerini keşfeden Sümbül Efendi de Çifte Sultanların ayakuçlarına uzanıvermiş öylece yatıyordu.

Bizans kralının kızı Katerina da oradaydı.

Türbenin demir parmaklığına asılı levhada, İstanbul'un gönlünde yatan bu Çifte Sultanlar'ın hazin hikâyesi yazılıydı.

“Kerbela katliamından sağ kurtulan Ehl-i Beyt'in mümtaz kadınlarından Fatma ve Sakine sultanlar, Hz Hüseyin Efendimiz'in kızlarıdır. Yaşadıkları onca eza ve cefa yetmiyor-muş gibi bir de Yezit tarafından Bizans sarayına cariye olarak satılmışlardır...”

Bizans Kral'ı Konstantin, Peygamber torunu olduğunu öğrendiği Sultanları, din değiştirmeye ve oğullarıyla evlenmeye zorlar, kararlarını vermeleri için bir ay süre tanır ve onları sarayda karanlık bir hücreye kapatır.

O daracık, o karanlık hücrede, geceler boyunca birbirine sarılıp ağlarlar. Yorgun yüzlerinde; Kerbela'dan Şam'a susuz ve perişan sürüklenişlerinin izleri, korkuları ve çaresizlikleri vardır.

Bizans gecelerinin siyah saçlarını, nurdan elleriyle çözerek

yeni bir çağa hazırlayan bu soylu sultanların azap dolu günleri dua ve gözyaşına dönüşür.

Geceler günler boyunca: “Bu insanların eline koma bizi Allah’ım! Namahrem eline bırakma” duası dillerine pelesenk olur.

Sürenin dolduğu gün büyük bir gıcırtyla açılır hücrelerinin kapısı. Sarayın görevlileri gördükleri manzara karşısında donar kalırlar.

Çifte Sultanlar, başlarını birbirine değdirmiş hüznünlü kuğular gibi yan yana uzanmışlardır.

***

Gece geç vakit eve döndüğümde yüreğim yorgundu.

Odamin ışığını söndürüp pencerenin önüne oturdum.

Işıltılı bir gece bütün ihtişamıyla gözlerimin önündeydi.

Ey sırlarla dolu geceler! Neler barındırıyorsunuz bağrınızda! diye düşünürken; gecenin ıssızlığında, günümüzün çifte sultanları sessizce süzülüverdi.

Hepsi kıvalıydı.

Beyaz Gecelerin çifte sultanları Elif ve Leman Sultanlar da vardı aralarında.

İlkin Beyaz Geceler ülkesinde ki bir kolejde tanışmıştım Elif ve Leman sultanı...

Birisi Boğaziçi diğeri, Marmara Edebiyat mezunuydu.

Okullarını bitiribitrimez koşmuşlardı Baltık kıyılarına.

Leman Öğretmen için önündeki engelleri aşmak pek kolay olmasa da, ailesi Elif Öğretmeni asla göndermek istememiş. Köy Enstitüsü mezunu olan babası, oldum olası yurt dışındaki Türk okullarına ve onların fikir öncülerine hep soğuk durmuş.

Bu çilekeş sultanların görev yapacakları kız kolejinin hikâyesi de oldukça ilginçti.

Birkaç yıl önce bu şehirde Türklerin açtığı erkek kolejinden ziyadesiyle memnun olan veliler, kız öğrencileri de okula almaları için ısrar ederler.

İzin için müracaat edildiğinde, milli eğitim yetkilileri: “O okula asla kız öğrenci kabul etmeyiz, okulun eğitim kalitesinden ve çocukların terbiyelerinden çok memnunuz. Kalitenin bozulmasından korkarız, biz size müstakil bir bina verelim ve kız koleji açın.” derler.

Böylece ilk yıl kız öğrenciler için, devlet okulundan bir kat tahsis edilir.

Yirmi dört öğrenci ile başlanır eğitime.

Leman ve Elif Öğretmen bekâr oldukları için geceleri öğrencilerin başında kalırlar.

O yılki öğrencilerin bazıları anne babalarının zoruyla Türk Okulu’na kayıt yaptırmışlardır.

Bu öğrenciler, öğretmenlerini bu sevdadan vazgeçirmek için akıllarına gelen her yolu denerler.

Sürekli gürültü çıkarmak, Türkleri aşağılayıcı yazıları ansiklopedilerden çıkarıp duvar gazetesine asmak, öğretmenlerin kaldıkları odanın duvarını sabahlara kadar tekmelemek, kapılarının altından izmarit atmak, gecenin her saatinde kapılarını çalmak biktırma yöntemlerinden sadece birkaçıdır.

Toplantılarda, koridorlarda sürekli öğretmenlerin isimlerini anarak, suratlarını asarak konuşurlar; öğretmenlerin anlamadığı dilde.

Hele bir gün iş iyice çığırından çıkar. Birkaç öğrenci diğer arkadaşlarını da ikna ederek yataklarını koridora çıkartırlar ve öğretmenlerine: “Siz buradan gitmeden bu yatakları içeri almayacağız.” derler.

Kışın dondurucu soğukları da başlamış, her taraf buz kesmektedir.

Elif Öğretmen, tipiye tutulmuş yalnız bir kuğu gibi dalgın bir şekilde şehrin buz kestiği bir gün, cam gibi yolda yürürken, kayar ve düşer.

Başını sert bir şekilde çarpar, buzlara.

Travma geçirir.

Uzun süre hastanede yatmak zorunda kalır.

Hastane hastane dolaşır. İkinci dönem okula gidemez.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, bir gün babasına: “Senin kızın filancalara karışmış.” dediklerini, babasının Çapa’ya yatırıldığını öğrenir.

Velhasıl çifte sultanlar zordadır...

İstanbul’un gönlündeki çifte sultanlar gibi, onlar da dertlerini gecelere dökerler...

El-ayak çekildiğinde, gecenin sessizliğinde, birbirlerine sarılıp kumrular gibi ağlayarak: “Allah’ım! Ne olur bizim yüzümüzden bu okul kapanmasın, biz bunun vebalini kaldıramayız.” deyip dua ederler.

Kararlıdırlar.

Çünkü onlar koşmaya yazgılıdırlar. “Taş bağırda, sular dizde”de olsa yürümeye yazgılıdırlar. Her taşı musikiyle örülü bu şehirde, yeni bir şarkının bestesini yazmaya kararlıdırlar. Beyinleri zonklar, başları çatlayacak gibi ağrır. Öğrencilerin isyan günleri tam iki yıl sürer.

İkinci yılın son günlerinde bir bahar esintisi gibi Ramazan gelmiştir ama Ramazan’ın geldiğini onlara sadece takvimler söyler.

Bir gün Elif Öğretmeni Hristiyan bir aile, gece evlerinde yatılı olarak misafir etmek ister. İlk defa böyle bir teklifle karşılaşılır. Elif Öğretmen: “Bu gece de sahura kalkmadan oruç tutarım.” diyerek kabul eder.

Ev iki odalı küçük bir ev olmasına rağmen Elif Öğretmene bir oda tahsis ederler.

Sahur vakti, kaldırılan Elif Öğretmen gördükleri karşısında gözlerine inanamaz.

Evin annesi erkenden kalkmış ve o daracık mutfakta zengin bir sofraya hazırlamıştır.

Bu bereketli gece, bundan sonra başlayacak güzel günlerin habercisi gibidir.

Duaları kabul olmuştur.

Ertesi yıl okul binasının tamamı kendilerine tahsis edilir.

Öğrenciler bu okulda okuyabilmek için adeta yarışır, giremeyenler, üzüdür, ağlar.

Öğretmenlerine çektiiren öğrencilerin hemen hepsi yaptıklarından dolayı özür dilerler. “Azim” adındaki at, beyaz gecelerin süt mavisi aydınlıklarında dolu dizgin koşmaya başlar.

***

Gece bir hayli ilerliyor.

Ben, hâlâ odamdayım.

Bir başıma...

Gece bütün ihtişamı ile gözlerimin önünde.

Nihayet karşımdaki evlerin ölgün ışıkları da birer ikişer sönüyor ve ben gecenin özgürlüğünde kendi yalnızlığıma gömülüyorum.

Gece sultanlarının yürek yangınlarında açan güllerin bahar esintisi kokuları doluveriyor odama.

“Ey sırlarla dolu geceler! Neler barındırıyorsunuz bağrınızda!” derken, gecelerin siyah saçlarına bir ışık huzmesi gibi düşen, dünün ve bugünün çifte sultanları geliyor gözlerimin önüne.

Buluşuyorlar...

Surların dibinde Sümbül Efendi’de buluşuyorlar.

Sibriya soğuklarında buluşuyorlar. Baltık kıyılarında süt buğusu Beyaz Geceler’de buluşuyorlar...

Buzulların beyazlığında Kuzey ışıklarında buluşuyorlar...

Gecenin gönlünde buluşuyorlar...

Ve gece, çifte sultanların muhteşem şölenine sahne oluyor.

AZRAİL TÜRKÇE KONUŞUR MU?

Bir yerlerden duymuştum mayın hikâyesini. Olayın Afganistan'da geçtiğini biliyordum ama olayın kahramanı bu fedakâr öğretmen kimdi, peki ya uğruna canını feda etmekten çekinmediği o şanslı öğrenci kimdi?

Ramazan Saban ismine ulaştım. İyi de bu fedakâr öğretmen şimdi neredeydi? Nasıl bulacaktım? Modern gezgin dervişler gibi durmadan yer değiştirip duran bu insana nerede ulaşacaktım?

İnternete Ramazan Saban yazmak geldi hatırıma.

İşte karşımda on dört tane Ramazan Saban duruyordu.

Birisi vardı ki saçlarını ortadan ayırmış esmer güzeli kavruk bir Anadolu delikanlısı. Gözleri yüreğindeki ele veren bir merhamet pınarı gibiydi. Kendi kendime aradığım yiğit bu olmalı dedim.

Aradığımı Ramazan sensen bana cevap ver, dedim. Birkaç gün sonra cevap geldi: “Benim”

“Neredesin” dedim.

“Yemen’in Tiz şehrindeyim.”

Yemen... Ah Yemen... Gidip de gelemeyenlerin ülkesi...

Yemen çöllerindeki mezarlar bir davetiye olup Ramazan Öğretmene “gel” demiş ve o da atalarının izinden gitmiş oralara.

Ramazan Öğretmenin annesi dindar bir Anadolu kadınıymış.

“Şaşıyorum şu insanlara nasıl oluyor da Allah’a kulluk etmiyorlar, hele bir bakın şu ölmüş toprağa nasıl baharda renk renk, desen desen, tadı başka, kokusu başka, cinsi başka çeşit

çeşit meyve ve sebzeleri birden bitiriveriyor... Yahu Allah'tan başka kim yapabilir bunu?" der ağlarmış.

"Annemin sabah namazından sonra yattığını hiç hatırlamıyorum, her gece teheccüdünü kılar, saatlerce ağlar, bizlere hep dua ederdi" diyor Ramazan Öğretmen.

Bu mübarek kadın her seher: "Kalkın yavrularım sabahın bereketini kaçırmayın, rızıklar bu dakikalarda dağıtılır." dermiş.

Ramazan Öğretmen, üniversiteyi bitirdiğinde anne babası da bir hayli yaşlanmış, bakıma muhtaç hale gelmişler.

Eniştesi, "Ölseler sen onların cenazesine erişemezsin." diyerek, Türkiye'de görev yapmasını, anne-babasına yakın olmasını istemişse de; o, ne zamandan beri gönlünde büyüttüğü sevdasının peşine düşerek Kafkaslara gitmiş.

Sonra da ölümün köşe bucak kol gezdiği Afganistan'a düşmüş yolu.

Bu ülkede hayata tutunmaya çalışan kadınların, erkeklerin, çocukların ızdırap dolu halleri, her sokak başında bol miktarda gördüğü, bedeninin bir parçası olmuş tahta bacakla dolaşan insanların acıklı durumları ziyadesi ile yaralamış yüreğini.

Mermi izlerinin delik deşik ettiği duvarların diplerinde umutsuzca, öylece duran, arkadaşlarının oynadığı oyunlara katılamayan o yoksul çocukların çaresizliği karşısında siyah gözlerinin kirpiklerinde irileşen damlalara engel olamazmış.

Savaşın acılarını en çok da çocuklar çekiyormuş.

Minik göğüslerinde dağlar gibi acılar taşıyan bu yavruların sırtlarındaki yırtık pırtık gömlekler, bir elbiseden ziyade acı alevlerini andırmaktaymış.

Ramazan Öğretmen, bazı yazlar memleketine gitmeyerek, yoksulluğun kışkacındaki anne-babasına para göndermeye çalışmış.

Bir gün babasının vefat haberini alınca ancak üç gün sonra köyüne ulaşabilmiş.

Çamlıbel mevkiinde ağaçtan düşerek ölen babasını dağlar uzun süre vermemiş.

İlçeye girerken yanından geçen ambulansın içinde babası varmış.

2008'in soğuk bir kış günü Sonsuzluğun Sahibi'ne yürüyen anasını ise o kadar bile görememiş.

Fakat o günden sonra daha bir adamış kendini sevdasına. Yüreği, anama babama ne oldu, ne olacaklarla ezilmeden.

Ortadan ikiye ayırdığı siyah saçlar, şefkatle bakan siyah gözler, güneş kavruğu esmer yüz, yiğitlere has duruş...

Asil bir Anadolu delikanlısıdır o.

Öğrencilerini bir öğretmenden ziyade bir ağabey gibi seven, yüreği merhamet dolu bu yiğit insan 2005'de Afganistan'da yılın öğretmeni seçilmiş.

Başkent Kabil'deki okulda idarecisinden öğretmenine hepsinin yüreği bir merhamet pınarı gibi kaynayıp durmaktadır ama Ramazan Öğretmen bir başkadır.

Kurda kuşa kaptırma korkusunun verdiği merhamet hissiyle gözlerini yavrularından hiç ayırmayan bir ana kuşun hassasiyeti vardır yüreğinde.

On beş milyonla dünyanın en çok mayınlı ülkesi olan Afganistan'da hemen her gün insanların ölümüne ya da yaralanmasına sebep olan patlamalar meydana gelmekte, topraklar ölüm püskürmektedir. Bir sonbahar günü öğrenci velilerinden Doktor Abdulvasi Huremi'nin davetine icabet ederek Kabil'in 30 kilometre kuzeyindeki Güldere köyüne öğrencileri ile birlikte pikniğe giderler.

Çok sevdiği öğrencisi Cavit'te vardır. Cavit bir başkadır. Onu bir başka sever Ramazan Öğretmen.

Afganistan şimdi olduğu gibi o günlerde de tam bir savaş çöplüğüdür. Her taraf, parçalanmış tanklar, uçaklar, helikopterler, mermi kovanları ile doludur.

Toprak altındaki binlerce mayın ise hayata kurulmuş ölüm pusuları gibidir. Bir çığıktır bir ağıttır mayın. Bir anda elsiz ayak-sız kolsuz kalırsın. Bir küheylan gibi koşarken yıkılırsın, “ne olur yardım edin” diye ellerinizi açarak yardım dilenir duruma gelirsın.

Sadece Rusya’nın Afganistan’da bıraktığı askeri malzeme neredeyse Türkiye’nin hali hazırdaki askeri gücüne denktir.

Buralarda her şey Ramazan Öğretmen’in yüreğinde doku-nacak bir tel bulur.

Geçtikleri yolların sağında solundaki dallarda, dağlarda hisli bir insan gibi ağlamaktadır sonbahar.

1950 Anadolu’sunun köylerini andıran toprak damlı ev-lerden müteşekkil mütevazı bir köyün yakınında, sık ağaçlı bir yerde piknik yapmaya karar verirler.

Öğrencilerine “sakın buralardan ayrılmayın” diye tembih ederek, yemek hazırlığına koyulur.

Sanki içine bir şeyler doğmuş gibidir.

Çok geçmeden Hindukuş Dağları’nda yankılanan korkunç bir patlama, Ramazan Öğretmen’in yüreğini yerinden oynatır.

Bulundukları bölge sık ağaçlıklı olduğundan pek bir şey görünmez, sesin geldiği yöne doğru koşmaya başlar. Taş, toprak, dağ değıl, bütün bir dünya patlamıştır sanki.

Köyün dışındaki yüksek bir tepenin üzerinde telaşlı bir şekilde bekleyen köylüleri görür. Sonra, ”Hocam kurtarın Cavit mayına bastı” diyerek ağlaşan öğrencilerinin feryadını duyar. Köylüler hep birden Ramazan Öğretmen’i engellemeye çalışır: “Aman hocam! Oralar çok tehlikelidir, sakın gitmeyin, asker gelsin kurtarsın” derler.

Bu arada çocukların babaları da gelmiştir ama ne kendileri o tepeye çıkmaya cesaret ederler ne de Ramazan Öğretmen’i bırakırlar.

Babalarının ağlayışlarına, öğrencilerinin bağırışlarına dayanamayan Ramazan Öğretmen: “Ölürsem şehit olurum.” diyerek tepeye doğru tırmanmaya başlar.

Ardı sıra yalvarışları, bağırışları “dur ne olur gitme burası mayın bölgesi” sözlerini duymaz bile.

Öğrencileri onun sevdasıdır, o sevdasına koşmaktadır.

Bulutsuz berrak bir gök altında yüreği yaralı koşmakta hem de; “bu çocuklar bize emanetti” diye söylenmektedir.

Bulutlar, ağaçlar “dur dur gitme” der gibidir.

Anası, önüne dikilip: “Dur yavrum Ramazanım dur!” diye yalvarmakta, çocukları baba diye bağırmakta, sevgili eşi: “Ramazan ne olur dur, çocuklarını düşün.” diye feryat etmektedir.

O ise: “Onlar bize emanetti, bana emanetti koruyamadık onları” diyerek tepeyi tırmanmaktadır.

Ölüm tırmanışını tamamlayan Ramazan Öğretmen’in tepede gördüğü manzara dehşettir.

Cavit büyükçe bir kayanın üzerinde kopan bacağı tutmuş şok vaziyetinde öylece oturmaktadır.

Sağ bacağı, dalından kırılmış kan kırmızı bir karanfil gibi dizinin altından kopmuş, sol bacağının arkası dizinden topuğuna kadar parçalanmış, etleri sallanmaktadır.

Hemen gömleğini yırtar dizlerinin üzerinden bağlar.

Cephede Mehmet’in Mehmet’i sırtlaması gibi sırtlar öğren-cisini ve basamak basamak yükselen kayalara basarak tepeden aşağı doğru indirir.

Hastanede Cavit’i acil ameliyata alırlar.

Cavit’in diğer ayağını da kesmeye karar verirlerse de kısa sürede iyileşmeye başlaması, doktorları hayretler içerisinde bırakır ve bunu araştırma konusu yapmaya karar verirler.

Cavit’in: “Rabbim iki ayak vermişti birini geri aldı, bundan sonra lütfettiği bu tek ayakla devam edeceğiz.” diyerek sürekli şükretmesi, Ramazan Öğretmen’in onu bir başka sevmesini haklı çıkarır.

Bir gün: “O gün kayanın üzerinde otururken ne düşünü-dün?” diye sorar Cavid’e.

“Ayaklarım kopmuş, her tarafım kan revandı. Herhalde birazdan Azrail gelir diye düşünüp bildiğim duaları okumaya başlamıştım ki birden karşımda sizi gördüm. Sizin bize ölüm meleği kişinin en sevdiği insan suretinde gelir dediğiniz hatırıma geldi. Herhalde Azrail Ramazan Hocam’ın suretinde geldi, diye düşündüm.

Ama baktım, Azrail Türkçe konuşuyor, bu kadar da olmaz, Azrail Türkçe konuşur mu? Bu Ramazan Öğretmenimin ta kendisi, dedim.”

KINALI ÖĞRETMEN

Sabahtan beri bozkırda yol alıyoruz. Daha gün ağarmadan, koygun karanlıklarda kendini yola vuran efsanevi gölün öte yakasındaki kınalı küheylanlara kavuşacak olmanın sevinci var içimizde.

Karşı karlı dağlara doğru uzayıp giden yolun iki yanında sıralı kavak ağaçlarında uğuldayan rüzgârın her bir darbesiyle yere düşen yapraklar, hazan halısını nakış nakış, ilmek ilmek dokuyor.

Bozkırda muhteşem bir sonbahar şöleni...

Dört arkadaş yol boyu, Yozgatlı Kınalı İsmail'i konuşuyoruz.

Sorgun'un Yerlitaş Köyü'ndenmiş.

Öğrencileri ona; 'kınalı öğretmen' diyorlarmış.

Kınalı Hasan'ın akrabasıymış...

Kınalı kuzuları, Çanakakle'deki Kınalı Hasan'ı biliyorduk ama kınalı öğretmeni ilk defa duymuştum.

Asil bir kadın olduğu anlaşılan anası, evladının ellerine kına koyarak gurbetlere göndermeyi nereden akıl etmişti? Biz, kocalarına kurban olsun diye gelinlere, Allah'a kurban olsun diye koçlara, vatana kurban olsun diye yiğitlere kına yakıldığını biliyorduk ama bu 'kınalı öğretmen' neyin nesiydi?

Kıyı uzunluğu 250 km.'den fazla olan Issıkgöl'ün sonsuz maviliği bitmek tükenmek bilmiyor.

Solumuza uçsuz bucaksız bozkırı, sağımıza sonsuz maviliği olarak saatlerce Tanrı Dağları'nın eteklerinde yol alıyoruz.

Nihayet efsanevi Issıkgöl'ün sonu görünüyor. Gölün

bitiminde Tanrı Dağları, kollarını iki yana açmış, başı göklere değen bir dev azametiyle karşımıza dikiliveriyor.

Bu yüce dağlara efelenmek olmazdı. Geçit vermezdi. Sessizce gölün bitiminden sağa doğru kıvrılıyoruz. Bir müddet daha yol aldıktan sonra, yol kenarında ‘Karakol’ tabelası görünüyor.

Burası Kırgızistan’ın   in sınırındaki son şehri. G  ge doğru dalga dalga uzayıp giden karlı dağların ardı   in.

Yol kenarlarında, duvar diplerinde birbirleri ile konuşan öbek öbek insanlar, sonbahar güneşinin solgun ışıklarında ısınmaya çalışıyorlar.

Tanrı Dağları’na sırtını dayamış okula vardığımızda öğretmenler ve öğrenciler karşılıyor bizi.

Yol arkadaşlarımızdan Orhan Bey, saçları önden hafifçe dökülmüş, öğretmenlerin önünde duran gözlüklü birini işaret ederek işte ‘Kıvalı   ğretmen’ diyor.

  zerinde mütevazı bir elbise, orta boylu, yüzü, hasadı yeni kaldırılmış kıraç bir arazi gibi hüznün harman yeri, ağır yük taşımak için yaratılmış  asına omuzları geniş bir yiğit...

Sanki dünya kurulalıdan beri bu hudut boylarının daimi nöbetinde duran bir Anadolu alpereni...

Kırkında görünmesine rağmen kavruk yüzünde oluşmuş çizgiler, hiçbir tebessümün gizleyemediği derin acıların işaretçisi gibi.

Öğrenci cıvıltıları yankılanıyor karlı dağların yamaçlarında. Sonsuz beyazlıkta dalgalanan bayrağımızın kıvrılığı i  imizi ısıtıyor.   nce okulun bahçesini şöyle bir geziyoruz. Sonra penceresi karlı dağlara doğru bakan m  d  r beyin odasına geçiyoruz.

Konuya girmek için İsmail Bey’e öğrenciler sana ‘kıvalı   ğretmen’ diyorlarmış, diyorum.

Susuyor...

Uzun uzun susuyor.

Ala Dağlar’daki ana ceylanların sürmeli gözlerini andıran iri

ela gözleri buğulanıyor, uzaklara çok uzaklara bakıyor.

Hep dağların altından akmaktan hoşlanan nehirler gibi susuyor.

Yurdunu, yuvasını, anasını hatırlıyor ya da bana öyle geliyor.

Sonra birden başlıyor anlatmaya: “Adım İsmail, buralara geldiğimde 25 yaşındaydım, şimdi kırk yaşındayım. Hâlâ hayatta olan babamdan dinlemişim.

Çanakale’deki meşhur Kıvalı Hasan’ın hikâyesi bizim köyde geçmiş.

Kıvalı Hasan’ın anası Selvi Ana köyde çok sevilen yüce ruhlu bir kadınımış. Kocası Hüseyin Ağa adından da anlaşılacağı gibi köyün ağası imiş. Zengin varlıklı bir insan. Köyün yarısına yakın araziler onunmuş.

Oğulları Hasan, İsmail, Mustafa üçü de on sekiz, yirmilerinde.

Gencecik delikanlılar.

Önce, 1911’deki Balkan Savaşları için çıkıyorlar köylerinden.

Balkanlar, Birinci Dünya Savaşı, Milli Mücadele derken, bir muharebe biterken, yenisinin başladığı yıllar.

Çanakale harbi patlak verince Selvi Ana bu defa üç oğlunun her birini siyah saçlarına kına koyarak cepheye uğurluyor.

Üç yiğidini uğurlarken sanki dönüşü olmayan bir gurbete gönderiyor gibi bir duygu, bir daha hiç göremeyeceği gibi bir his, bir alev gibi yakıyor yüreğini.

Savaş sırasında Selvi Ana’nın üç kıvalı kuzusundan Hasan’ı gören kumandan: “Saçındaki bu kına nedir? Kınayı kadınlar yakar” deyince, mahcup oluyor, kızarıyor Kıvalı Hasan. ‘Bilmiyorum komutanım anam yaktı.’ diyor.

Kumandan, ‘Öyleyse mektup yaz da sor bakalım.’ deyince, Kıvalı Hasan da anasına mektup yazıyor.

Selvi Ana cevabında; ‘Kumandan bey Hasan’ıma, kıvalı kuzuma saçlarındaki kınayı sormuşsun. Bizde gelinlere kına

yakılır kocalarına kurban olsun diye, koçlara kına yakılır Allah’a kurban olsun diye, yiğitlere kına yakılır vatana kurban olsun.’ diye yazıyor.

Selvi Ana’nın mektubu ulaşmadan oğlu Hasan Allah’a ulaşıyor.

Kardeşi kıvalı Mustafa da Çanakkale’de kalıyor.

Üç kıvalı kuzudan geride sadece Kıvalı İsmail kalıyor. O da Sakarya Savaşı’nda Yunanlılar’a esir düşerek Atina’ya götürülüyor.

Kıvalı İsmail, esir değişiminden sonra 1929’da köyüne döndüğünde, Selvi Ana’yla Hüseyin Ağa’nın dönmeyen oğullarını düşünme düşünme eriyip gittiklerini mezarları ile karşılaştığında anlıyor.

Ocakları söndü düşüncesi ile ağanın geniş ve görkemli konağı, bağı, bahçesi, tarlası nesi varsa köydeki yakınları tarafından paylaşılmıştır. Kıvalı İsmail, evi, arazileri geri alır.

Evlenir. Üç oğlu olur. Oğullarına Çanakkale’de kaybettiği kardeşlerinin adını koyar.

Hasan, Mustafa ve Yusuf.

Buraya geldiğinde kıvalı öğretmenin gözleri buğulanıyor, kederleniyor, geçmiş günlerin gamıyla gölgeleniyor yüzü.

Odanın içinde sükûn ağırlaşıyor. Gözlerimizi birbirimizden kaçırmak için önümüze bakıyoruz.

Birden oturduğumuz odadan yüce dağların doruklarına doğru nereden geldiğini anlayamadığım ruhlara hüznün veren bir melodi yayılıyor. ‘Ay yüzlüm, turnalara tutunda gel...’

Kıvalı öğretmen, aranıyor, yoklanıyor, telefonunu buluyor.

Gurbetteki insanın telefonunda, acıları ve ayrılıkları sakladığı türkülerimizden başka ne olur, diye düşünüyorum.

Anlatacakları bitti dediğim anda sanki ocakta korlanmış odunlardan birinin devrilmesiyle birden harlaşan ocak gibi başlıyor konuşmaya.

“1938’de önce Kıvalı İsmail ve birkaç ay sonra da hanımı arka arkaya Hakk’ın rahmetine kavuşuyorlar.

Oğulları Hasan, Mustafa ve Yusuf yetim kalıyor.

Hasan daha sekizini bile doldurmamış, Yusuf beş, Mustafa iki yaşında.

Komşuların getirdiği yemeklerle karınlarını doyurmaya çalışıyorlar. Köylülerden hiçbiri nedense yetimleri yanlarına almıyor.

Üç kardeş, geceleri korkudan, açlıktan bir birine sokulur, sarılır, sabah olduğunda birlikte sokağa oyuna çıkarılmış.

Bir sabah Mustafa'yı uyandıramazlar.

Birkaç gün her sabah: 'Mustafa haydi kalk biz oyun oynamaya çıkıyoruz.' derlerse de henüz iki yaşındaki Mustafa hiç ses vermez.

Uyuyor, diye düşünürler.

Bir gün uzak bir köyden annelerinin akrabaları gelir. Mustafa öleli neredeyse bir hafta olmuştur.

Soğuktan mı açlıktan mı hastalıktan mı olduğunu o gün bu gün kimse bilmiyor.

Hasan'la Yusuf'u alır götürür annelerinin akrabası olan kadın. Koca konak yine ıpsız kalır. Pusuda bekleyen fırsatçılar konağı hemen işgal ederler. Bağ, bahçe, tarla ne varsa hepsi kapanın elinde kalır. Kınalı kuzuların ocağı bir kere daha söner.

Ne Yusuf ne de Hasan bir daha köye dönmezler.

Kırgındırlar.

İşte ben bir daha köyüne dönmeyen o iki kardeşten Yusuf'un oğluyum. Babam hayatta. Yozgat'ın Sorgun ilçesinde yaşıyor.

Ben Türkiye'de iken babam ara sıra Sorgun'un bir tepesine kardeşlerimle bizi çıkarır: "İşte şu karşiki köyün yarısı bir zamanlar bizimdi, şimdi bir metre yerimiz yok." diyerek ağlardı.

Bir gün Sorgun Çarşısı'nda, seksenini devirmiş bir köylü babamla karşılaşılıyor. 'Yusuf Efendi! Ben de seni arıyordum, hacca gidiyorum da bir helallik alayım istedim, ne de olsa bunca yıldır arazilerinizi ekip kaldırıyoruz.' diyor.

‘Olur, helal ederim, ancak bir şartla: İster kır olsun, ister nehir yatağı beğenmediğin bir tarlayı çocuklarıma ver, bütün hakkımı helal ederim.’ diyor babam.

Pişkin köylü; ‘Yusuf Efendi ben aklımı peynirle mi yedim yıllardan beri ekip kaldırdığım bir tarlayı niye vereyim.’ deyince babam; ‘Öyleyse sen de hicaza git ama Ka’be’ye yüz süremeden, Ravza’yı göremeden geri gel.’ diye beddua ediyor.

Hicaza yaklaştıkça kol ve bacakları iyice ağırlaşan adamın felç her tarafını kaplıyor ve hiçbir yeri göremeden geri dönüyor, bir müddet sonra da ölüyor.

On yedi yıl önce buralara geleceğimi öğrenen anam; ‘Oğlum! Bizim ailemizde yola giden yiğitlere kına yakılır gel ellerine kına koyayım da öyle git, sen de hizmete kurban ol.’ dedi.

Şimdi nöbet sırası bizde”

***

Kınalı öğretmenin bu son sözleri ile Tanrı Dağları kadar bir yük biniyor yüreklerimize.

Tanrı Dağları’nda gün battı, batıyor. Ağır ağır akşamın melali çöküyor karlı dağlara.

Efsanevi gölün suları kararıyor.

Yüreklerindeki korlarla karlı dağları ısıtan öğretmenler, yüce dağların eteklerinde hiç sönmeyen bir ışık gibi duran okulun önünden uğurluyor bizi.

Akşamın alacakaranlığında vuruyoruz kendimizi yine yollara.

Sağrılarını Tanrı Dağları’nın buz kesen böğrüne sürterek koşturan kartopu alınlı, ayakları sekili kınalı küheylanlar kalıyor geride.

İŞİK DOĞU'DAN GELİR

Van Gölü'nde gün batımı... Efsanevi gölün, güneşten de-
ğil, kendi içinden taşan ve yamaçlara yayılan tatlı aydınlığında
koşuyor Doğu küheylanları.. Sıcak ve yağmurlu bir yaz akşamı-
nın kızıl kızgın gün batımı gölün ortasında gittikçe kızılışarak
tamam oluyor.

Kadim dostlarla birlikte çiçek bahçesi Serhat Koleji'nin re-
vıkları önündeyiz.

Etrafımızda bahar çiçekleri çocuklar.

Gün, sarı saçlarını sodalı kızıl sulara yıkamaya durmuş.

Yıllar önce görev yaptığım Doğu'nun şirin şehrindeki o
güzel günler gelip oturuyor içime.

Ömrümün en bereketli günleri kabul ettiğim o yılların hic-
ran ateşinin çıtırtılarını duyuyorum, yüreğimde.

Koşmaları Van' a sığmayan hizmet sevdalı Doğu Küheylan-
ları'nın peşinden Sümbül Dağları'na, Şemdinli vadilerine, Rahva
Ovaları'na, Emrah ile Selvi'nin diyarlarına sürüklendiğim o gü-
zel günler...

Hakkârî yolunda, yolumuzu kesen başları poşulu, elleri ka-
laşnikoflu insanları görünce, arabayı kullanan kardeşimizin ölü-
mün soğuk nefesinin yansıdığı titrek sesiyle “duralım mı yoksa
kaçalım mı?” dediği, alacakaranlık akşamları...

Karlı bir kış gecesi Erciş dönüşü bozulan arabamızın başın-
da soğuktan ve korkudan kadınların, çocukların gözyaşı döktüğü
gece yarıları...

Gün kavruğu çocuğunun elinden tutmuş 'Poşulu Amca'

hüzünden bir abide gibi yine gelip duruyor, önümde. “Alın bu oğlumu, alın! Yatacak yer de istemez, ranza da... Yeter ki alın, alın ki dağlar almasın.”

Bu gamlı gurup vaktinde gökte bulutların bile gözü yaşlı.

Ağaçlar, acıdan saçını başını yolan analar gibi bir o yana bir bu yana yıkılıyor.

Kan kokan rüzgâr da gittikçe ağıtlaşıyor.

Şemdinli şehitlerimiz al bayraklara bürünmüş kızıl ufuklarda yavrularına, yuvalarına uçuyor. “Anne ben geldim!” demek için, analarının yüreklerine dağlar kadar acılar bırakmak için, son defa sevdiklerini görmek için, kendisi sarılamasa da sevgilisinin, yavrusunun kızıl bedenine sarılması için.

Gam doluyor yüreğime.

“Acaba, yıllar önce çocuğunun elinden tutup bize getirdiği halde, sahip çıkamadığımız için evladını dağa kaptıran Poşulu Amca’nın oğlu da var mıydı kurşun sıkanlar arasında?” diye düşünürken; birden her bir gönle yetecek Doğu’daki bu hüznü yaz akşamında, Van Kalası’nın üzerinde bir başına duran bir adama mıhlaniyor gözlerim.

‘Yüreği dertle ezgin,

Duyguları pek engin’ bir adam.

Ağlama taşının üzerine oturmuş sarsıla sarsıla ağlıyor.

Akşamın kızıl ışıkları şavkıyor yüzünde.

Bir başına, etrafında hiç kimsecikler yok. Yorgun, bitkin bir hali var. Elli’li yaşlarda gösteriyor ama kendini yüz yaşında gibi hisseden biri gibi duruyor. Belli Cihan Harbi’ni görmüş.

Elini yanağına dayamış düşünüyor. İstanbul’un en güzel semti Çamlıca’da oturmasına rağmen, Alem-i İslam’ın kurtuluşu talebe yetiştirmekle olur, bari vatanıma gideyim de talebe yetiştireyim düşüncesiyle bu garip yerlere gelmiş.

Kendi acılarına hiç aldırdığı yok gibi. Başkalarının günahına ağlayan, başkalarının acılarına yanan bir hâli var.

Hüzünlü bir kuğu yalnızlığı onunki.

Akşamın bu alaca karanlığında bir başına bu taşın üstünde oturduğuna göre kimi kimsesi evlad-ı ıyali, evi barkı olmamalı.

“Ateş düştüğü yeri yakar derler” ya, sanki dünyanın bütün ateşleri üzerine düşen, kayaların bağrına kök salmış ulu bir çınar gibi kızıl ışıklar arasında öylece çevresine ışık saçıyor.

Esaret yıllarında içinde büyüttüğü vatan özlemi, onu bu perişan yurda düşürmüş olmalı.

“Madem bir gün öleceğim öyleyse vatanımda öleyim.” diyerek, İstanbul’un şaşalı hayatını bırakmış ve Van Kalası’nın tepesini mekân tutmuş.

Daha yedi- sekiz yıl önce ders okuttuğu medresesi, eski Van’ın bütün evleri gibi enkaz yığını halinde duruyor şimdi karşısında. Talebeleri geliyor gözlerinin önüne, çokları şehit olmuş, bir kısmı da gurbet ellerde vefat etmiş olan talebeleri...

Ağlama taşının üzerinde kendini tutamıyor, sarsıla sarsıla ağlıyor.

Geçmişî bütün berraklığı ile hatırlıyor, belli ki hayali çok kuvvetli. Etrafında hiç kimse yok ki onu o halinden çekip, kurtarsın.

Van’ın bütün hanelerinin tahrip edildiğini görmek öyle rikkatine dokunmuş olmalı ki bin gözü olsa bini ile birlikte ağlayacaktır.

Pek çoğu hunharca öldürülen, geride kalanları da çoluk çocuk, karda-kışta sürgünlere gönderilerek gurbet illerde mahrumiyet içinde vatan hasretiyle ölüp giden o insanlar, onun dostları ahbapları olmalı.

Yuvası bozulmuş, yavruları öldürülmüş yaralı bir kuş gibi günün son kızıl ışıklarında sevdiklerinden ayrı, uzaktan yere çıkmış bir deveyi andıran yekpare bir taşın üzerinde öylece duruyor.

Karşısındaki müthiş manzara dünyanın faniliğini haykırıyor.

Her sabah bir meleğin: “Ölmek için doğuyorsunuz, harap

olması için evler yapıyorsunuz.” nidasını kulakları ile değil de gözleriyle işitiyor sanki.

Üzerine oturduğu yekpare taş gözlerinin önündeki eski medresesi ile birlikte bütün medreselere ve ölmüş olan Osmanlı’ya bir mezar taşı gibi duruyor.

Yerde yatan taşlar, yıkık duvarlar, mezarlarında talebeleri de onun ağlamasına eşlik ediyor.

Bir zamanlar birlikte olduğu talebelerinin, dostlarının gezip dolaştığı, eğleştiği bu yerleri harap halde görmesi onu pek yaralamış görünüyor.

Eskiden beri şairler, şiirlerinde sevgilileriyle görüştükleri, buluştukları ve zamanla harabe haline gelen o yerlere bakıp bakıp ağladıklarını dile getirdikleri gibi; gecenin alaca karanlığında kalenin üzerinde bir başına oturmuş olan bu Işık Adam da; sanki aradan iki yüz yıl geçmişçesine o harabe yerlere, sevdiklerinin, dostlarının, talebelerinin bir zamanlar gezip dolaştığı o mekânlara bakıp bakıp ağlıyor.

Ruhu da kalbi de ağlasın diye gözlerine yardım ediyor.

Ruhu, gamdan kederden uçacak gibi. Belli ki şimdiye kadar hiçbir şey onu bu kadar ağlatmamış bu kadar yüreğini yandırmamış.

Magmalar gibi yanmakta yüreği. Yandıkça da hem çehresindeki hem de çevresindeki ışık, gecenin karanlığına inat artmakta.

Bir aralık oturduğu yerden kalkıyor, kalenin üzerinde yürümeye başlıyor.

Yürüdükçe karanlıklar önünden kaçıyor.

Nereye gidiyor? Neden gidiyor?

Yoksa yüreği esaret yıllarında, uzun kış gecelerinde Volga’nın hazin şırıltılarını dinlerken çok özlediği vatanında yaşadığı bu hazin gurbete dayanamıyor mu?

Öz vatanında gurbette mi hissediyor kendini?

“Ya ben de onlarla birlikte kabre gitmeliyim, ya da dağda bir

mağaraya çekilip ölümümü beklemeliyim.” diye mi düşünüyor. Yoksa: “Madem dünyada bu kadar yürek yakan ayrılıklar var öyleyse ölüm hayattan daha güzeldir.” mi diyor?

Gecenin karanlığında ışıktan bir abide gibi bir başına öylece yürüyor, yürüdükçe etrafına ışık saçıyor.

Bir aralık bakışlarını bize doğru çeviriyor.

Gözleri, karanlık bir ormanın derinliklerinde yanan bir çift ışık gibi parlıyor.

‘Buğulu ve nemli...’

Belli ki okuldaki bahar çiçeklerine bakıyor.

İçinden bir ses: “İşte ışığın geldiği yön bu yön, işte Işık Adam bu.” diye fısıldıyor.

Bir de ne göreyim, gökteki bütün yıldızlar ona doğru koşuyor, ellerinde bahar çiçekleriyle dünya çocukları etrafını kuşatıyor.

Manzara müthiş.

Işık Adam ışıklı bir çiçek bahçesinin ortasında.

Bütün çocuklar çiçeklerini ona sunma yarışında...

Akşamın alaca karanlığında hâlâ oyuna doymamış çocukların cıvıltıları ile kendime geldiğimde, gün, Van Gölü'nün kızıl ışıklarında çoktan kaybolmuştu...

Efsanevi gölde, güneşten değil, kendi içinden taştan, yükselen ve yamaçlara yayılan tatlı bir aydınlık...

Sıcak ve yağmurlu bir yaz akşamının kızıl-kızgın gün batımı, gölün ortasında tamam oluyor.

Kadim dostlarla birlikte çiçek bahçesi Serhat Koleji'nin revakları önündeyiz.

Gece siyah saçlarını sodalı siyah sularda yıkamaya durmuş.

Etrafımızda bahar çiçekleri çocuklar...

Dağlar yine ölüm kussa da rüzgârlar kan koksa da bu son Doğu seyahatimde Doğu Küheylanları'nın sınır tanımayan koşmalarını gördükçe hiç olmadığı kadar umut ışıklarıyla doluyor, içim.

Boşuna dememişler, ışık Doğu'dan gelir.

YILKILAR ÜŞÜYOR BOZKIRDA

Eylül'ün son günleri...

Tanrı Dağları'nın eteklerinde bir evin balkonundayım.

Gece karanlık.

Önümde uçsuz bucaksız Kazak Bozkırları...

Bunca zahmetten sonra daha doğru dürüst sağına soluna bakmaya bile vakit bulamadan sarı saçlarını bozkır rüzgârlarına vermiş gidiyor sonbahar.

Sonbaharın çekip gitmesini beklemeden kış, pılısını pırtısını toplamış gelmiş ve bozkırı çoktan esir almış bile.

Gündüzleri suskun duran bozkır, geceleri daha bir soğuk.

Karanlık bozkırda, gün ağarıncaya dek atını amansızca ve hoyratça koşturuyor rüzgâr, muttasıl türküler söylüyor.

Yerde, yorgun yilkılar, gökte, yıldızlar, sabaha değin o türkülerle coşuyor.

Gece ilerledikçe rüzgâr da iyiden iyiye ağıtlaşıyor.

Sanki binlerce vahşi kurt uluyor, binlerce yılan ısıklıyor bozkırın karanlığında.

Bozkırı bekleyen ağaçlar üşüyor, bozkıra bırakılmış yilkılar üşüyor, Tanrı Dağları üşüyor, bozkırda koşturan Önden Giden Atlılar üşüyor.

Beyaz bir anıt gibi Tanrı Dağları'nın başuçlarında durduğu, gökten düşen meşaleler gibi gecenin karanlığında öylece yatan yiğitlerin mezarları üşüyor.

Boğulmak üzere olan öğrencisini kurtarmak için kendisini Ural'ın azgın sularına bırakan Yasin üşüyor.

Sıcak yurtlarından, yuvalarından, ışığın doğduğu bu topraklara koşan ışık süvarileri üşüyor

Ben üşüyorum.

Çocukluğumda köy kışlarında üşüdüğüm günler geliyor hatırıma.

Ama İnsanın kendi köyünde üşmesi bile güzeldir.

Onun içindir ki benim en büyük hayalim okulumu bitirdikten sonra köyüme geri dönüp köy ilkokulunda görev yapmaktı.

Üşürsem köyümde üşümekti. Hiç değilse hatıralarımın sıcaklığına sarınırdım.

O vakitler hayalim, köyümün dağları ile sınırlıydı.

Şimdi Asya'nın buz kesen bozkırlarında üşüyen öğretmenleri görünce; köylerinde, kentlerinde anne babaların yanında sımsıcak yuvalarında olması gereken bu insanları bu soğuk gurbetlere düşüren nedir diye düşünüyorum.

Ömürlerinin baharında on binlerce genci, sevgililerinin siyah gözlerine koşar gibi Asya'nın bozkırlarına, ya da Afrika'nın kızgın çöllerine koşturan sevda nedir?

Bir Leyla gibi sevdikleri köylerinden kasabalarından neden uzaktalar?

Bazıları niçin gurubu olmayan gurbetlere gömülmeyi vasiyet etti?

Niçin, bazılarının mezarları mavi gökler ülkesi Moğolistan bozkırlarında, bazılarının Afrika çöllerinde, Hint Okyanusu'nun kenarında?

Niçin, öğrencisini kurtarmak Ural'ın azgın sularına atlayan Yasin'imiz, şimdi az ilerimizde Tanrı Dağları'nın eteklerinden uçsuz bucaksız bozkırları seyrediyor?

Bir dilenciye para vermekten yüksünen nice iş adamlarımız neden kendilerini cömertlik okyanusuna salıverdiler de; dallarına bahar degen bir ağaç gibi, cömertlik suyu yürüyüverdi damarlarına?

Sahi ne oldu, ne değişti bu insanların hayatında?

Konyalılar bir gün Mevlana'ya soruyorlar: “Sen Şems’ten önce de dört dörtlük bir mü’mindin, müderristin, Şam’daki hocan sana icazet verirken; ‘senin bilmediğin bir şey kalmadı’ demişti.

Ne oldu sana, Şems ne dedi sana ki; sen Mesnevi’de nehirler gibi akmaya, Divan-ı Kebir’de magmalar gibi fokurdamaya başladın, geceleri gözüne uyku girmez oldu, gökteki güneşler gibi kendi etrafında dönmeye başladın.”

“Ben Şems’ten önce üşüdüğüm zaman ısınıyordum, sonra ısınamaz oldum, zira Şems bana dedi ki; Yeryüzünde bir tek insan üşüyorsa sen ısınmazsın, aç bir insan varsa doyamazsın, acı çeken biri varsa uyuyamazsın.”

Aşk ateşinin fitilini ateşleyen Şems’le iki mustaid fitrat olarak okyanuslar gibi birbirine boşalmışlar ve el ele tutuşarak aşk zirvelerine doğru yürümüşlerdi.

Şimdi düşünüyorum da; 1980’de darbe sonrası tam beş yıl Sefiller’deki Jan Valjean gibi aranan, soğuk kış gecelerinde kalacak ev bulamadığında arabanın içinde sabahlayan, bir fırsatını bulup uğradığında her seferinde anasının: “Oğlum yine ayakların üşüyor mu?” sorusundan da anlaşıldığı gibi sıcak odalarda, yün çorapların içinde bile, ayakları üşüyen o büyük ruhlu insanlar bu nesle üşümeyi öğrettiler.

Betonun buz tutması için hortumla kapının altından su verilen, camları kırık, buz gibi bir hücrede takunyalarının üzerinde yalnız bir kuğu gibi titreyen, gardiyanları atlatarak güç bela yanına girebilen bir talebesine: “Kardeşim! Bunlar beni bu hücrede soğuktan donduracaklar.” diyerek, sarılıp ağlayan, yarınlara yüreğindeki yangınlarla yürüyen insanlar, Anadolu insanına üşümeyi, başkaları için yaşamayı öğrettiler. “Başkalarını kurtarma derdi olmayan kendisi de kurtulamaz.” felsefeni öğrettiler.

“Yirmi beş milyonluk bu milletin imanını selamette görürsem cehennemde yanmaya razıyım.” sözünü bir çelenk gibi yirminci asrın alnına altın harflerle astılar.

Benim gibi hayalleri köyünün dağları ile sınırlı olan nicelerine: “Aç sineni ummanlar gibi ol, kalmasın dünyada mahzun bir gönül.” dediler. “Ateş düştüğü yeri yakar.” sözünü değiştirip: “Ateş nereye düşerse düşsün, bizi yakar.” anlayışını benimsediler.

Mevlana ve Şems gibi iki mustaid fitrat olarak marifet okyanusları gibi birbirlerine boşaldılar.

Gönülden gönle yol alarak aşk tepelerine doğru yürüdüler.

Kuruyan merhamet pınarlarını yeniden coşturdular.

İnsanlığın üzerine çöken koyu karanlıklarda, yüreklerini ellerine alarak geçtiğimiz yollarda ışık oldular.

Kaybolan hicret mefkuresini yeniden dirilterek, mefkure muhacirlerini yollara saldılar.

Artık yollarda bir nesil var.

Yolcusuz yollarda ışıktan atılılar var. Uğrayanı kalmamış susuz çeşmeler yeniden coşuyor, yasla inleyen ovalara bahar geliyor, fecre kapalı vadilere, tepelere şafak aydınlığı vuruyor.

Karanlık bozkırlar yıldız yağmurlarında ıslanıyor, hazan diyarlarındaki eski soylu bahçelerde domur domur güller açıyor.

Başkalarının derdine ağlayan insanların gözyaşlarıyla ırmaklarda gün dönüyor.

***

Eylül’ün son günleri...

Tanrı Dağları’nın eteklerinde kadim bir dostun evinin balkonundayım.

Gece karanlık.

Önümde uçsuz bucaksız Kazak Bozkırları...

Gündüzleri suskun duran bozkır geceleri daha bir soğuk.

Yerde, yorgun yıklar, gökte, yıldızlar, sabaha değin o türkülerle coşuyor.

Gece ilerledikçe rüzgâr da iyiden iyiye ağıtlaşıyor.

Sanki binlerce vahşi kurt uluyor, binlerce yılan ısıklıyor bozkırın karanlığında.

Bozkırı bekleyen ağaçlar üşüyor, bozkıra bırakılmış yılkılar üşüyor, Tanrı Dağları üşüyor, bozkırda koşturan Önden Giden Atlılar üşüyor.

Beyaz bir anıt gibi Tanrı Dağları'nın başuçlarında durduğu, gökten düşen meşaleler gibi gecenin karanlığında öylece yatan yiğitlerin mezarları üşüyor.

Sıcak yurtlarından, yuvalarından, ışığın doğduğu bu topraklara koşan ışık süvarileri üşüyor

Bozkırda yılkılar üşüyor.

YEDİ KANDİLLİ SÜREYYA

Bir sonbahar günü... Boğaz'ın Karadeniz tarafından bir gemi görünür.

Ay ışığında yol alan o gemide uzun ve bereketli bir ömrün kendini beklediği genç bir çocuk vardır.

O genç çocuk, kabrin yalnızlık ve vahşetini andıran karanlıklarda kaldığımız bir anda maneviyat semamıza yedi kandilli süreyya'yı asarak saniye saniye sabaha giden gecenin fecir süvarilerindendir.

Adı, Mahmut Celaleddin Öktem'dir.

Hep hayallerinde büyüttüğü rüya şehir İstanbul, bütün ihtişamıyla gözlerinin önündedir.

Küçük yaşta babasını, birkaç yıl sonra da annesini kaybettiğinde henüz on yaşında olmasına rağmen yetimliğin yıkımına bırakmamıştır kendini.

Gönlü bir gülistan olan annesi Güller Hanım'ın dudaklarından, geceler boyunca şelaleler gibi dökülen ayetlerin tatlı şırıltılarında hiç Kur'an görmeden hafız olmuştur.

Rabbine söz vermiştir. "Ya Rabbi! Eğer bana kitabının dilinden anlamayı nasib edersen ölünceye kadar senin dininin davetçisi olacağım..."

İstanbul kışa teslim olunca küçük Celal için de zor günler başlar.

Dışarıda soğuklar ılık çalmaktadır. Bu koca şehirde hayata tutunmak zordur.

Hemen her gün; Çapa'daki okulundan dönerken uğradığı bakkaldan çoğu kere bir somun, bir soğan alır.

Bakkaldan çıkınca da kömürcüye uğrar.

Bir okka kömür alarak mendiline çıkınlar.

Bakkal da, kömürcü de alışkındır onun mütevazı isteklerine.

Bir elde kitaplar, diğer elde kömür, Şeker Han'ın yolunu tutar.

Bazı geceler, hanın tuvaletlerini aydınlatan kandil ışığında çalışır derslerine.

Karanlıkları kendince aydınlatmaya kararlı bir ateş böceği azmidir onunkisi...

1925'de İstanbul İmam-Hatip Okulu'nda Arapça öğretmeni olur.

1930'da Anadolu'nun bereketli yüzünde ışığı sönmeye yüz tutmuş iki göz gibi duran son iki İmam hatip okulu da kapanınca, asil bir milletin dini hayatı, bitkisel hayata giren bir hasta gibi bütün bütün gözlerini yumar.

Hoca, İstanbul Sultanisi'ne geçer.

1948'lere gelindiğinde ülkede cenaze yıkayacak kimse kalmamıştır.

Sadece halk değil, tek parti döneminin milletvekilleri, Cumhuriyet gazetesinin kurucusu ve başyazarı Nadir Nadi bile bu duruma isyan eder.

Bunun üzerine, on aylık imam-hatip kurslarının açılmasına karar verilir.

Bir yıl önce yaş haddinden Vefa Lisesi'nden emekli olan Celal Hoca, İstanbul'da açılan bu ilk kursun kurucu müdürü olur.

Ama onun hayalinde hep yedi yıllık imam-hatip okulları projesi vardır.

Nurettin Topçu'nun: "O, geç kalmış bir Ebu's-Suud Efen-di veya bir İbn-i Kemal'dir" dediği, bu büyük ruhlu insan Rönesans'tan beri bütün fikir ve felsefe hareketlerini takip etmiş, Avrupa'nın büyük filozoflarını okumuştur.

Demokrat Parti iktidar olur olmaz, liseden öğrencisi olan, Milli Eğitim Bakanı Tefik İleri'ye koşar.

“Tevfik, eline bir fırsat geçti, değerlendirebilir.” der.

Bakan sıcak bakar ama bürokratlar sürekli engel çıkarırlar.

Hoca o kadar yorulur ki pek çok günler; “Açamadık bir türlü şu okulları...” diyerek ağlar.

Nihayet 1951’de yedi ilde açılmasına izin verilen yedi yıllık ilk imam-hatip okulları, en zifiri karanlıkları saniye saniye sabaha taşıyan yedi kandilli Süreyya gibi Anadolu’nun ufkunda bir şafak pırıltısı olur.

Gecenin en karanlığında tatlı bir derecik halinde akan su, yedi koldan koşan bir şelaleye dönüşür.

Kayıtlar Langa’daki kurs binasında yapılır.

Binada ne elektrik vardır ne de su.

Akşam olunca mum ışığında devam eder kayıtlar.

Çoğu, yırtık pırtık elbiseler içindeki fakir köylü çocuklarıdır.

Kalacak yer bulamadıkları için, cami köşelerinde, kömürlüklerde, fırın işçileri ile un çuvalları arasında kalırlar.

Celal Hoca bir yandan kayıtları yaparken diğer yandan yeni okul binası aramaya koyulur.

Herkes tanır onu.

Gözlüklü, sakallı, başında bere, sırtında yaz günleri bile çıkarmadığı pardösü, boynunda kaşkol, elinde kabarık bir çanta...

İşte Celal Hoca...

Yedi kule hattındaki vatmanlar, durak haricinde de durup alırlar hocayı.

Görüldüğü her yerde Allah’ı hatırlatan temiz siması herkesi büyüler.

Bir tatil günü okula gelen Nurettin Topçu, yaşı yetmiş aşkın Hoca’yı tuvalet temizlerken bulur.

Bulgur bulgur ter basar Topçu’yu. “Hocam! Bu genç işidir bırak öğrenciler yapsın.” der. Hoca tatlı bir tebessümle: “Gençler yaptıkları işlerle şahsiyetleri arasında irtibat kurarlar, yarın ‘tuvalet temizleyip okudum’ diyerek kompleks sahibi olurlar. Onları gürbüz bir fidan gibi yetiştirmek bizim vazifemizdir.” der.

Alçak gönüllü olmak, olgunlaşmış insanlarda daimi haldir.

Bir gün maarif müdürü, yaşları geçmiş öğrencilerin kaydının silinmesini ister.

Celal Hoca: “Müdür bey! Beni görevden alabilirsiniz ama ben, bu güzide gençlerin kaydını silemem.” diyerek sert çıkar.

Bir başka gün geometri hocası, öğrencilere: “Bizim geometride bir çizgimiz sizin Fatiha’nızdan daha kıymetlidir.” der.

Sınıf, hocayı boykot kararı alır.

Karar: Hoca sınıfa girer girmez bir öğrenci ders boyunca Kur’an okuyacaktır.

O güzel sesli öğrenci, geleceğin Diyanet İşleri Başkanı genç Tayyar Altı Kulaç’tır.

Celal Hoca, ders sonrası şikâyeteye gelen öğretmene: “Hak etmişindir, benim çocuklarım terbiyesizlik yapmaz, yarından itibaren seni bu okulda görmeyeceğim.” diye kükrer.

Kendisinden sonraki bir müdür: “Bu okulda ne işiniz var, sonu yok bu okulların, ölü mü yıkayacaksınız.” diyerek sürekli aşağılar öğrencileri. Hoca teselli eder onları.

Bir başka gün, okula alınmadığı için mahzun bir halde okuldan ayrılan bir öğrenciyi: “Oğlum bu okullar idarecisini buluncaya kadar bu müdürler başımıza da pislese katlanacağız.” diyerek teselli eder.

Fusunlu ışıklar gibi en karanlık gecelerin bağrından fişkıran bu aydınlık insanlar, akıp giden yıllar içinde yeniden doğuşun ihtişamlı destanını yazarlar.

İstanbul’da Celal Hocalar, Hüsrev Hocalar, Konya’da Mustafa Kurucular geleceğin ümit yüklü şafağında bu güzel nasibin ilk ışıklarıdır. Canhıraş çalışırlar.

Sıradağlar gibi her zaman tipiye borana meydan okuyan bu fecir süvarileri, sürekli karla-buzla savaşmış ve her mevsim meyve veriyor olmanın sırrını keşfederek, şartlar ne olursa olsun hep gül yetiştirmiş ve gül türküleri söylemişlerdir.

Bu koşuşturmada kendi çocuklarını da ihmal etmez. Evine

ziyaretine gelen bir öğrencisi: “Ne mutlu size hocam! Pırlanta gibi çocuklarınız var, birçok hoca çocukları tanıyorum hiç sizinkilere benzemiyor.” dediğinde: “Ben çocuklarıma haram yedir-medim evladım.” der.

Soğuk bir sonbahar günü Fındıklı’daki okula gelir. Yaz boyunca hazırladığı ama onca aramasına rağmen evde bir türlü bulamadığı notlarını bir de okulda aramaktır muradı.

Bulamaz. Çok üzülür.

Okuldan ayrılırken adımları ağırdır. Ayaklarını sürükleyerek yürümektedir. Okul çıkışında karşılaştığı Yaman Dede’nin yemek teklifine: “Bu gün okulda dersim olmadığı için yemek yemeye hakkım yok.” diyerek okuldan ayrılır.

Bu, seksen yıllık ömrünü Allah’a adanmış bir irfan abidesinin çok sevdiği okulundaki objektiflere girmemiş son fotoğrafıdır.

1961 Kasımı’nın son günleri... Zayıf bedeni, hazin bir sonbaharın fanilik rüzgârlarında titremektedir.

Ve nihayet yetmiş dokuz yıldır hep kıyıda beklediği gemi görünür.

Nureddin Topçu’nun: “Kalbimin annemden doğduğu günkü kadar saf olmasıyla müftehirim.” diyen Fransız edibini kışkandıracak kadar saf ve temiz,” dediği bu büyük ruhlu insan, emaneti sahibine teslim eder.

Eğer bir gün yolunuz Edirnekapı’ya düşerse Yedi Kandilli Süreyya’nın aydınlığında parlayan bir isim dolar gönlünüze;

Mahmut Celaleddin Ökten.

GURBETTEKİ İLK ÖĞRETMEN

Gecenin bir vakti telefonum çalıyor, kalkıyorum. Bir Hak dostu; ‘Bu gece, Muharrem’in ilk gecesi, Güllerin Efendisi’nin kutlu yolculuğu bu gece başladı, siz de bu geceyi uyku ile geçirirseniz halkı kim uyandırır, gündüz de oruçlu olmak lazım.’ diyor ve kapatıyor telefonu.

Kalkıp perdeyi aralıyorum.

Soğuk kış rüzgârları uğulduyor dışarıda. Siyah bulutlar oradan oraya koşturuyor. Göklerde yolculuk var.

Saate bakıyorum.

Dört suları.

‘Bu adam geceleri hiç uyumaz mı Yarabbi?’ diyorum.

Allah’ın ne kulları var?

Şu soğuk kış gecelerinde, yüreklerinden fişkırان ışıktan kanatlarla seccadelerinin üzerinden nurlu ufuklara kanatlanان, gündüzleri de sırtlarındaki hırpani elbiselerle halkın arasında dolaşان bu derviş ruhlu kullar, mahallelerin manevi bekçileri gibi görev ifa ediyorlar.

Gecenin sırtını sabaha dayadığı bir anda beni uyandıran bu insanın samimi ve sıcak sesinde, zamanı başlatan adımların ayak seslerini duyuyorum.

Mekke ile Medine arasında nice kervanlar gelmiş gitmiş, nice ayaklar o kumlarda yürümüş fakat hepsi çöl rüzgârlarıyla silinip gitmişti.

Ama bu adımları zaman silemeyecek, fırtınalar örtemeyecekti.

Daha bir yıl önce Güllerin Efendisi tarafından İslam'ın ilk öğretmeni olarak Medine'ye gönderilen genç muallim Mus'ab, bir gece vakti yetmiş iki öğrencisiyle çöl keklikleri gibi ay ışığında parlayan Akabe Tepesi'ne konarak, Medine'nin anahtarlarını Güllerin Efendisi'ne sunmuştu.

Medine'nin kerpiç evleri, genç Mus'ab'ın, iman ışığı ile kandil kandil aydınlanmaya başlamıştı.

Kapı kapı dolaşmış, ev sohbetleri yapmıştı.

Bir gün bahçede yeni öğrencileri ile birlikte otururken Sa'd bin Muaz öfkeyle gelmiş ve acilen Medine'yi terk etmesini istemişti. "Ne olur beni bir dinleyin anlattıklarım hoşunuza gitmezse, giderim." demişti.

Sad'ın Müslüman olması Medine'de Ömer coşkusu meydana getirmiş ve bütün şehir, gün batımına kadar Müslüman oluvermişti.

Bir vakitler Mekke gençlerinin göz bebeği Mus'ab, şimdi yetmiş öğrencisiyle ay ışığının aydınlatığı Akabe Tepesi'nde Güllerin Efendisi'nin huzurundaydı.

Mutluluğu yüzünden okunuyordu.

Genç, ihtiyar, çocuk, kadın hepsi birden; 'Gel Ya Rasulullah! Bahardır, bekliyoruz yıllardır.' diye yalvarıyorlardı.

Ve Medine Müslümanlara hazırды. Büyük dava Mus'ab'la merkezden muhite sıçramıştı.

O kutlu buluşmadan sonra Mekke kumrularını birer ikişer Medine ufuklarına doğru uçurmaya başlıyor ve kutlu kervanlar, kandil kandil yanan Yesrib'e doğru akıyordu.

Yollarda göç vardı. Kutlu kervanlar yollardaydı.

Bütün zamanların en kutsal göç hareketiydi bu.

Işık süvarileri, ateş böcekleri gibi gündüzleri saklanıp, geceleri yol alıyordu.

Boş evlerin kapılarının, çöl rüzgârlarında hazin sesler çıkarıldığı Mekke, her geçen gün boşalıyordu.

Muharrem Ay'ı geldiğinde Güllerin Efendisi'nin yanında, Mekke'de, sadık dost hazreti Ebu Bekr ve Hazreti Ali'den başka kimsecikler kalmamıştı.

Bir telaş sardı Mekkelileri.

"Bölük bölük gittiler... Artık ne pahasına olursa olsun onun gidişini engellemeliyiz O'nun (s.a.s.) gitmesine izin veremeyiz." dediler.

Plan tamamdı. Her kabileden bir genç elinde mızrakla Güllerin Efendisi'nin kapısının önünde duracak, çıkar çıkmaz hepsi birden üzerine üşüşecekti.

Muharrem'in ilk gecesi idi.

Allah Resulü yatağına Hazreti Ali'nin yatmasını istedi.

Hazreti Ali hiç tereddüt etmeden bir gül yatağına uzanır gibi uzanıverdi ölüm yatağına.

Güllerin Efendisi, Yasin Suresi'ni okuyarak çıktı kapıdan.

Karanlıkta gölgeler...

Üzerlerine toprak serpererek geçti gitti aralarından.

Gün ışıdığında her şeyi fark ettiler.

Her tarafı didik didik aradılar. Bakmadık delik bırakmadılar.

Yok... Yok...

İki kutlu yolcuyu saklayan mağaranın kapısına kadar geldiler.

Gökleri kucaklayan Sevr Dağı'nın doruklarındaki mağaranın kapısında örümceğin ağ bağlamış, güvercinin yuva yapmış olduğunu gördüler.

"Örümcek, ne havada, ne suda, ne yerdeydi... Örümcek Hakk'ı görmeyen gözlerdeydi!"

İki can dostu üç gün sonra mağaradan çıkıp, Medine'nin yolunu tuttular.

Mekke atlı-yaya peşlerindeydi.

Cihanın en merhametli medeniyetine beşiklik edecek olan Medine ufukları can atıyordu Güllerin Efendisi'ne kavuşmaya.

Medineli çocuklar “bir ay doğdu üzerimize” türküsünü söylemeye hazırlanıyor, incecik hurma dalları çöl rüzgârlarında heyecanlı ve telaşlı sağa sola salınıyordu.

Ve günler sonra Veda Tepesi’nden bir ay doğuyor Medine’ye. Medine ışık sağanağında yıkanıyor. Yuları omzuna bırakılmış olan Kusva, Medine sokaklarında ilerliyor.

Gül devri başlıyor Medine’de.

İlk iş mescit...

Bilal-i Habeşi günde beş defa Medine minaresine, Güllerin Efendisi de ipek sesiyle mescidine can veriyor.

Bir gün, İslam’ın ilk muhacir muallimi genç ve güzel Musab Medine mescidinde bir köşede eski püskü elbiseler içinde otururken, onun o halinden mahzun olan Güllerin Efendisi’nin dudaklarından şu sözler dökülüyor; “Şu Mus’ab’a bakın! Bir zamanlar Mekke’de anne babasının yanında ondan rahatı yoktu. Mekke’de herkes ona bakar, imrenirdi. Ama o Allah sevgisini tercih etti.”

Medine’nin, iklimine, suyuna alışamamıştı Muhacirler.

Mekke, Muhacirlerin burnunda tütüyordu.

Bir araya geldiklerinde gizli gizli Mekke türküleri söylüyor, gönülleri doğdukları topraklara akıyordu.

Güllerin Efendisi duydu olanları.

Ellerini kaldırarak: “Allah’ım! Mekke’yi sevdirdiğin gibi Medine’yi de sevir.” diye dua etti.

Mekkeliler intikam peşindeydi.

Bedir’den sonra sıra hep ürpertilerle anılacak olan Uhut’a gelmişti.

Sancak, genç muallim Mus’ab’taydı. Sırtında Güllerin Efendisi’nin cübbesi...

Önünde oluşturulan etten duvar parça parça oluyor ve kılıçlar Güllerin Efendisi’ne kadar erişiyordu.

O gün, başta şehitlerin efendisi Hazreti Hamza olmak üzere nice yiğitler doğranmış, Müslümanların onuru kırılmıştı.

Bir müşrik, gökçek yüzü Güllerin Efendisi'ne çok benzediğinden Mus'ab'a saldırmış, kılıç darbesiyle bir ağaç dalı budar gibi budamıştı.

Sağ kolu kopunca sancağı sol eline almış, o da bir dal gibi kopunca, kopuk kollarıyla bağrında tutmaya çalışırken, yere yıkılmıştı.

Gün guruba doğru koşarken Güllerin Efendisi; önünde duran sancaktara: "Mus'ab!" diye seslenmiş, sancaktar geriye dönerek: "Ben Mus'ab değilim ya Rasûlallah!" diye cevap vermişti.

Hâlbuki tıpkı Mus'ab'tı.

Mus'ab, daha savaşın ilk saatlerinde düşmüş, bir melek onun suretine girerek sancağı gün boyu taşımıştı.

Sokaklardan geçerken kızların, kadınların kapı ve pencerelere çıkarak "Mus'ab geçiyor!" diye birbirlerine seslendikleri, güzelliği dillere destan, ılık süvarilerinin öncüsü genç öğretmen, kızgın kumlara başını saklamış öylece yatıyordu.

Güllerin Efendisi yanına gelir ve: "Mü'minlerden öyle yiğitler vardır ki Allah'a verdikleri sözü yerine getirip sadakatlerini ispat ettiler..." ayetini okur.

Sonra da; "Biliyor musunuz Mus'ab neden yüzünü saklıyor? Müslüman olduğunda beni hep koruyacağına söz vermişti.

"Gözlerimin önünde ona bir şey olursa dayanmam, Allah-bana sorarsa 'Mus'ab! Neden sözünde durmadın?' ben ne cevap veririm" diyerek, başını sakladı" buyurur.

Çok değil daha bir kaç yıl önce Mekke sokaklarında ipek elbiselerle yeldire yeldire gezen Hazreti Mus'ab'ın üzerindeki elbise, bir ağaç gövdesi gibi budanmış kanlı bedenini örtmeye kafi gelmez. Baş örtülse ayakları açıkta kalır. Güllerin Efendisi'nin emriyle, başını örterler ve açık kalan ayaklarına ızdır otu korlar.

***

Gecenin bir vakti telefonum çalıyor, kalkıyorum.

Bir Hak dostu; 'Zamanı başlatan adımlar bu gece atılmaya başladı.' diyor.

Kalkıp perdeyi aralıyorum.

Soğuk kış rüzgârları uğulduyor, dışarıda. Gökte bulutlar, kutlu kervanlar gibi koşturuyorlar. Medine'den kanatlan kumrular uçuşuyor ufuklarda. Yollarda yine ışık süvarileri.

Gökçek yüzlü Mus'ab'ın öğrencileri Asya'ya, Afrika'ya, Buzullara yeni bir medeniyet inşası için koşuyorlar.

Çünkü medeniyetlerin mimarları muhacir muallimlerdir.

TREN YOLCULUĞU

Karın-kışın ovayı obayı teslim aldığı soğuk bir şubat günü hızlı trenle Moskova'dan Petersburg'a gidiyoruz.

Yan koltukta bir kadın örgü örüyor, arka koltuktaki soluk benizli sarı saçlı bir gençse kitap okuyordu.

Tren, guruba doğru giden güneşin son kızıl ışıklarında, sonsuz beyazlığın ortasında bir sevinç dalgası gibi akıyor, akıyordu.

Yanımda, ömrünün en alımlı yıllarını Petersburg'ta geçirmiş olan İsmail Bey vardı.

İçi içine sığmıyordu.

Trenin penceresini açarak: "Ey yağmurlu bir gecede başlayan gurbet sevdam, ey gurbetteki ana kucağım ben geliyorum." diye haykırısı geliyordu.

Petersburg'la ilgili acı-tatlı nice hatıralarının olduğunu biliyordum ama onu konuşturmanın kolay olmadığını da.

Yüreğinin sıcaklığında ısıttığı hatıraların üstü açılın istemiyordu.

Yol uzundu.

Usul usul sohbete girmek için en masum sorudan başladım.

"Petersburg'a gelişin hangi yıldır?"

"1993 sonbaharı"

"Kendin mi istedin?"

"Üniversiteden o yıl mezun olmuşum. İstanbul'da katıldığım bir seminerde tanıştığım öğretmenler, coşkuyla dünyanın dört bir yanına koşuyordu. Zaten içimde var olan hicret kıvılcımı birden korlaşıverdi.

Ben de yurt dışına gitmek istiyorum, dedim.

Önce göndermek istemediler. Kapıda dört saat bekledikten sonra; ‘Leningrad’ dediler.

Gayr-i ihtiyari orası neresi? Dediğimi bu gün gibi hatırlıyorum.

Güneşli bir sonbahar günü gemiyle ayrıldık İstanbul’dan. Gemi Karaköy sahilinden uzaklaştıkça her şey geride kalıyordu. Sultan Ahmet, Ayasofya, köyüm, anam, babam, kardeşlerim...”

“Neden gemiyle?”

“Bir arkadaş, arabayla Ufa’ya gidiyormuş, ‘birlikte gidelim bana arkadaş olursun, oradan Petersburg’a gidersin’ demişti.

Bindiğimiz gemi bir gün batımında Odessa Limanı’na ulaştı.

Mahşeri bir kalabalık bekliyordu tarihi Potemkin merdivenlerinde.

Bizimse bekleyenimiz yoktu.

Geceyi, yuvasız garip kuşlar gibi Odessa’da arabanın içinde geçirdik.

Odessa’da gün ışıırken düştük yola.

Ormanlık bir bölgeden geçiyorduk. Önümüzde bir motorun üstünde iskelet gibi bir adam gidiyordu. Birden önümüze kırıverdi. Adama çok kötü çarptık. Bir lastik top gibi havaya fırladı. Motor bir tarafa, adam bir tarafa yuvarlandı gitti.

Tabi çok korktuk, telaşla adamın ve motorun yanına koştuk.

Bir önceki kontrol noktasında yanımıza almak zorunda kaldığımız iki polis akademisi öğrencisinden biri motoru yerden kaldırdı, baktı çalışıyor. Sonra adamı kaldırdı. Rusça bir şeyler söyledi. Adam motora binerek, ormanlık yolda kayboldu.

Biz de derin bir oh çektik ve Allah’a şükrettik.

Yol kenarlarında arabanın içinde yatarak, Moskova, Kazan gibi şehirleri geride bırakarak Ufa’ya vardık.

Bizi Petersburg’a davet eden Raisa Hanım’a bir türlü ulaşamıyorduk.

Bir hafta da Kazan'da bekledikten sonra yol arkadaşıma; burada beklemektense bir an önce Petersburg'a gidelim, dedim.

Arkadaşlara da ben gidiyorum şu telefon numarasını arama-ya devam edin eğer çıkarsa haber verirsiniz, dedim.

Petersburg'a karanlık bir sonbahar gecesi indik. Gözümüz bize bakan bir göz arıyordu. Dışarda şakır şakır yağmur yağıyordu. Valizimi almak için eğildiğimde bir el sırtıma dokundu. Yaşlı, nur yüzü bir adam... Sevgi dolu gözlerle bana bakıyordu.

"Türkiye'den gelen üstad-ı azamlar siz misiniz?"

"Türkiye'den gelen biziz de... Siz kimsiniz?" dedim. 'Adım Ravil, Raisa Hanım gönderdi.' dedi. Meğer bir hafta uğraşmamıza rağmen ulaşamadığımız Raisa Hanım'a Kazandaki arkadaş, biz uçağa bindikten sonra ulaşmış. O da gece geç saat olduğu için Ravil Amca'yı göndermiş.

Gecenin karanlığında bardaktan boşanırcasına yağan yağmurda ıslanan şehre seslendim: "Biz sana geldik ey şehir, ey gurbetteki ana kucağı sen bizi zayı etmeyesin. Allah'ın hazinesinin açılacağı güne kadar saklamasını bil." diye haykırdım.

Ravil Amca'nın yedi kişilik ailesine iki kişi daha katılmıştı. Gecenin o vaktinde mükellef bir sofradan sonra bize tahsis edilen ve üç ay kalacak olduğumuz odamıza çekildik.

Birkaç gün sonra Raisa Hanım geldi.

Siz Türkçe kursu için öğretmen istemişsiniz, dedim.

'O bir yıl önceydi' dedi. Ama biz geldik şimdi ne olacak, dedim.

'Ben sizi Doğu Fakültesi Türkoloji bölümüne götüreyim.' dedi.

Ertesi gün fakülteye gittiğimizde, Türkiye'den çok önemli edebiyatçılar gelmiş diye bütün öğrencileri, öğretim üyelerini bir salonda toplanmış bizi bekler, bulduk.

Türkoloji Bölüm Başkanı, muhtemelen yaşlı başlı adamlar beklerken bizi karşısında görünce, güzel bir Türkçe ile; 'Bunlar da çok gençmiş, hayırdır! Niçin geldiniz buraya?' demez mi.

Ben, burada Türkçe kursları açmak için geldik, dedim.

‘Biz 1830’dan beri Türkçe öğretiyoruz ama mademki buralara kadar geldiniz, siz de pratik derslerine girin.’ dedi.

Biz böylece Devlet Üniversitesi Türkoloji Bölümünün pratik derslerine girmeye başladık.

Ama hayalimizde hep okul projesi vardı. Barışa, sevgiye ve diyaloga köprü olacak bir okul...

Bir gün Raisa Hanım’a, biz okul açmak istiyoruz, dedik.

‘Ne okulu? Açtırmazlar’ dedi. Kararlı olduğumuzu görünce de; ‘Akşam bir resepsiyon var, sizi bir vali muavini ile tanıştırayım.’ dedi. Gittik. Vali muavini de; ‘Olmaz, imkânsız!’ dedi. Ama çok şükür ki bir Türkiye seyahatine hayır demedi. Fatih Koleji’ni görünce çok etkilendi. ‘Böyle bir okul olursa olur.’ dedi.

Tren, gurubun son kızıl ışıklarının altında, sonsuz bir beyazlıkta bir sevinç dalgası gibi akıyor, akıyordu.

Her şey akıyordu.

Sağ ön koltukta bir kadın hâlâ örgü örüyor, arka koltuktaki soluk benizli sarı saçlı genç de kitap okuyordu.

Sonra, diyorum İsmail Bey’e. “Vali muavini Türkiye’den döndüğünde eğitim komitesine yazı yazdı. Bunun üzerine dış ilişkilerden sorumlu müdür yardımcısı bizi kabul etti.

O da; ‘Olmaz, asla olamaz böyle bir şey.’ dedi. Haklıydı.

‘Siz bir okul nasıl açılır biliyor musunuz’ dedi, ‘para...’ dedi, ‘öğretmen...’ dedi.

Onu da Türkiye’ye davet ettik.

Bir heyetle geldiler.

Fatih Koleji’nden, özellikle de bilgisayar ve diğer laboratuvarlardan çok etkilendiler.

Başta kolejin yönetim kurulu başkanı Hüseyin Döğme Bey ve diğer iş adamlarıyla görüşmeleri, işadamlarının ‘biz bu fedakâr gençlerin arkasındayız’ sözleri güven verdi onlara.

Döndüklerinde okul için bize bir bina tahsis ettiler.

Ayrıca bir devlet okulundan tek odalı bir ofis verdiler.

Her şeyi oradan yürütüyor, el ilanları bastırarak bütün okullara tek tek dağıtıyorduk.

Tatyana adındaki o ilk müdiremiz de bize çok yardımcı oldu.

Müracaat eden seksen öğrenciden ellisini aldık.

Okul tamiratının gecikmesinden dolayı eğitime birkaç hafta gecikmeli başladığımız için veliler isyan ettiyse de; en az yarısı bırakıp gider diye düşündüğümüz öğrencilerin hiçbirisi bırakıp gitmedi.

Okulun açılış günü öğrencilerimiz, Türkiye’den gelen formaların içinde, ellerinde bahar çiçekleriyle, muhteşem görünüyordu.

Öğretmenleri başlarındaydı.

Vali Yardımcıları, eğitim yetkilileri, Raisa Hanım hepsi oradaydı.

Gözlerine inanamıyorlardı.

Âdet gereği Petro kıyafetine giren bir sanatçı okulun anaharını getirip müdürümüze teslim etti.

Artık bir okulumuz vardı...

“Evet çileli fakat güzel günlerdi.” derken gözleri doluyor, daha fazla konuşamıyordu. Susuyor, susuyordu...

Güneşin geride bıraktığı son kızıl ışıkların bir gül gibi pembeleştirdiği yüzünde, yaptıklarını anlatıyor olmanın utangaç gölgeleri geziniyordu.

Trense sonsuz bir beyazlığın ortasında bir sevinç dalgası gibi akıyor, akıyordu.

Karla kaplı ağaçlar, gökte bulutlar, telefon direkleri, rüzgâr...

Her şey akıyordu.

Trenin led ekranındaki neon ışıkları -30’u gösteriyordu.

Artık Petersburg çok yakındı.

SANAN'DAN YÜKSELEN SES

Batum'da bir gün batımı... Çocuk cıvıltılarının tatlı su şırıltıları gibi etrafa yayıldığı Karadeniz'e nazır bir okulun bahçesindeyim.

Sırtını bir dağa dayamış, yeşil gözleriyle önündeki uçsuz bucaksız buğulu maviliğin üzerinden sevdasına bakıyor, Batum.

Sahil boyunca git git bitmeyen toprak parkurlar, parke döşeli yollar, bodur ağaçlar, göklere doğru uzanmış palmiyeler günün son kızıl ışıklarında parıl parıl parlıyor.

Yalnızlığı ve garipliği bir hırka gibi üzerine geçirmiş; sırtını, Sanan Tepesi'ndeki ulu bir çam ağacına dayamış, kara-kışa aldırmadan: "Ben okulumun planını çiziyorum." diyen asrın çilekeşinin sesi düşüyor, akşamın ayazına.

Birden, hiç beklemediğim bir anda önümde beyaz bir araba duruyor.

İçinden, Asya'nın ilk ışık süvarilerinden Kudret Öğretmen iniyor.

Yine öyle mütebessim, öyle mütevazı, öyle sevimli...

Hasretle, özlemlerle sarılıyor bir birimize.

Uzun yoldan geldiği belliydi, yüzü yorgundu.

Bense, bulmuşken onu konuşturmak istiyordum.

Önünde durduğumuz Batum Türk Koleji'nin her bir taşında, toprağında terinin olduğunu biliyordum.

Ömrünün en alımlı en güzel günleri bu okulda, bu şehirde geçmişti.

Bu şehrin onun içinde hiç sönmeyen bir kor olduğunu, düşlerinin bu şehirde saklı olduğunu biliyordum. “Hangi yıl gelmiştin buraya?” diyorum. “1992’nin Yedi Temmuz’unda.” diyor.

Buğulu gözleri okulun duvarlarını tararken, sağ eliyle de akşam rüzgârını tel tel biçen saçlarını şöyle bir taradıktan sonra: “Gorgis Caddesi’nde iki odalı bir ev tutmuştuk.” diye başlıyor söze. “Evin perdelerini takarken üst kattaki evin camından iki kızın bakıp bakıp güldüklerini hâlâ hatırlarım. Herhalde bir erkeğin perde takmasına gülüyor olmalılar diye düşünmüştüm o gün.

O günlerde burada ekmek, yağ, şeker gibi en hayati gıda maddeleri karne ile satılıyordu.

Sabahın erken saatlerinde kuyruğa giriyor, bazen iki üç saat yağmur altında kuyrukta bekliyorduk.

O yıllarda günde sadece bir iki saat elektrik verilirdi şehre. Gece geç vakit elektrik geldiğinde kalkar, yemek yapardık. Ertesi gün soğuk olarak yedik o yemeği.

Tüp yoktu.

Su sıkıntısı da had safhadaydı.

Geleli bir ay kadar olmuştu. Türk konsolosluğunun düzenlediği Cumhuriyet Resepsiyonu’na gidecektik.

Arkadaşlarımın hazırlanmasını beklerken boş durmamak için, kitaplıktan bir kitap çekerek, arka kapaktaki yazıyı okumaya başladım; ‘Bahçesi olmayan bahçıvanı buldum. Yanına çırak olarak girmek istedim. Bana dertlerden dert, dikenlerden diken beğen, dedi. Herkes yirminci asırda bir şeyler bulurken benim kismetime din düşmüştü. Dini bıraksam dinsiz olacaktım, tutsam elim yanacaktı. İster istemez derdimi sevmekle işe başladım.’

Kapağın ardındaki bu yazının, kalbi keşfe açık bir derviş gibi bana bir şeyler fısıldadığını hissettim. Manisa’dan buraya

gelirken, kendisine veda için gittiğim bir Hak dostunun etrafındaki talebelerine; ‘Kudret Bey’in elini öpün o hicrete gidiyor, bir daha onu göremezsiniz, o ölüme gidiyor, ölürsen kabrin orada olsun, Türkiye’ye getirmeleri için falan vasiyet etme, biz de gelir kabrini ziyaret eder, türbeni yaparız.’ dediğini de hatırlayınca: “Ya Rabbi! Herhalde sen bize burada bir dert bir çile vermeden işe sahip çıkartmayacaksın.” dedim.

Sokağa çıktığımızda koca şehrin, bir kabir gibi karanlık, ıssız ve sessiz olduğunu gördük. Evden henüz ayrılmıştık ki, altı-yedi kişi birden vahşi kurtlar gibi apansız üzerimize saldırdılar. Üçümüzün de boğazını sıkarak yere yatırdılar.

İlk şaşkınlığın ardından kıyasıya bir meydan muharebesi başladı. Tekme, tokat, yumruk, et-kemik sesleri gecenin karanlığında birbirine girdi.

Az sonra sol ayakkabımın içinin vıcık vıcık sımsıcak kan dolduğunu hissettim. Ellerinden güç bela kurtulduğumuzda, kalçamın beş altı yerine bıçak saplamış olduklarını fark ettim.

Allah’tan diğer arkadaşlarıma bir şey olmamıştı. Beni hastaneye götürdüler.

Yaralarımın iyileşmesi bir ay kadar sürdü.

Bir arkadaşımızın rüyasında çok sevdiğim Fethullah Gülen Hocam’ın; ‘Ben Kudret Bey’e “geçmiş olsun”a gelmişim’ demesi üzerine dudaklarımdan şu sözlerin döküldüğünü hatırlıyorum. “Kaderimi seviyorum, çünkü kendim çizmiyorum.”

İnsanlığın bağrına saplanan hançerler karşısında, benim kalçama saplanan bıçağın ne ehemmiyeti var diye düşündüm.

Kafamda hep bir okul hayali vardı. ‘Ben okulumun planını çiziyorum.’ diyen asrın çilekeşinin sesi az öteden, Sanan Tepesi’nden geliyordu.

1993’ün ilk günleriydi.

Okul görüşmesi için gittiğimiz bakanlıkta, yardımcılardan biri bizi kabul etti. Adam bize; ‘Buyurun oturun’ bile demedi.

Biz de meramımızı ayakta anlatmaya başladık. Okul açmak istediğimizi, İngilizce dâhil dört dilde eğitim vereceğimizi, modern bir okul açacağımızı söylediğimizde adam birden üzerine barut dökülmüş bir alev gibi parladı; ‘Siz kim oluyorsunuz İngilizce eğitim vereceksiniz? Buraya gelmiş bir de okul açacağız diyorsunuz, defolun buradan.’ diyerek bizi makamından kovdu.

Yüreğimiz çok incinmişti. Kırılmıştık. Yapacağımız bir şey, gideceğimiz bir kapı yoktu. Biz de O’nun kapısına gittik. Adam birkaç ay geçmeden görevden alındı. Yerine Nani Gugunava adında bir bayan geldi.

Biz tekrar gittik. Bizi çok sıcak karşıladı. On beş gün süren görüşmeler sonunda hem okul iznini hem de bu önünde durduğumuz binayı bize verdi.

Bu bina harap bir haldeydi. Eğitim sezonuna yetiştirmek için gece gündüz çalışıyorduk.

İçimizde büyük bir coşku vardı.

Müslim, İbrahim, Ramazan, Mehmet kardeşlerimizin bir işçi gibi koşturmaları, boya badana yapmaları, harç taşımaları, üstlerinin başlarının toz toprak, çamur içinde kalışı, terden sırlıklam oluşları hâlâ gözlerimin önündedir. O kardeşlerimin fedakârlıklarını hiç unutamıyorum.

Okulumuz 1994’ün Ekim ayında 62 öğrenci ile eğitime başladığı günkü mutluluğumuz görülmeye değerdi.

Yeni formalar içinde okulun bahçesinde sıra sıra dizilmiş öğrencilerin hepsi hayretle bize bakıyordu.

İmtihan için, kayıt için anne babalarıyla okula geldiklerinde bir işçi gibi çalışan bizler, şimdi öğretmen olarak karşılarında duruyorduk. Hayretleri ondandı.

Gürcü ve Türk bayrakları İstiklal marşları eşliğinde göndere çekilirken biz de sanki bayraklarla birlikte göklere doğru uçuyorduk.

Çektiğimiz çileleri unutmuştuk.

Bir öğretmenimizin; yüreğimizde buralarda okul açma sevdasını tutuşturan zat buralara gelir mi?’ Gelgitleri içinde uyuduğu bir gece Fethullah Gülen Hoca Efendi’nin okulumuza gelerek; ‘Kalk delikanlı! Yaptığınız okulu bana gezdir!’ demesinin yorgun yiğitlerin alınına kondurulmuş bir buse olduğunu düşündük.

***

Batum’da gün batımıydı.

Güneş eteğini toplayıp dağların ardında yitiyordu

Manolya çiçeği parfümlü saçları, günün son kızıl ışıklarında alev alev yanan şehrin masmavi gözlerinde, engin denizlerin sonsuzluğu ve gizemi vardı.

Şehir, şimdi bir başka güzeldi...

Birden bir ses yükseliyor Şeyh Sanan’dan.

Ses tanıdık geliyor bana.

Sırtını Sanan Tepesi’ndeki ulu bir çam ağacına dayamış, onca kara-kışa aldırmadan yalnızlığı ve garipliği bir hırka gibi üzerine çekmiş bir adamın sesi bu.

“Ben okulumun planını çiziyorum, ben kışta geldim, siz cennet asa bir baharda geleceksiniz!”

Bir akşam vakti Manolyalar ülkesinin son kızıl ışıklarına düşen bu ses, o gün bu gün, ardı arkası hiç bitmeyen havai fişekler gibi çiçek çiçek bütün bir dünyada yükseliyor.

NE OLUR ELİNİZİ ÇABUK TUTUN

Hemen her gece olduğu gibi işte oğulları yine yoktu.

Gece koyu karanlıktı.

Hint Okyanusu'ndan esen muson rüzgârları yüreklerdeki yangını daha da harlandırıyordu.

Çaresizdiler. Oturdıkları koca konak, bir evden ziyade koca mezarı andırıyordu. Eski medeniyetlerde eşi ve eşyalarıyla birlikte mezara gömülen insanlar gibiydiler.

Gece ilerliyordu.

Bekleyiş belalaşıyor, dakikalar akrepleşiyor, saatin ilerleyen gecenin sessizliğine düşen tik-takları oradan buradan üzerlerine yürüylen akrepler gibi ürperti veriyordu.

Fırtınalı karanlık gecelerde çaresiz deniz yolcularına umut olan bu topraklar, onlar için bir umut olmaktan çoktan çıkmıştı.

Hemen her gece olduğu gibi işte oğulları yine yoktu.

Kim bilir nerelerdeydi?

Güney Afrika'da, her köşe başında pusuda bekleyen, bir ahtapot gibi bütün gençleri bağrına çeken tehlikeler, onların oğullarını da ellerinden almıştı.

Geceler zehir saçmaktaydı.

Nüfusun çoğunluğunun Hıristiyan olduğu, Mandela'nın bu özgürlükler ülkesinde, kumar, alkol, fuhuş ve uyuşturucu her şeyi yutan bir ateş gibi körpe bedenleri yutuyor, yok ediyordu.

Muhammed Bey, evlatlarının iyi bir terbiye almaları için elinden geleni yapmış, hatta birkaç varlıklı Müslüman iş adamıyla 'Nizamia Okulları' adında modern bir okul da kurmuşlardı.

Küçük oğlu Hamza da bu okulda okuyordu.

Büyük oğul iyice yoldan yolaktan çıkmıştı, küçük Hamza da onun yolundaydı.

Oturmaları, kalkmaları, yemeleri, içmeleri, anne-babalarına karşı davranışları her geçen gün değişmiş, bambaşka bir hal almıştı.

Nasihatler, telkinler, cezalar... Rehabilitasyon merkezlerinde tedaviler... Nafile... Hiçbiri çare olmamıştı.

Hamza önceleri ağabeyinin evde çıkardığı hırgürden, zorbalıktan korkarak annesinin ardına saklanıp, dışarı kaçarken şimdi o da ağabeyi gibi olmuştu.

Çabuk geçen baharlar gibi, çocuklarının doğumlarıyla yaşadıkları o güzel günler çok gerilerde kalmıştı.

Yangın yemiş türküler gibi dalga dalga yükseliyordu muhteşem konağın duvarlarında acı.

Gözlerinin önünde göz bebekleri kaybolup gidiyor, hayat ışıkları bir bir sönüyordu. Evlatları hem yanlarındadır hem de öyle uzaklardadır ki, onlara ne dokunabiliyor ne de seslerini duyabiliyorlardı.

Oğullarının düştüğü bu beyaz illetten dolayı saçları vaktinden evvel ağarmış olan Muhammed Bey, evliya ruhlu bir insandı. Sürekli başını önüne eğiyor, susuyor, yangınların ortasında diz çökmüş çaresiz bir insan gibi geceler boyunca evlatlarının düştüğü durumu düşünüyordu.

Feci bir trafik kazası sonrası veya ani bir başka olay sonucu kaybettiği evladının ardından, bir babanın bir annenin yaşadığı amansız acıdan çok daha farklı bir acıydı bu.

Aniden geldiğinde sarssa bile zaman geçtikçe teslimiyetle hafifletilebilen bir acı değildi.

Yaşantıları her zaman pırıl pırıl, tertemiz olmuş, hali vakti yerinde varlıklı bir anne ve babanın başka türlü bir acısı!

Evlatlarının kaybını, ansızın gelen bir acı haberle öğrenmiyorlar; gözlerinin önünde an be an evlatları yanıyor, eriyor, bitiyor, tükeniyordu.

Karı-kocanın, geceler boyunca yaptıkları dualar, döktükleri gözyaşları evlatlarının taşlaşan kalplerine ulaşmıyordu.

Bir gece Muhammed Bey ve Raziya Hanım, duaların kabule daha yakın olduğu kutsal topraklara giderek, Ka'be'de, Arafat'ta, Medine'de, Güllerin Efendisi'nin köyünde, dualar ederek Rabbi'nden evlatlarını geri istemeye karar verirler.

Ka'be'yi tavaf ederken bir adam Muhammed Bey'in yanına sokulur ve ona: "Sen Hamza'yı Star Koleji'ne ver." der. Adamın peşine düşerse de adam, kalabalığın arasında gözden kaybolur.

Hac dönüşü Star Koleji'ni aramaya koyulur. Durban Şehri'nde böyle bir kolejin varlığını öğrenir.

Günlerden bir gün Durban' a giderek okulu bulur.

Aman Allah'ım! Bir de ne görsün! Eski usul prefabrik binalar... Öğrencilerinin çoğu gayr-i Müslim olan bir Türk okulu...

Önce, oğlunu buraya vermek istemez.

Fakat bu mütevazı okulun öğrencilerinin ülke çapındaki başarılarını, disiplin ve terbiyelerini duyunca ve tabi ki Ka'be'den aldığı beşareti de düşününce Hamza'yı okula yazdırır.

Hamza artık Star Kolejlidir.

Muhammed Bey arabasıyla her gün oğlunu sabahları okula getirip akşamları alır. Yaklaşık sekiz ay bu böyle devam eder. Her men her gün 300 km yol kat edilirse de Hamza'da gün be gün kendini gösteren değişiklik çekilen bütün zahmetleri unutturur.

Yıl sonunda evini de işini de Durban'a taşır.

Durban, Hint Okyanusu kıyısında daha çok da Muhammed Bey ve ailesi gibi Hint asıllı insanların yaşadığı bir şehirdir.

Bu okulun evlatları üzerindeki, hiç ummadıkları, bu inanılması güç tesir karşısında hayretler içinde kalırlar.

Elden avuçtan çıkmış olan Hamza'nın derslerine olan ilgisi, okul ve öğretmenlerine sevgisi, anne - babasına saygısı, görül-meye değerdir.

Hamza kendinden bekleneni ifa etme yolundadır.

Bir zamanlar mezarı andıran evden çiçek çiçek baharlar yükselmektedir.

Muhammed Bey'in ve Raziya Hanım'ın yüreklerindeki Hint Okyanusu kadar derin yaralar iyileşmektedir.

Hamza'ya gelen güzellikten ağabeyi de nasibini alır.

Muhammed Bey ve Raziya Hanım çok memnundur. Evlat-larını geri veren Rablerine şükrederler.

Ortadan ikiye bölünmüş olan mutluluğun yeniden kalb atış-ları duyulmaya başlar evde.

Bu arada Muhammed Bey, Türk öğretmenlerin yaptığı çay sohbetlerine katılmaya başlar. Sımsıcak Anadolu kokan çayların buharlarında koyulaşan sohbetleri, hastanın sabahı beklediği gibi iple çeker. Okunan kitaplardan edinmek ister. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin başta Sonsuz Nur kitabı olmak üzere bütün kitaplarını okur.

Bir başka âleme girmiş gibidir. Kendi ifadesiyle yeniden doğmuştur.

Londra'da oturan kızına ve damadına gönderdiği bu kitap-lar onların da yuvalarını dağılmaktan kurtarır.

Büyük oğlunu da yanına alarak iş yeri açar.

Türkiye seyahati sırasında gördükleri eğitim kurumları, Türk ailelerinin candan misafirperverliği, İstanbul'un camileri, Boğaz onları derinden etkiler.

Ömrünün kalan kısmını artık hizmette geçireceğim, ara-bamı da, servetimi de hizmette kullanacağım diyerek tazeler inancını.

Öyle de yapar.

Raziya Hanım da ondan geri kalmaz. Mübarek Anado-

lu'muzun nur yüzlü kadınları gibi içten ve coşkulu bir şekilde koşturur, durur.

Muhammed Bey'in aklı fikri birkaç ay önce ayrıldığı memleketindedir.

Orada kendileri gibi acı çeken anne-babaları düşünür.

Nizamia Okulu'nun, Star Koleji'ne devredilmesi için elinden geleni yapar.

Görüşmeler sırasındaki o ikna edici tatlı konuşmaları, kelimeleri incitmekten korkan dudaklarının açılıp kapanışı, beyaz saçların çoğunlukta olduğu başını sol yana hafifçe eğişi, kısa ve beyaz sakalının çevrelediği esmer güzeli yüzünün bir çocuk yüzü kadar masumiyeti, tıpkı okul adam Hacı Kemal'dir.

Uzun süren görüşmeler sonrası arzusu gerçekleşir.

Star Koleji'nin idareci ve öğretmenleri bu işe çok sevinir.

Adeta bayram ederler.

Kendilerine devredilen sadece okul değil, aynı zamanda 21 bin dönümlük bir arsadır. Üstelik arsanın üzerine arzu edilen büyüklükte yeni bir okulu yapmak için göreve hazır olduklarını da söylerler, Nizamia'nın kurucuları.

Sevgiyle konuldukları kristal vazoya doğru her geçen gün biraz daha boyunlarını büken güllerini kurtarmak için yüreklerinden kopan ızdırap ırmaklarının kıyılarında binlerce gül, suya güler.

Kara kıtada gece sırtını sabaha vermiştir.

Hint Okyanusu'ndan esen muson rüzgârları yüreklerdeki yangınları söndürmektedir.

Uzaktan gelen gemiler, Umut Burnu'na doğru yaklaşmaktadır.

Devir görüşmeleri sırasında Nizamia'nın yöneticilerinden Baboo Musa'nın, mahzun ve melül bir halde bir Türk öğretmene söylediği sözler, kara kıtada koşan ışık süvarilerinin sırtlarına nasıl bir yük bindiğini göstermektedir.

“Biliyor musunuz? Ben iki kızımı Nizamia’ya vermiştim. Ama olmadı, yürümedi.

Alıp yakındaki bir misyoner okuluna vermek zorunda kaldım. Orada da her sabah derse ayinle başlıyorlar. Çocuklarımızı gözlerimizin önünde yitiriyoruz.

Ne olur elinizi çabuk tutun, olur mu?”

DERDİNİ SEVEN ADAM

Cağaloğlu'nun taş döşeli sokakları ikindi ışıklarında yıkanırken derdini seven adama doğru gidiyordum.

Sarışın ikindi güneşi sırtımı sımsıcak okşarken kitapevlerinin açık kapılarından gün kızgını taşlara kitap kokuları düşüyor.

Hayalindeki kahramanı yazan, hayallerimizin kahramanını görmeye gidiyordum.

Bir ömre nelerin sığdırılabileceğini bize gösteren bu gönül adamının yaşadıkları ve yaptıklarının düşünce harmanı içinde savrulurken üç-beş katlı büyükçe bir yayınevinin önünde buluyorum kendimi.

Burası, kitaplarıyla, yazılarıyla, konferanslarıyla benim kuşağın kültür kimliğinin oluşmasında büyük emeği olan 'derdini seven adam'ın uğrak yeri.

İçeri girdiğimizde Anadolu'da bir çeşme başını bekleyen ulu bir çınar gibi öylece duruyordu.

Milyonlarca gencin, inanmanın onurunu kendisinden ve kitaplarından öğrendiği, İslam ilmi halinden başka okunacak kitap bulunmadığı bir devirde susuzlara su, karanlıklara ışık olan bu muhteşem adam şimdi bir başına masasında çalışıyordu.

Yazılarında ve konuşmalarında her daim âdeta 'yüksel ki yerin bu yer değildir' sözünü bir çılgılık haline getiren müthiş adam hastalıkların kıskacında iki bükülmüdü.

"Ateş düştüğü yeri yakar" derler, onunsa yüreği hep ateşin düştüğü yerdeydi.

Hama'da, Afganistan'da, Filistin'de, Eritre'de...

Sohbetin bir yerinde: “Efendim, bizim üzerimizde çok büyük emekleriniz var, Ümraniye çöplüğünden kâğıt toplayarak yazdığınız Minyeli Abdullahlar, Maznunlar bir dava insanın nasıl olması gerektiği konusunda neslimize büyük ilhamlar verdi. Lise yıllarımda Uşak’ta “Ölüler nasıl dirilir?” konulu konferansta dinlemiştim sizi. Benim gibi kırsal kesim çocukları için körpe fidanlara verilen can suyu gibi gelmişti o konuşmanız. Sizlere neslimiz adına minnet ve şükranlarımızı sunuyoruz.” dedim.

Her zamanki o mütevazı haliyle: “Keşke sağlığımız yerinde iken daha çok koşabilseydik.” dedi. Duygulanmıştım.

Hüzne çalan yüzü, yaşadığı yıllara ve geçtiği yollara yaydığı ışıkların harman yeri gibiydi.

Bu büyük ruhlu insan acaba ömrünün kaç gününü kendisi için yaşamıştı?

Ülkemizde yeniden ışığın belirginleşmesi için Anadolu’da basmadık yer bırakmayan, her çağrıldığı yere koşan bu kararlı küheylanın siyah gözlerinde şimdi bir bahar çalıyor.

Her gece, eşi ve çocukları uyuduğunda sessizce kalkarak, milyonların içercesine okuduğu o ilk romanını Ümraniye çöplüğünden topladığı kâğıtlara yazan, evi sık sık arandığı için yazdıklarını bahçedeki kuyuya, tuvaletteki rezerve kapağının altına ya da buzdolabının arkasına saklayan çilekeşle birlikteydik.

Yanımda uzun yıllar yurt dışında kalmış, Baltıkların dondurucu soğuklarında talebe yetiştirmekle meşgul olmuş değerli dost İsmail Bey de vardı.

Derdini seven adam tane tane konuşuyordu. Gecelerin en karanlığında Allah’tan başka kimselere açmadığı dertlerini, hasretlerini, hicranlarını, sinesindeki sırları arkası karalanmış kâğıtlara döken, bizim kuşağın rüya kokan günlerine kitap ve mürekkebin romansı kokusunu sokan, koşmalarıyla herkesi imrendiren bu büyük dava adamı şimdi bir tekerlekli sandalyede oturuyordu.

Çekmediği çile görmediği eza kalmamıştı. Hiçbir şey onu yıldıraramamıştı.

Evinin aranacağını öğrendiği bir keresinde vefakâr eşi Sermin Hanımefendi'ye: "Beni tutuklayıp götürdüklerinde üç gün bekle. Baktın gelmiyorum, hemen kolundaki üç bileziği sat, git, ananda mı babanda mı, kimde oturursan otur. Bu bilezikleri ye, bitir, herhalde sana bir ekmek veren bulunur. Gelirsem gelirim, gelmezsem bir Fatiha oku. İstemiyorsan beni, Fatiha'yı da okuma." deyip evden ayrılan çilekeş insan karşımızdaydı.

Benim gibi kırsal kesimden gelmiş milyonlarca gencin araftan kurtulmasına vesile olan ilk romanı "Minyeli Abdullah" piyasaya çıkıp kapışılmaya başladığında; kendisine üç daire parası teklif eden kitapçıya: "Biz bu davanın ekmeğini yemek, saltanat sürmek için girmedik bu yola, Bediüzzaman bize; 'Kardeşlerim! Öyle yaşayın ki, hapishanede evi aramayın' dedi." diyen adamlarla birlikteydik.

Yolların ve yılların yıldıramadığı, 'bir gün mutlaka sabah olacak' diyen bu müthiş adam, insanlığın kurtuluşu için yapılanları hep yetersiz bulduğu hep bir şeylerin eksikliğini hissettiği bir gün kader onu Fethullah Gülen'le buluşturur.

1970'li yıllardır.

Yeni bir neslin ızdırabıyla ağlayan Hocaefendi'den 'bu iş talebe yetiştirmekle olur' sözünü duyunca; 'Tamam şimdi kurtulduk.' der.

Bu sözlerden tam kırk yıl sonra 8. Türkçe Olimpiyatları'nda dünyanın 120 ülkesinden gelen çiçek bahçesi öğrencilerin ve milyonların gözleri önünde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının elinden ödülünü aldığı ve sayın Başbakan Tayyip Erdoğan'ın da yanına kadar gelerek saygıyla önünde eğilip elinden tuttuğunda şu tarihi sözleri haykırır; "Şu gördüğüm manzara benim için sabahın müjdesidir. Tevfik Fikret 'sabah ne zaman sabah ne zaman' diye haykırırdı. O yaşadığı dönemde

Osmanlının mağlubiyetini göre göre çıldırmıştır ve öyle ölmüştür. Türkçe olimpiyatları beklediğim sabahdır.”

Fakir bir ailenin çocuğu olan bu büyük dava adamının son derece çileli bir hayat yolculuğu vardır.

1939'daki Erzincan depreminde ailecek kerpiç evin altında kalırlar.

Üç kardeşi enkazın altında can verir.

Kırk bin kişinin öldüğü depremde mal mülk ne varsa her şey gitmiştir. Enkazın altından don gömlek üstlerinde ne vardysa onunla çıkarlar.

Bu depremden sonra düşüncelerinde büyük değişiklikler olur.

Bir müddet sonra da ailece İstanbul'a taşınırlar.

İstanbul'da hiç de ruhuna hitap etmeyen bir arkadaş çevresinde bulur kendini.

İçki, kumar, fuhuş...

'Hayır, ben böyle olmayacağım, farklı olacağım.' der.

Askerlik mesleğini tercih eder.

Çok başarılı bir asker olmasına rağmen, hayatında hep bir şeylerin eksik olduğunu düşünür.

O günlerde adını sıkça duyduğu Bediüzzaman'ı Isparta' da ziyaret eder. Elini öpmek ister. "Bu ellerde ne var kardeşlerim? Şimdi siz gidin, çünkü çerçeve daralıyor." diyen bu büyük çilekeşten çok etkilenir.

O gün içinde tatlı tatlı bir alevin yanmaya başladığının farkına varır. Mahkemede devletin temellerini değiştirmekle itham eden hâkime: "Hâkim Bey, ben mesleğimi bile değiştiremedim, devletin temellerini nasıl değiştireyim? Hem benim gibi bir insandan devletin temellerinin değiştirme hesabı niye soruluyor. Ben kimim? Cumhurbaşkanı mıyım, başbakan mıyım? Başbakan bile kaç sene bağırdı 'Bu düzen değişmelidir' diye de değiştiremedi." der.

Bir Amerika dönüşü bindikleri uçağın üç motoru birden durur.

Aşağısı uçsuz bucaksız bir okyanustur.

Uçak 500 metreye kadar alçalır.

Artık: “Şu renk boyayı dökerseniz köpek balıkları yemez, şu renk boyayı dökerseniz sizi havadan görürler.” anonsları yapılmaktadır.

Uçağın içi ana-baba günüdür.

Ağlayanlar, bağırانlar, bayılanlar...

İşte o an insan ruhuna güven veren bir ses duyulur uçağın içinde.

Tıpkı uçsuz bucaksız bir okyanusun ortasında fırtınada boğulmak üzere olan gemideki Sezar’ın sadası gibi bir ses: “Korkmayın bu gemi benim talihimi taşıyor.” ‘Derdini seven adam’ın sesidir bu: “Defter kapandı ise zaten uçağın düşmesine bile gerek yok, okyanus koca bir mezar olur, kimse O’nun programını bozamaz, korkmayın.”

Victor Hugo’dan çok etkilenen Sefiller’i gözyaşlarıyla okuyan, Jean Valjean gibi ömrü takiplerle geçen, defalarca yargılanıp hapse atılan bu büyük çilekeş şimdi bir tekerlekli sandalyede tutsaktı. Konuşmakta bir hayli zorlanıyordu. Daha fazla yormak istemedik. Müsaade istediğimizde: “Size yeni kitabımı imzalayayım.” dedi. Kalem tutan elini zor hareket ettiriyordu.

Odası kitaplarla, yüreği hüzzam sevdalarla dolu bu müthiş adamdan ayrıldığımızda, Çağaloğlu’nun kitap kokan sokaklarına akşamın melali çoktan çökmüştü.

BABA NE ZAMAN DÖNECEKSİN

Yolumuz bir bahar günü Uzak Doğu'nun gizemli ülkesi Japonya'ya düşüyor. Kazan Türklerinden büyük muhacir Abdürreşid İbrahim'in mezarına uğruyoruz

Başucunda dikili ay yıldızlı gri bir taşta: "Sibir Türklerinden Abdürreşit İbrahim" diye yazıyordu.

İnsanların çoğu şahsi hayatıyla uğraşırken, o, Türkistan, Sibirya, Moğolistan, Mançurya, Kore, Singapur, Endonezya, Hint Adaları ve Hicaz'ı bir baştan bir başa dolaşmış ve sonunda Japonya'da karar kılarak, ömrünün son yıllarını Uzak Doğu'nun bu gizemli ülkesinde geçirmiş olan bu büyük dava adamı şimdi asude bir kabristanda bir başına öylece yatıyordu.

Kazan'daki yurdundan, yuvasından, yavrularından ayrılan büyük muhacirin son durağı olur burası.

Hatıralarında okuduğum o ayrılık sahnesi geliyor gözlerimin önüne.

İftara az bir zaman vardır. Evin önünde duran arabaya eşyalar birer ikişer taşınmaktadır.

Bir aralık oğlu Ahmet Münir sanki bir şeyler hissetmiş gibi ağlamaklı bir sesle "Babacığım..." diyerek cebindeki paraları çıkarıp ona uzatırken gözleri yaşla dolar.

Oğluna: "Oğlum! Sen masumelere bakacaksın, o para sana lazım olacak..." der.

Sözü sürdürecek mecali yoktur.

Gözleri buğulanır.

Babalarının boyunlarına sarılan kızların sessiz ağlamaları hıçkırıklara dönüşür.

Bindiği gemi iskeleden ayrılırken, bir günün daha bittiğini haber veren akşam ezanları Kazan'ın minarelerine can vermektedir. Kazan'ın evleri camileri, minareleri yavaş yavaş silinir.

Bacaklarına sarılarak ağlayan ve “baba ne zaman döneceksin?” diyen küçük kızının, hıçkırıkları ve yaşlı güzel gözleri hiç gitmez gözünün önünden.

1800’lu yılların sonunda Japonya’ya geldiğinde kendisinden başka Müslüman olmadığını görmek onu çok üzer.

Çekici bir sima, beyaz sakal ve sarıgın bir hale gibi sardığı dolunayı andıran bir yüz.

O yiğitlik ve şehamet dökülen yüzde, gökten gelen iki yakıcı nokta gibi duran gözler...

Bu büyük dava adamı, Japonca bilmediğine çok hayıflanır.

Bir gün, ölü yakma merasimine katılır. Çok duygulanır ve hüzünlenir.

“Allah korusun, ecelim geldiğinde ben burada kalırsam nice olur halim?” diye acı acı düşünür.

Nikola adında bir misyonerin kırk beş yıl önce Japonya’ya gelerek üç yüz binden fazla insanı Hristiyan yapması gayret atını kamçılar.

Fakat Nikola’nın arkasında koca bir devlet vardır ve senede bir milyon rubleden fazla para göndermektedir.

O ise; yola çıkarken eşten dosttan borç bulduğu 20 bin rublenin dört binini de tam ayrılacağı sırada: “Baba dört bin ruble lazım?” diyen kızına vermiş kalanıyla da Japonya’ya zor varmıştır.

Çaresizlikten, pek çok vakitleri dağlarda geçirir, akarsularda abdest alır, namaz kılar ve bu tertemiz insanların İslam’la tanışmaları için Allah’a yalvarır.

Kendisinden başka kimsenin Allah’a secde etmediği bu yerde yalnızlığını ve garipliğini düşünür ve “Allah’ım! Ne olur bana yardım et” diyerek gözyaşı döker.

Japonların mukaddes kabul ettikleri, şiddetli sıcaklarda bile zirvesinden karın eksik olmadığı olmadığı Fujiyama Dağı’nın

etklerinde bir mecnun gibi dolaşır, bir başına ezan okur, namaz kılar, dua eder.

Yüreği gibi yanıp duran yanar dağları uzaktan seyreder.

Bir gün bir Fransız gemisinden ezan sesi duyur. Yıllar sonra ilk defa ezan sesi duymanın sevinciyle kendinden geçer.

Aden'den gelen bu geminin reisi Müslüman bir Arap'tır ve çalışanlarından büyük bir bölümü de Müslüman'dır.

Bir gün bütün Tokyo'nun o sesi işitmesini ne kadar arzu eder.

İslam dinin hakikatlerini Japonlara bildirecek bir vasıta yoktur. Arapça ve Türkçe bilmezler. Başka dillerde layıkıyla İslam'dan bahseden bir kitap bulmak da oldukça zordur.

Bir gün yüreğine umut olacak bir cevap gelir dualarına.

Ohara isminde bir Japon Müslüman olur.

Adını Ebu Bekr kor.

Onu başkaları takip eder.

Kısa sürede bir avuç inanmış insan bir araya gelmeye başlar.

İlk Müslüman olan Ohara: "Bizim bu bir araya gelişimizi Hz. Muhammed'in (s.a.s.) İslam'ın ilk günlerinde ashâbı ile sohbetlerine benziyor." der.

Bu bir avuç insan "Asya Savunma Gücü" cemiyetini kurarlar.

Kısa zamanda diğer illerde de yapılırlar. Her geçen gün illerde inananların sayısı çoğalır.

Büyük muhacir Japonya'nın şehirleri arasında adeta mekik dokur.

Bir gün, millet meclisi eski başkanı Kavano başta olmak üzere Tokyo eşrafından bazı kişiler: "Biz burada İslamiyet'in yayılmasını istiyoruz, fakat Japonlar gözlerine gözükecek bir şeyler isterler. Yoksa heves etmezler. Misyonerler gelir gelmez, en gözde yerlere muhteşem mabetler ve okullar yapıyorlar. Üstelik de ücret almıyorlar, siz bu mescit ve okul işini üzerinize alınız, biz de arsa işini takip edelim." derler.

Abdürreşit İbrahim bu teklife çok sevinir. Hemen işe koyulurlar ve bu günkü Tokyo Camii'nin olduğu yere ahşap bir cami inşa ederler.

Abdürreşit İbrahim, İstanbul'a gelen Japon prensi ile Sultan Abdülhamit'e bir mektup yazmayı da ihmal etmez.

İngilizce veya Japonca bilen, yeterli dini bilgiye sahip on-on beş kişilik bir heyet göndermesi halinde bütün bir Japonya'nın baştan aşağı Müslüman olacağını dile getirir, mektubunda.

Abdülhamit, Meşihat dairesine sorduğunda bu evsafa kimse olmadiğı cevabını alır.

Ne kadar acıdır.

Koca Osmanlı medreselerinin durumu, yıkılışımız hakkında epeyce ipucu vermektedir.

Koca sultan "Ben, onun istediğı evsafa insan bulsam Anadolu'ya gönderirim." der.

Bir ara Japonya'dan ayrılmak zorunda kalır. Geçtiğı istasyonlara akın eden insanlar, "İbrahim! İbrahim! Bizi bırakma!" diyerek, ardından gözyaşı dökerler.

İstanbul'a gelir.

Osmanlı'nın zor yıllarıdır.

Âlem-i İslam'ın üzerine çöken ümitsizlik kâbusu İstanbul'u da esir almıştır.

Sovyet hükümetinin Osmanlı nezdindeki girişimleri sonucunda Odessa'ya götürölüp, hapsedilir.

İki hafta kadar hapis kaldıysa da, Rusya Türklerinin büyük baskısı sonucu serbest bırakılır.

İstanbul'da bulunduğu günlerde, Sultanahmet civarında bir eve yerleşen bu büyük dava adamı burada da boş durmaz.

Her gittiğı yerde olduğu gibi burada da dergi çıkarır.

Mehmet Akif'e: "Sen bütün Afrika'yı Asya'yı dolaşmalısın. Buzlu steplerde, kızgın çöllerde yaşayan Müslüman akvamın ahvalini yakından görmelisin. Senin şiirlerin ilkbaharın feyzi

gibi, donmuş ruhlara yeniden hayat verir. Sen onları görmelisin, dinlemelisin, onlar seni görmeli, dinlemelidir.” der.

1934 yılında, tekrar Japonya’ya döner. Tam 84 yaşındadır. Bu ihtiyar aslan, geleceğin Işık Süvarileri’ne zemin hazırlamak için on yıl daha koşturur durur.

Yorgun ve yaşlı yüreği daha fazla dayanamaz ve 94 yaşında Sonsuzluğun Sahibi’ne yürür.

Binlerce inanan insanın iştirakiyle kılınır cenaze namazı.

Şimdi, mezarından akseden nur, bütün bir Japonya’yı kuşatacak güçtedir.

Doğuştan, İslam’a çok yatkın olan bu tertemiz insanlara İslam’ı anlatma ıstırapıyla nice uykusuz geceler geçiren bu büyük dava adamı Uzak Doğu’nun Eyüp Sultan’ı gibidir.

Çok sevdiği Kazan’ı ve evlatlarını bir daha göremeyen bu büyük muhacir, Samurayların ülkesinde bir gurup inanmış arkadaşıyla birlikte öylece yatıyordu.

Şimdi önünde durduğumuz bu mütevazı mezar uzak doğunun kınalı küheylanlarına bir davet mektubu gibi duruyordu.

Bu davete koşan Uzak Doğu’nun kınalı küheylanları da oradaydı.

Bu büyük muhacirin kabri başında hep birlikte dua ederken, taze baharların fışkırdığı kabirden yanık bir kız çocuğunun sesi yükseldi.

“Baba ne zaman döneceksin?”

KİME EMANET EDERİM

Güneş dağların ardına sarkıyordu.

Günün son kızıl ışıklarında yıkanan dağın yamacına yaslanmış bir köy; akşama kadar bağda bahçede çalışmış da yorulmuş bir adam gibi öylece dinleniyordu.

Girişte, yan yana duran iki mezar acılardan yontulmuş bir anıt gibi yükseliyordu.

Bu köy Ahmet Öğretmen'in köyüydü.

Kara toprak erken bağrına basmıştır, Ahmet'in babasını.

Zavallı anasının omuzları, kocasının vefatından sonra hayatın ağır yükü altında çabuk çökmüştür.

Büyük oğlu Mustafa'nın askerliği, Ahmet'in tahsili derken ayrılıklar iyice belini bükmüştür zavallı kadının.

Gelini, bırak en küçük bir saygı göstermeyi, sık sık hakaret ettiği gibi, bir de kocası Mustafa'dan gizleyerek arada bir çaresiz kadına vurmaktadır.

Çileli kadın, kocasının duvarda asılı resmine bakarak; "Ne olur al artık al beni yanına!" deyip sessiz sesiz ağlamakta, oğlu Mustafa'ya yakalanınca da: "Ana yüreği işte Ahmet'imın ayrılığına dayanamıyorum." diyerek geçiştirmektedir.

Anası yolunu bekleyip dursa da Ahmet bir başka sevdaya gönlünü kaptırmıştır.

Bir önceki yıl mezun olan ağabeylerinden bazıları Orta Asya'da açılan okullara gitmiş; döndüklerinde, oralarda neredeyse bütün merhamet pınarların kuruduğunu, uzun süren kışın herşeyi kasıp kavurduğunu, yüreği sevgi dolu öğretmenlere

ihtiyaç olduğunu dile getirdiklerinde; Ahmet, kendini oralara gitmeye layık görmese de “hayır” diyemez.

Yüreği buradaki sorumluluklarla hayalleri arasında gider gelir bir süre.

Sonunda “her şeye rağmen” diyerek verir, kararını.

Köyüne gelerek, anasından helallik isteyip gitmektir muradı.

Ahmet köye vardığında, Anası, daha merdivenleri çıkarken: “Ahmet’imin kokusu geliyor.” der, yanındakilere.

Yanılmamıştır.

Öper yanaklarından, koklar Ahmet’inin siyah saçlarını.

“Geldin değil mi Ahmet’im? Bir daha ananı yalnız bırakmak yok değil mi oğlum? Artık ananın ne yüreği kaldı ayrılıklara dayanacak, ne de dizlerinin dermanı...”

Ahmet, zamanla anasının yaşadığı hayatın sır gibi sakladığı yönünü de fark eder.

Yurtdışına gitmekten vazgeçmek bir an ona daha büyük bir fedakârlıkmış gibi gelir.

Kalmak zorundadır.

Anasına: “Bundan sonra hep yanında olacağım.” derken, sesi, üzerine yığılmış yükü taşıyamayan karlı bir dal gibi titrer.

Ata topraklarına gitme hayalleri anasının sözleriyle ve yüzleşmek zorunda kaldığı hayatın gerçekleriyle bir an için silinir, gider.

Hâlbuki herkes yollardadır.

Kutlu bir göç vardır.

Anadolu ile Atayurt kucaklaşıyor, mutluluktan tarih ağlıyor, toprak ağlıyor, gök ağlıyordur.

Asırlık dertlerle yüreği yaralı olan Fethullah Gülen Hocaefendi’nin sözleri uğuldar kulaklarında; “Ne olur gidiniz! Hamza (r.a) aşkına, Muhammed (s.a.s.) aşkına, Allah (c.c.) aşkına gidiniz, oralarda sizi bekleyen gözler var, suya hasret yürekler var, maddi manevi hiç bir şey beklemeden gidiniz.”

Yüreğindeki yangınlar yer değiştirir durur Ahmet'in. O gece erkenden yatar. Karşı metruk evin çatısında öten baykuş, içine ürperti salmaktadır.

Bir zamanlar nice sevgilere mutluluklara sahne olan evin tahta merdivenin bazı basamakları kırılmış artık hiç bir canlı inip çıkmamaktadır.

"İyi kötü her hayatın akıbeti bu değil midir?" diye düşünerek dalar uykuya.

Sabah uyandığında ilk işi pencereyi aralamak olur.

Köy kokusunu çeker, ciğerlerine. Ne kadar da hasret kalmıştır, köyün sabah kokularına, köyün sabah seslerine.

Mutfaktan kaynamış taze süt kokusu gelmektedir.

Anasının yanına geldiğinde, söze nerden başlayacağını düşünür. Aslında geceyi öyle bir âlemde geçirmiştir ki, konuşmak için sözlere ihtiyacı olması şaşırtmaktadır şimdi onu.

Sanki dünya rengini değiştirmiş, zaman ve mekân birer perde, oyun ve oyalanma olduklarını zaten kendileri haykırp durmaktadır.

Ama ne tuhaf! Hayır, ona öyle gelmektedir, hala, O'nu gördükten sonra bile sözlere ihtiyaç vardır. Ama o çoktan kararını vermiştir, gidecektir.

"Anacığım! Biliyor musun ben buraya gelirken seninle helalleşmeye, sizlerle vedalaşmaya gelmiştim. Orta Asya'ya öğretmen olarak gidecek, Önden Giden Atlılar'ın arasına karışacaktım. Senin durumunu görünce vazgeçtim. Fakat..."

"Eee... oğlum!" derken zavallı kadının yüreği ağzına gelir.

"Anacığım! Gece, Peygamberimiz (s.a.s.) evimize geldi. Başında siyah bir sarık vardı. Yüzü bir dolunaydı.

Üzgündü. Gözlerimin içine baktığında fark ettim, gözleri çok güzeldi.

Gözlerime değil de ruhumun derinliklerine bakıyordu sanki. 'Söz verdiğin yerde seni bekleyenler var?' dedi.

Çok utandım.

Ama efendim! Annem? Onu kime emanet ederim.” dedim.

‘Bize emanet et...’ buyurdular.

Son sözü söylerken gözlerinden yaşlar dökülüvermişti Ahmet’in ama annesini ilk defa bu kadar metin görüyordu.

“Git Ahmet’im, git! Bunca yıl dayandım bundan sonra da dayanırım. Madem Efendimiz (s.a.s.) ‘anan bize emanet’ demiş, bundan daha büyük müjde olur mu? Artık benim kimseye ihtiyacım yok. Bize düşen gayri seni gönül rahatlığıyla yolculamaktır.”

Ahmet çocuklar gibi sevinir.

Birkaç gün daha kalır köyde. Sadece konu komşu, akrabalarla değil de bütün bir köyde ne var ne yoksa her şeyle vedalaşır.

Köyün yıkık duvarları bile İstanbul surları kadar gizemli görünür gözlerine.

Veda vakti geldiğinde, akraba konu komşu toplanır.

Yanaklarından süzülen yaşları beyaz yaşmağının ucuyla silip duran anasından ayrılmak hiç de kolay olmaz Ahmet için.

Sanki anasını son görüşü gibi bir his kaplar içini.

Sarılr anasına.

Bir daha hiç duymayacakmış gibi içine iyice doldurur anasının kokusunu. Gurbette çok lazım olacaktır.

Anasının: “Ahmedim giderken babanın yol kenarındaki mezarına bir uğrayıver. Baba ben öğretmen oldum, Ata yurdumuza gidiyorum deyiver. Rüyanı da anlat.” sözleri, üzerine kendini zor zapt eden Ahmet, bırakır kendini.

Gözyaşı sağanağında ayrılır köyünden.

***

Yorucu bir yolculuğun ardından Ata toprağı Orta Asya’ya ulaşır Ahmet Öğretmen.

Anadolu’nun nefeslerini bırakır özgür bozkırlara.

Çok sevdiği öğrencileri ile birlikte.

Geleli üç ay olmuş veya olmamıştır.

Bir gün öğrencilerinin arasındayken: “Türkiye’den telefon var!” derler.

Koşar.

Arayan ağabeyi Mustafa’dır.

Babasını zor hatırlayan Ahmet Öğretmen artık anasızdır da. Yüreği üşür birden.

“Ah anacığım! Keşke ölürken bari yanında olabilseydim.” diyerek, sarsıla sarsıla ağlar.

***

Geçen gün yine büyük ruhlu Ahmet’in köyünden geçiyordum.

Akşamla birlikte ayaz da dörtnele koşmaya başladı.

Güneş dağların ardına sarkıyordu.

Köy, akşama kadar bağda bahçede çalışmış da yorulmuş bir adam gibi, dağın yamacına yaslanmış öylece dinleniyordu.

Ve girişte bir çift mezar...

Kendi yalnızlıklarında günün son kızıl ışıklarında yıkanıyordu.

Akşamın alaca karanlığında ansızın bir kınalı küheylan geçti önümden.

Anladım, anasını Allah’a emanet ederek Ata topraklarına koşan Ahmet Öğretmen’di. Işığın doğduğu ufka doğru koşuyordu.

ASYA...

Bozkırın karanlığına yağan yağmur sesleri arasında uyuma-
ya çalışsalar da nafiye...

Yaşadıklarından bedenleri gibi ruhları da yorgundur.

Her ikisi de hüznü bir yorgan gibi üzerlerine çekmiş, batta-
niyelerinin altında ağlamaktadırlar.

“Neden... Neden izin verdik onunla gitmesine, daha ilk gün
yaşadıklarımıza bak Allah’ım!”

Sokak lambasının ışığı vuruyordu odalarına.

Kalktılar...

Birbirlerine sarılıp sarsıla sarsıla ağlamaya başladılar.

Abdest alıp, gece sırtını sabaha dayayınca kadar namaz
kıldılar, dua ettiler: “Allah’ım bizi koru, bizi bu steplerde silme,
bu bozkırlara kök salmayı nasip eyle, ayağı sürçenler kök sala-
maz, ayağımızı sürçtürme, buralara gönderenlere karşı bizleri
mahcup etme...”

* * *

1992 yılı...

Işık Süvarileri’nin doludizgin dünyanın dört bir yanına koş-
tukları o ilk yıllar.

Gencecik on bir öğretmen, Anadolu’nun yaz sıcaklarında
yıkandığı bir temmuz günü koşarlar Asya bozkırlarına.

Kararlıdırlar...

Önlerine çıkan cennet bile olsa “Seni daha hak etmedik”
diyerek geçip gideceklerdir.

Sevdalarının mecnunu olmuşlardır, Leylaları bile karşılarına çıksa dönüp bakası değildirler.

Onların bekleyenleri vardır.

Bir yaz akşamında, Asya'da, Aladağların eteğinde sonsuz bozkırı bekleyen güzel bir şehre varırlar.

Şehrin oldukça dışında, önünde bahçesi olan iki katlı bir eve yerleşirler.

İlk sabah, yere serilmiş bir örtünün üzerinde analarının koyduğu azıklarla kahvaltılarını yaparken kapının zili çalar.

Gelen Yusuf Bey'dir. Onların o halini görünce gözleri dolar.

"Aslanlar!"

Birkaç kez içinden daha yavaş bir sesle tekrarlar bu kelimeyi: "Aslanlar... Aslanlar..."

En güzel üniversitelerden mezun olan, merhametli anaların Mus'abları, gençlik özlemlerini bir kenara iterek bilmedikleri bir ülkede bozkırın yeni aslanları olmuşlardır.

Şimdi ilk defa girdikleri bir evin salonunda yere çömelmiş, bir tepsinin etrafında yurtlarından yedi bin kilometre ötede, tatlı bir buruklukla kahvaltılarını yapmaktadırlar.

Yusuf Bey'in dudakları titremeye başlar, manzara karşısında daha fazla direnemez.

Bütün gözler buğulanır. Anadolu yiğitlerinin gözyaşları dökülür bozkırın yanaklarına.

Yusuf Bey'in bir seveda halinde anlattığı şehri şöyle bir görmek maksadıyla, kahvaltıdan sonra birer ikişer çıkarlar.

Yaz güneşine geçit vermeyen bol ağaçlı geniş hıyaban yollara vururlar kendilerini.

Selman Öğretmen oda arkadaşı Harun Bey'le birlikte gezer şehri.

Yüce dağların eteğindeki bu bozkır şehrinde gecedен güne, günden geceye geçiş ansızın oluverir.

O gün akşamın nasıl olduğunu fark etmezler bile.

Koşar adım geldikleri durakta, insanlar sanki hayattan bütün beklentileri bitmişçesine kımıldamadan öylece durmaktadır.

Bindikleri otobüs karanlığın içinde ilerlerken insanların bitkin ve sessiz halleri yolculuğu iyice çekilmez kılar.

Onca yol almalarına rağmen evleri hâlâ ortalıklerde yoktur.

Otobüste bir iki sarhoştan başka kimsecikler kalmamıştır.

Korkmaya başlarlar.

Nice zaman sonra yanlış otobüse bindiklerini fark ederek hemen ilk durakta inerler.

Ağaçların arasında, zifiri karanlık bir yolun kenarında öylece kalakalırlar. Daha önce hiç yapmadıkları bir işi yaparlar ve birbirlerinin elinden sıkıca tutarlar.

Gece karanlık ve bulundukları yer de bir hayli ıssız olduğundan el ettikleri hiçbir araba durmaz.

Ümit fenerleri sönmeye başlar.

Vakit çok geç olmuş, yağmur da başlamıştır. Yoldan akan suların oluşturduğu minik dereciklerin şırıltıları gecenin karanlığında ayrı bir ürperti salar içlerine.

Sık ağaçların arasından uzaklarda bir ışık ilişir gözlerine.

Selman Bey: "Hocam sen araba durdurmaya çalış ben bir şu ışığa kadar gidip geleyim." der. Işığa doğru ilerler.

Yaklaştığında ışığın bir bara ait olduğunu anlar. Arkaya doğru birkaç metre uzantısı olan, köhne bir barakayı andıran bu barda, çekik gözleri, küt kesilmiş simsiyah saçları ile güzel bir kız karşılar Selman öğretmeni.

"Ne istiyorsun" der gibi başını kaldıran kıza ne diyeceğini şaşırır.

"Biz Türkiye'den gelen konaklarınız, üyümüze ketemedik, bize kömek veresiz be?"

Kız kakhaha ile gülmeye başlar.

"Biraz bekle" anlamına gelen bir şeyler söyler ve içeri girer.

Renk ve ışık oyunları arasında yarı üryan kadınların kahkahaları, çalgı sesleri taşar açılan kapıdan.

Selman Öğretmen, açılan kapının aralığından gördüğü bu manzara karşısında: “Aman Allah’ım! Ben nereye gelmişim, gurbet ilde dil bilmemek yol bilmemek ne zor Allah’ım.” diye söylenir kendi kendine.

Kız, yüksek sesle “Asya” diye seslenirse de kimse duyayı değildir.

Biraz sonra, uzun boylu, esmer, saçları yanaklarını örtmüş, üzerindeki elbise var yok arası güzel bir bozkır kızı çıkar gelir.

Selman Öğretmen çat pat bir dille: “Bizge araba kerek. Bizdin üy Ruskulov Caddesi’nde.”

Asya da kahkahayı bassa da, az önceki kız gibi o da “Biraz bekle” işareti yapar ve içeri geçer.

İçerideki kahkahalar yerini bağırıtlara bırakır, içerisi karışmıştır.

Az sonra yan kapıdan dışarı çıkar Asya.

Yağmur şıvgın halinde yağmaktadır. Asya’nın, Selman Öğretmenin biraz önceki çat pat konuşmasından dolayı takındığı alaycı tavrı gitmiş, yaptığı işin farkına varmışçasına ciddileşmiştir.

Rüzgârın şiddetinden ters dönen şemsiyesini de fırlatır atar.

Asya, durdurduğu arabaların kapılarını açıyor, sonra uzun uzun konuşuyor ama bir türlü anlamıyordu.

Bir şeyler ters gidiyordu.

Son konuştuğu araç biraz ilerledikten sonra ‘u’ dönüşü yaparak yeniden yol kenarına yanaşır ve Asya’nın önünde durur.

Aracın sağ kapısı içeriden açılır ve adam eğilerek Asya’ya bir şeyler anlatmaya başlar. Aracın içindeki loş ışıktan adamın sinsi sinsi gülüşü görülmektedir.

Asya, Selman Bey’e: “Köp suraydı. “Mın Ruble suraydı.” (Çok istiyor, bin ruble istiyor.) der. Oysa daha sabah kahvaltısında Yusuf Bey, en uzun mesafenin yüz ruble olduğunu söylemişti ama yapılacak bir şey yoktur.

Selman Bey öne, Harun Bey arkaya oturur.

Asya da arka kapıyı açarak Harun Bey'in yanına oturunca şaşırırlar. "Ne oluyor" der gibi birbirine bakarlarsa da bütün düşünceleri bir an evvel evlerine ulaşmaktır.

Asya ile şoförün yüksek perdeden konuşmaları, kahkahaları son derece can sıkıcıdır.

Sonunda Selman Öğretmen patlar.

Geri dönerek; Müslüman bir kızın gecenin bir vaktinde, bu hallerde oluşunun yanlışlığını çat pat anlatmaya başlar.

"Senin bu halin canımızı çok yaktı" der. Derin bir sessizlik kaplar arabanın içini.

Asya utancından arabanın koltuk cebinden aldığı bir gazeteyle bacaklarını örtmeye çalışır.

Yaşanan bu duruma şoför öfkelenir. Bağırıp çağırır. Biraz sonra gecenin siyah zülüflerini ıslatan yağmurun altında ilerleyen arabanın içinde derin bir sessizlik hâkim olur.

Nihayet evin olduğu sokağa gelirler. Şoför sert bir biçimde frene basar ve arabayı durdurur.

Arabadan hep birlikte inerler.

Asya ıslak gözlerle, gecenin karanlığında öğretmenlerin nur gibi parlayan ve güven veren yüzlerini buğulu gözlerle dikkatlice süzer.

Selman Öğretmen'in elinden sıkıca kavrar ve gözlerini usulca yumarak tebessüm eder.

O tebessümün içerisinde görevini başarı ile tamamlamış olmanın mutluluğu ile birlikte: "İşte eviniz... Burası bu diyarlar, bu topraklar sizin eviniz... Beni bir daha belki hiç göremeyeceksiniz ama buralar sizi bağrına basacak ve siz karanlık bozkırlara ışık düşüreceksiniz, buraların size ne kadar ihtiyacı olduğunu daha ilk gecedен anlamış olmalısınız." duyguları da vardır.

Asya öyle heyecanlı, öyle utangaç tavırlar içerisine girmiştir ki sanki: "Nereye gideceksin? Hadi bizimle gel." denilse onlarla kalıverecek gibidir.

Üzerindeki elbise sırlıslam olmuş, saçları yanaklarına yapışmıştır.

Ani bir reveransla arabaya doğru koşar.

Silüeti gecenin karanlığına karışıp giderken, Selman Öğretmen'in "Asyaaa!" feryadı karanlık bozkıra bir cemre gibi düşer.

Gurbete geldikleri daha bu ilk gün yaşadıklarından bedenleri gibi ruhları da yorgundur.

Bozkırın karanlığına yağan yağmur sesleri arasında uyumaya çalışsalar da nafiye...

Her ikisi de hüznü bir yorgan gibi üzerlerine çekip, battaniyelerinin altında ağlamaktadırlar.

"Neden... Neden izin verdik onunla gitmesine, daha ilk gün yaşadıklarımıza bak Allah'ım!"

Sokak lambasının ışığı vuruyordu odalarına.

Kalktılar...

Birbirlerine sarılıp sarsıla sarsıla ağlamaya başladılar.

Abdest alıp, gece sırtını sabaha dayayınca kadar namaz kıldılar, dua ettiler: "Allah'ım bizi koru, bizi bu steplerde silme, bu bozkırlara kök salmayı nasip eyle, ayağı sürçenler kök salmaz, ayağımızı sürçtürme, buralara gönderenlere karşı bizleri mahcup etme..."

Selman Bey bir aralık kalktı pencereyi açtı. Yağmur kokusu dolduverdi odaya. Yeni bir şafağın kızılığına yağıyordu yağmur. Bozkırda sabah oluyordu.

ZÜHRE ANA

Her taşı musiki ile örülü Petersburg ilkyaz sıcaklarında yıkanıyordu. Otobüsümüzün ön kapısından bir genç bindi. Saçları siyah bir bulut gibi perdeliyordu alnını. Yüzü, bir dolunay gibi parlıyordu. Bakışları derin ve manalıydı. Gözleri buğuluydu. Dokunsan ağlayacak bir hali vardı. Mikrofonu eline aldı: “Sevgili, Ey Sevgili, En Sevgili!” diyerek başladı Sezai Karakoç’tan okumaya. Aman Allah’ım! O ne coşkun okuyuş, o ne çağlayış. Baharın gelişiyle naralar atarak zirvelerden boşalan şelaleler gibiydi. Petersburg Türk Lisesi’nde Edebiyat Öğretmeni olduğunu öğrendiğim bu coşkun delikanlıyı sevmiştim. Doğup büyüdüğü köyü, kenti, sokağı mahalleyi, koyun kuzu meleyişlerini, kuş cıvıltılarını, çoluk çocuk çılgınlıklarını özlediği her halinden belliydi.

Derin bakışlarından süzülen ilk gurbet duygularını, Beyaz Geceler’de tüten süt mavisi buğunun arasından kızıl ufuklara gömülen güneşe gönderen ilk “Önden Giden Atlılar”dan olduğunu öğrendim.

Yıllar önce gelmiş bu Beyaz Geceler ülkesine.

Üniversiteyi kazandığında; “Mezun olacak Ordu’ya tayini çıkacak, birlikte yaşayıp gideceğiz.” diye annesi çok sevinmiş. Fakat anasının o sevinci kursağında kalmış. Valizini alıp “hakkını helal et anam” deyip anasına sarıldığında gözyaşları sel olup akmış anasının. Anası yaşlı gözlerle dualar etmiş arkasından.

“Hizmete gidiyoruz, hicrete gidiyoruz geri dönmemeliyim.” deyip yüreğindeki feryadı Karadeniz’in serin sularına salarak ayrılmış anasından.

Geçtiğimiz sonbahar Antalya’da birlikte olduğumuz bir gün annesinin vefat haberini alınca yüreğinden ok yemiş bir ceylan gibi yıkıldı. Annesini çok seviyordu. Üzerine yığılan karı taşıyamayan bir dal gibi titriyor, üşüyordu. Belli ki anasının çektiği acılar aklına geldikçe yüreğindeki yangınlar yer değiştirip duruyor, gözleri yaşın yaşın ağlıyordu.

Kardeşiyle birlikte bir arabaya binip memleketleri olan Ordu’nun yolunu tuttular.

Günler sonra anasının ardından yazdığı ağıt gibi bir yazı gönderdi bana.

“Annem, canım annem bu kış bir başka üşüyorum.

İçim üşüyor. Sensizlik soğuk bir esinti halinde yüreğime vuruyor. Soğuktan kaskatı kesilmiş Neva’nın hüznünlü akşamlarında “yavrum nasılsınız” deyip içimizi ısıtacağın anı bekliyorum. Bizden başka bir beklentin var mıydı bilmem; namazımızı kılmamız yeterdi seni mutlu etmeye. Sık sık: “Ne yapacağız oğlum kabirde hesap çok mu zordur?” der sonra da: “Bunca yetimi hayırlı bir surette yetiştirmek için elimden geleni yaptım, inşallah Allah beni cennetine koyar.” der umutlanırdın. “Babanızı rüyamda gördüm, ben burada çok rahatım senin yerin burada hazır diyor bana.” der ağlardın.

Küçük yaşta hem anneni hem de babanı kaybetmişsin. Seni çok sevdiğin, her daim hasret ve minnetle andığın Pembe baba-anneniz büyütmüş.

On yaşında iken Pembe anneyi de kaybetmişsin. Geride kalan yedi kardeşine hem annelik hem babalık yapmışsin.

Ev işlerinden koyunlara çobanlık etmeye kadar bir sürü sorumluluk senin sırtındaymış.

15-16 yaşlarında hiç tanımadığın, bir kez dahi görmediğin babamla evlenmişsin. Baba evinde çıktıkların yetmemiş olacak ki koca evinde de bin bir çileye müptela bir hayat yaşamışsin. İki odalı derme çatma bir köy evinde bir yandan çocuklarını yetiştirmek diğer yandan bağ bahçe işleri, hayvanların bakımının

yanı sıra babama pazarlarda yardım etmek de vazifelerin arasındaymış.

Zaman zaman: “Fakirdik ama çok huzurluyduk başımızda babanız vardı.” der, gözlerin dolardı.

1978 Kasımı’nın ayazları acılarla gelmiş. Sabah benim çok acelem var, beni eylemeyin deyip evden çıkan babamın yolda düşüp beyin kanamasıyla vefat edışıyle biri evli sekiz çocukla kimsesiz kalmışsın.

Geçirdiğin sinir kriziyle ayakların iyice tutmaz olmuş. Tedavi için İstanbul’a götürüldüğünde birkaç ay kalman lazım denilince benim emzirdiğim çocuğum var deyip geri dönmüşsün.

Yıllar sonra St. Petersburg Türk Koleji mezuniyet töreninde tanıştığımız Prof. Remzi Tüzün Hoca’nın vesilesiyle ameliyat olup yürümeye başlayınca: “Bak şu Rabbimin işine 20 yıl önce seni bırakmayayım diye tedavi olamadım, sonra da artık ümit yok bu ayaklar yürüyemez denirken 20 yıl sonra senin sayende yenden yürümeye başladım.” der memnuniyetini izhar ederdin.

Anacığım! Benim çocukluğum akşamları bizi uyuttuktan sonra senin kendi kendine yaptığın borç hesaplarını dinleyerek geçti. Bakkala şu kadar, samana bu kadar vs. çıkamazdın bir türlü hesabın içinden. Dile kolay hiçbir sabit gelirin olmadan akraba-komşu yardımıyla yedi çocuk büyütüyordun bir an dahi şekva etmedin isyana düşmedin, bizlere sıkıntıları aksettirmedin.

Sabahları dizlerinin üzerinde sürüne sürüne yanımıza gelip bizi namaza kaldırışını hatırlıyorum anacığım! Senin o halinden utancımıza fırlayıverirdik yataktan.

Yetiştirdiğin sekiz evladından sonra damadının vefatıyla biri beş yaşında diğeri iki yaşında iki torunun da senin yeni yetimlerin olmuştu.

Şimdi onlar da babalarından sonra anneannelerinin vefatıyla bir kez daha yetim kaldılar.

Türkiye’ye son gelişimizde yanımızda misafirlerimiz var Ordu’ya uğramamız zor olacak dediğimizde genel tavrının yağmına

olarak: “Siz yeni doğan torunumu bana göstermeden mi döneceksiniz?” deyip bizi Ordu’ya çağırman meğer bir son veda imiş.

Akşam telefon ettiğimde: “Sesin çok yakın geliyor yoksa Ordu’ya mı geliyorsunuz?” dedin. Dedin ve ertesi gün ansızın hepimizi Ordu’ya topladın. Sabah namazını müteakiben beyin kanaması geçirip olduğun yere yıkılıvermişsin.

Sabah çalan telefonla Antalya’nın dağları başıma yıkıldı anacığım!

Şimdi “Anam” derken gözlerimden seller akıyor, artık tek ümidim size kavuşma vakti.

Sağanak bir yağmur altında Anadolu’nun dört bir yanından koşan sevenlerinle uğurladık seni. Her atılan toprak parçası seni bizden biraz daha ayırdı.

Cenazede herkes ayrı bir şey anlattı. Kimisi yoldan geçen yolculara ayran hazırlayıp ikram edişini, kimisi geçen tur otobüslerindeki yolcuların: “Bahçenizden fındık alabilir miyim?” talebi karşısında: “Bahçe sizin.” deyişini, kimisi bu evin her zaman bir kervansaray misali yolculara hizmet verişini, senin insancılığını, cömertliğini bunca yetimi ne fedakârlıklarla yetiştirdiğini anlattılar.

Olandan değil, olmayandan ikram edişinden söz ettiler. Kimi Zühre Ana, kimi Zehra Ana, kimileri de Züfren Ana diye andı seni. Sahi anacığım ben senin ne gerçek adını ne de doğum tarihini biliyorum. Nüfus cüzdanında 00-00-1940 yazıyor. Evlenebilmek için yaşının büyütüldüğünü söylemiştin bize.

Olsun...

Ardından hep hayırla andılar ya.

Bense bizi sımsıkı kucaklayışını, harmanda bizleri karşılayışını, sabahları namaza kaldırışını, şefkat dolu sesini, kokunu, gözyaşlarını, sohbetini, dualarını özlüyorum anacığım!”

Oğlun Ali/ Beyaz Geceler ülkesi, Petersburg.

İNTİZAR ANA

Güzel bir güz günü çevresi çitlerle ayrılmış bağlar, bahçelerin arasında uzanıp giden toprak yoldan saparak ıslak servilerin arasına daldık.

Burası geniş bir vadiye kurulu Karacalar köyünün kabristanı...

Az ilerde serviler arasında üç beş insan bir yakınlarını toprağa veriyordu. Kabirlerin üzerindeki ıslak otlar sonbahar rüzgârlarında sağa sola salınıyor, ıslak serviler güz güneşinde ısıtılıp parlıyordu.

Önünde durduğumuz kabrin başucundaki beyaz mermer taşa “İntizar Ana” yazıyordu.

Ayak ucundaki geniş mermere mıhlandı gözlerimiz.

“Biz dünyadan gider olduk kalanlara selam olsun”

İntizar Ana, Zühre Anaların gözyaşları ile gurbetlere gönderdikleri Anadolu’nun Işık Süvarileri’ni intizar eden, onlara kucak açan analardandı.

Tiflis’e bir önceki gelişimizde bereketli evin kapısında karşılaşmıştı bizi.

Bu kez kabrinde...

Beyaz mermerlerin soğukluğu ve suskunluğunda yükselen bir görkem vardı kabrinde.

Genç yaşta dul kalan, küçük yetimlerini büyütme ve sonra da okutmak için her zorluğa katlanan İntizar Ana’nın yıllar, yokluk ve acılarla gelmiş üzerine.

Ömrün o ilkbaharı hemen gelip geçivermiş, kocası genç yaşta ölünce çocukları ile bir başına kalakalmıştır.

Çocuklarını yetiştirmek için yapabileceği tek şey, eşinden kalan tarlaları ekip biçmek ve elde ettiği ürünleri satmaktır.

Her gece şafaktan önce kalkıp kapıyı çocuklarının üstüne kilitleyerek tarlaya gider ve onlar uyanmadan geriye dönermiş.

Evde erkek olduğunu sansınlar diyerek geceleri evinin önüne ayakkabılar koyar, genç ve güzel olduğu anlaşılsın diye de evden çıkarken yüzüne gözüne; kül, is; tarladan gelirken toz toprak, çamur gibi şeyler sürermiş.

Kaldırdığı ürünleri pazarda satmak da onun görevleri arasındaymış.

İşte, Demirperde yıkılır yıkılmaz, Anadolu'nun anaları tarafından yola vurulan Işık Süvarileri'ni kader Asya'nın bu "Kırmızı Ebesi"yle karşılaştırır.

1990 Yılında Sarp Sınır Kapısı'ndan Asya topraklarına ayak basan yiğitlerin yolu; Tiflis'in Karacalar köyünde yaşayan bu büyük ruhlu ananın evine düşer.

Hani Anadolu efsanesinde bir Kırmızı Ebe vardır ya. Bakracındaki yoğurdu çeşmeye boşaltarak bütün bir orduya içiren, askerler içtikçe, mataralarına doldurdukça "doldurun evlatlarım doldurun" diyen, askerlerinde "dolu ana dolu" dedikleri Kırmızı Ebe.

İntizar Ana'da aynı ruhtandır. İntizar Ana'nın evi, Önden Giden Atlılar'ın uğrak yeri olur.

Gelenlerin önlerine sofra, altlarına yumuşak minder kor, uykuları geldiğinde de yatak serer. Otuz kırk kişi birden ağırladığı günler olur.

Ev kalabalık olduğunda kendileri komşularda kalırlar.

Misafirlerin, yemeği, çamaşırı, ütüsü, yol azığı, tarlanın işi, pazar... hepsi bu fedakar ananın üzerindedir.

1990' lı yıllarda kutlu bir kervansaray gibi çalışır, İntizar Ana'nın evi.

Asya'ya giden ilk Işık Süvarileri bu kutlu otağa uğradıktan sonra Asya'nın değişik yerlerine dağılır.

Kendisiyle konuşurken Anadolu'nun Kırmızı Ebesi, Nene Hatun'u ya da Zühre Anası ile halleşiyor sanırdınız kendinizi.

Yüzü, ışıkları hiç sönmeyen ruhani bir mabet kadar aydınlık ve huzur vericiydi.

Son görüştüğümüzde kendisine: "Anadolu'dan gelen yiğitler seni nasıl buldular, sen onlara hemencecik nasıl güvendin, 'bunlar ya yanlış adamlarsa?' diye geçmedi mi içinden?" dediğimizde: "Büyüklerimiz bize; bir gün Anadolu'dan buralara gelenler olacak, onlara sahip çıkın." diye tembihlediler, demişti..

Onları ilk gördüğümde hal ve tavırlarından yahşi insanlar olduklarını hemen anladım.

Onlar geldikten sonra tarlalarımız daha da bereketlendi, gelirimiz arttı. Biz gelen misafirlerin gönlünü hoş ettik, Allah da bize verdikçe verdi, verdikçe verdi.

İlk gelenleri anmıştı. Mehmet Şevki, Mustafa Fidan, Nejat Gonca, Saadettin Başer...

Fotoğraflarını göstermişti bize. Geçenlerde Saadettin Bey geldi, saçları ağarmış o zaman simsiyahtı, demişti.

Evin verandasında, gül ağacının hemen yanında Ahmet Şevki Bey'in ezan okuduğu bir fotoğrafı gösterirken yine duygulanmış ve şöyle demişti; "Türkiye'den misafir geldiğini duyan köy halkı burada toplandı. Kolay değil yetmiş yıllık hasretimiz vardı. Evin önü ana baba günü. Biz bilmiyoruz tabi, namaz vakti girmiş. Mehmet Şevki Bey şu verandada ezan okudu. Bizler hayatımızda ilk kez ezan duyuyoruz. Her seher Karadeniz'den doğru sesler gelirdi de biz derdik 'Aman Allah'ım! Bu sesler ne ola ki? Ne kadar güzel sesler bunlar.' Meğer onlar Türkiye'den doğru gelen sabah ezanlarıymış, o zaman öğrendik. Ezanı duyan halk ağlamaya başladı. Herkes ağlıyordu. Hatta çok iyi hatırlıyorum, üç kadın ezanı duyunca heyecandan bayılmıştı.

Komünizm döneminde ne hocamız ne de bir camimiz vardı ama dinimizi sakladık, bırakmadık. Ramazanımız, bayramımız belki bir gün ileri, belki bir gün gerilerdi, tam vakti

bilemezdik ama hiç bırakmadık. Sovyet döneminde ninelerimiz, dedelerimiz Kur'an bilirdi ama gizli okurlardı. Bizim neslimiz Kur'an, kible nedir bilmeden yetişti. Sonunda kurban olduğum Allah, Anadolu'nun yolunu açtı bize. Sanki ağzı kapalı bir kuyunun içindeydik. Sizler geldiniz aydınlığa çıktık."

***

Güzel bir güz günü çevresi çitlerle ayrılmış bağlar, bahçelerin arasında uzanıp giden toprak yoldan saparak ıslak servilerin arasına dalıyoruz.

Geniş bir vadiye kurulu Karacalar köyünün kabristanı burası.

Az ilerde serviler arasında üç beş insan bir yakınlarını toprağa veriyorlardı.

Önünde durduğumuz kabrin başucundaki beyaz mermer taştta "İntizar Ana" yazıyordu.

Ayakucundaki geniş mermere mihlanıyor gözlerimiz.

"Biz dünyadan gider olduk kalanlara selam olsun"

AYAGIN NEREDE OĞUL

Hanime Hanım, o gece yine sabahlara kadar gurbetteki oğlu Süleyman'la uğraştı durdu. Süleyman'ı üstü-başı kanlar içinde, oturdukları evin kapısından içeri giriyordu. Hanime Hanım: "Oğlum niye böyle kanlar içindesin!" diye feryat ediyor, fakat Süleyman hiç cevap vermiyordu.

Ağabeyi Nihat Bey, oğlu Süleyman'ın ardınca yürüyor ve: "Sus Hanım! Sus" diyordu.

Uyandığında, yüreğindeki sessiz korların, bir yanardağ gibi harekete geçtiğini gördü.

Kocası Osman Bey'i uyandırdı. "Kalk bey! Kalk! Süleyman'ımın başında bir hâl var." dedi.

***

Hanime Hanım'la postacı olan kocası Osman Bey, İstanbul Güneşli'de tarla içindeki ıssız bir gecekonduya yaşıyorlardı.

Oturdukları evin etrafındaki geniş çimenliklerde koyunlar, kuzular, sığırlar yayılırdı.

Yollar, kışın diz boyu çamur, yazın da toz deryası olurdu.

Ard ardına gelen çocukları Şaban, Sinan, Dürdane ve Süleyman'la gönülleri ve evleri sevinçle dolmuştu.

Her sabah çocuklarının el ele tutuşarak güle-oymaya okula gidişlerini arkalarından uzun uzun seyrederdi Hanime Hanım.

Evlerinde elektrik yoktu. Çocuklar geceleri, gaz lambasının önüne sıralanır loş duvarlarda yansıyan ışık ve gölge oyunları arasında ders çalışırlardı.

Yazları da bir tekstil fabrikasında okul harçlıkları için ter dökerlerdi.

Yıllar bir su gibi akıp geçmiş, çocukların her biri bir okuldan mezun olmuştu. Evin en küçük oğlu Süleyman Marmara Eğitim Fakültesini bitirmişti.

Artık o bir öğretmendi... O yakıcı gözler, o arkaya doğru taranan hafif dalgali gece karası saçlar, o yiğit yüz, o boy pos, o endam...

Öylesine soylu, öylesine sevimliydi ki...

Bakmalara kıyılmazdı.

O yıllarda Fethullah Gülen Hoca Efendi, dünyanın dört bir yanına hicret etmeleri için yaşlı gözlerle, hisli sözlerle Anadolu insanının duru gönüllerine dokunuyordu.

Süleyman da mazlum milletlerin afakında bir umut ışığı olmaya karar verdiğinde, kaderine fakir bir ülke olan Bangladeş düşer.

Anaların yüreği, her bir şeyi önceden hissedermiş. Anası, gurbete gideceğini öğrendiği günden beri, bir türlü dinmek yaşlı gözlerle; "Süleyman'ım yürüyerek ayrıldığın ülkene yürüyerek dönebilecek misin?" der.

Yüce dağların çevrelediği ıssız ve karanlık bir vadide bir başınadır sanki.

Gönlünün ufkunu tutan kara bulutlardan bir fırtına kopacağını hissetmektedir.

Süleyman'ının ardından yorulmak nedir bilmeyen yağmurlar gibi günlerce akar gözyaşları.

Süleyman'ı alıp götürmüştür yüreğini.

Süleyman Öğretmen'in İstanbul'dan bindiği uçak 1996'nın sıcak bir ağustos günü başkent Dakka'ya iner.

Yoksul şehir bir fırın gibi alev alev yanmaktadır.

Havaalanında yolcuları çıkışa götüren yolun kıyısındaki demir parmaklıkların arasından, yüzlerce perişan insanın: "Bundo, bundo" diye ellerini uzatarak dilenmeleri Süleyman Bey'in ipek yüreğine dokunur.

Bengaldeş'te kendini başka bir gezegene gelmiş gibi hisseder.

Kendinden önce gelen arkadaşlarının bir okuldan kiralamış oldukları birkaç sınıfla o yıl eğitime başlamak isterlerse de okulun eşyaları Türkiye’den zamanında gelmediği için, açılış bir hayli gecikir.

Tek bir öğrenci bile müracaat etmez okula.

Bir gün oğlunu hiçbir okula kayıt yaptıramamış olan bir adam çocuğu ile çıkagelir.

O günü bayram ilan ederler.

Uzun süre çocukları olmayan çiftlere anne-baba olma mutluluğu bağışlayan kutlu bir evlat gibi, o çocuğu bağırlarına basarlar.

Baharın müjdecisinin o ilk utangaç çiçeğin olduğunu anlarlar.

Altı öğretmene bir öğrencinin düştüğü bu okulda, tek kişilik sınıfa öğretmen bir çıkar diğeri girer. Öğrenci de kısa sürede güzel gelişmeler olur.

Baba oğlundaki olumlu gelişmeyi önüne gelene anlatınca kısa sürede okulun öğrenci sayısı altıya yükselir.

Her öğretmene bir öğrencinin düştüğü günler başlar.

O sezon öyle geçer.

Yaz gelip okullar tatil olduğunda öğrenci bulabilmek umuyla köy köy dolaşırlar.

Süleyman Bey gittiği köyden altı öğrenciyle döner.

Bu çocukların üzerinde, kıyafet olarak sadece mahrem yerlerini örten bez parçalarından başka bir şey yoktur.

Üst-baş alır onlara.

O yaşa kadar hiç ayakkabı giymemiş olan çocuklar, hangi numarayı giyseler: “Sir! Acıyor” derler.

Taşradan gelen öğrenciler için bir yurt binası kiralarlar.

Süleyman Öğretmen şehri gezmeye çıktığı bir gün kaldırım kıyılarındaki kulübeciklerde kalan insanların sefaletini gördükçe, yağmur çok yağdığında sel sularının alıp götürdüğü sefil çocukların yürek yakan öykülerini duydukça ezilir. Amerikalıların

ve İngilizlerin yıllar önce buralara okullar açtıklarını öğrenince: “Buralara gelmekte çok geç kalmışız.” diye üzülür.

Okulun açıldığı ilk gün öğrencilerin üst-başlarını tek tek kontrol eder. Taşradan gelen çocukların kentli öğrencilere karşı mahcup olmasına gönlü razı gelmez.

Kısa bir süre sonra Türk okulunda okumak büyük bir itibar haline gelir.

Sıcakların şehri bunalttığı bir gün yurttan okula gitmek için rikşa denilen yerel bir araca biner. Bindığı aracın sürücüsü ansızın ana yola dalınca bir minibüsün üzerine doğru geldiğini fark eder ve kendini araçtan dışarı atar.

Minibüs, sol bacağı baldırından kapıp metrelerce sürükler. İyice ezilmiş olan sol bacağının gövdeden kopan bir dal gibi, küçük bir et parçasıyla vücuduna tutunduğunu fark eder.

“Taksi” feryatları etrafını saran meraklı kalabalığı aşamaz.

Nihayet duran bir motoguzziye bindirilir. Sürücü sallanan bacağı içeri yerleştirmesine yardımcı olur.

Hava sıcaktır.

Rikşa oldukça dardır. Kafası tavana değmektedir. Bir bacağı yerde, diğeri havada hastanenin yolunu tutarlar.

Sokaklar insan selidir. Araç güçlüklerle ilerlemektedir.

Bir Çin hastanesinin önünde durduklarında herhalde donanım yetersizliğinden olmalı ki doktor: “hemen götür” buradan, der sürücüye.

Acıyı bütün şiddetiyle hissetmeye başlar. Başı dönmekte, gözleri kararmaktadır. Şehrin öbür ucundaki devlet hastanesine bu hızla bir saatten önce varmaları mümkün değildir.

O bayıltan sıcakta ölümün soğuk nefesini hisseder. Namaz borcu olup olmadığını düşünür, bir de anasını.

Bayılmamaya çalışır, bayılırsa öleceğini bilir.

Bir ara motoguzzi apansız durur. Sürücü kaputu açar ve tamir etmeye başlar. Bir bacağı havada bir bacağı yerde öylece acılar içinde kıvranmaktadır. Aracın içi kan gölüne dönmüştür.

Ne yazık ki çok değerli dakikalar an be an erimektedir.

Beyaz önlüklü bir hemşireyi hayal meyal karşısında görünce kendini bırakır.

Bir anda bütün ışıklar söner.

Hemşirenin şefkatli tokatları ile ayıldığında imzalaması için bir kâğıt uzatırlar. Kolunu kımıldatacak mecali yoktur.

Yeniden bayılır.

Sedye üzerinde ameliyat odasına götürülürken arkadaşı İsmail Bey'i hayal meyal görür, "dua et" diye kımıldar dudakları.

O gece bitmek nedir bilmez. Sanki yaşamıyordur, sanki başka bir dünyada ona işkence yapıyorlardı. Bacağını testere ile kesiyorlar, kıyma makinesinden geçiriyorlardı.

Sabah elinde kâğıtlarla bir görevli yine karşısına dikilir. Bu defa yanında İsmail Bey de vardır.

"Ne istiyorlar" diye kımıldar dudakları.

"Süleymancığım! Bacağını kesmek zorundalar."

...

"Başka çaresi yok muymuş?"

"Türkiye'ye de sorduk, maalesef, başka çaresi yok."

"Ne yapalım! Kessinler o zaman."

Gurbetteki hastane odasına sükûtin bozulmasından korkan derin bir hüznün çöker.

"Ne zaman kesecekler?"

Ömrünün en zor sorusu, bir kor gibi düşer İsmail Bey'in ipek yüreğine, dudakları titrer.

"Kestiler hocam." der.

Üzerindeki örtüyü açıtırıp bacağına bakar, yerinde yoktur.

Güneşli'nin çimenliklerinde oynadığı, kardeşleriyle el ele tutuşarak okula gittiği, Sibirya'nın soğuşunda, Bangladeş'in sıcağında koştuğu günler geride kalmıştır.

Ayağı hep yerinde duruyor gibi gelir. Sık sık üzerindeki örtüyü açtırır, bakar.

“Beynin, bir uzvun yokluğunu kabullenmesi altı ay kadar sürer.” der doktorlar.

Hanım Hanım, Süleyman’ın bacağına kesildiği gece yine sabahlara kadar rüyasında, gurbetteki oğluyla uğraşır durur.

Süleyman üstü-başı kanlar içinde, oturdukları evin kapısından içeri giriyor, dayısı Nihat Bey de arkasında duruyordu.

“Oğlum niye böyle kanlar içindesin?” diye feryat ediyor, fakat Süleyman hiç cevap vermiyordu.

Ana yüreği hissediyordu, mesafeler mani olamıyordu.

O günlerde Bangladeş’e giden Cumhurbaşkanı Demirel, Süleyman Öğretmen’i uçağına alarak Türkiye’ye getirir.

Uçakta kendi yatağına tahsis eder. Nazmiye Hanım’la sık sık yanına uğrarlar, başını okşarlar, teselli ederler. “Üzülme, yürüyeceksin.” derler. “Tedavi masraflarını ben üstleneceğim.” der, Demirel.

Bir bahar akşamının serin elleri, günün son kızıl saçlarında gezinirken, Süleyman Öğretmen’i getiren uçakta İstanbul’a iner.

Mahşeri bir kalabalık karşılar.

Ömrünün baharında, cepheye uğurlanan polat ruhlu yiğit yüzlü gaziler gibi, iki ayakla çıktığı ülkesine tek ayakla döner.

Hani köyünden bir fidan gibi sapasağlam çıktığı halde geri dönerken, bir ayağına ya da bir kolunu cepheye bırakıp dönen yiğitler vardır ya.

İşte öyle...

Anası Süleyman’ını görür görmez: “Ayağın nerde oğul, benim bacağıma kessinler de sana taksınlar oğul?” diye inler.

Süleyman’ın cevabı yürek yakıcıdır;

“İnsanlığın elden gittiği yerde, ayağın da lafı mı olur ana.”

Önden Giden Atlılar 4

KINALI KÜHEYLANLAR

Bu kitapta okuyacağınız her hikayede göreceksiniz ki, çok değil, bir insan ömründen az bir zaman önce, dedelerimizin ancak hüsrarla yad ettiği bir rüya; geleceğin inşasına katılma iradesi, bugün gerçek oluyor.

Türkiye'nin, yeryüzü cenneti hayalinin kabusu dönüştüğü bir zamanda yeni toplumun oluşturulmasında ve dünyanın geleceğinde gerekli cesaret ve iradeyi gösterdiğine; Bazı insanların gençlikleri veya hayatları pahasına da olsa artık nehrin yatağını bulduğu müjdesine, yer yer hüznü ama daima umut verici, tertemiz gerçekler üzerinden katılacaksınız.

Bu kitabı okurken, tek ve ayrık hayat hikayelerine değil, bir büyük nehre akan derin ırmaklara şahit olacaksınız.

6.50TL

KINALI KÜHEYLANLAR

HARUN TOKAK

